

УОЛТ УИТМАН ТРЕВНИ ЛИСТА

Превод: Владимир Свинтила

chitanka.info

Уолт Уитман е роден на 31 май 1819 г. в Лонг Айленд, Ню Йорк, в семейство на фермер. През 1823 г. семейството — с девет деца — се преселва в Бруклин. От дванадесетгодишен работи ту като печатар, ту като журналист, за кратко и като учител. През 1848 г., уволнен заради политическите си убеждения от консервативния бруклински в."Ийгъл", където е редактор, Уитман напуска Изтока и пътешества дълго из американския Югозапад. След завръщането си у дома, в 1855 г. издава труда на своя живот, „Тревни листа“. По време на Гражданската война Уитман работи като военен кореспондент и правителствен чиновник, посвещавайки много време на грижи за болни и ранени в болниците около Вашингтон. Прекарва последните двадесет години от живота си парализиран. Отива си на 27 март 1892 г.

Въпреки високата оценка на Емерсън, книгата не е приета добре от публиката, което кара Уитман непрекъснато да я преработва и допълва, така че до 1892 г. излизат девет издания. Настоящият превод е правен по последното, в което сам поетът заявява, че неговите творби са в окончателен и неподлежащ на повече редакции вид.

Заради своите епически стихове, както и заради убеждението си, че поезията трябва да прегърне нищите и непросветените, той е наричан „първият истински американски поет“. Мислител, мечтател, певец на свободата и изключителен гражданин, Уитман е наречен от Торо „може би най-великият демократ, живял някога“, а Емерсън смята, че „Тревни листа“ е „най-необикновената творба, която Америка е създавала“.

КАТО ПОЕХ ПО ПОМАНУК

1.

*Като поех от Поманук, изтегнат като риба, дете
съм роден,
заченат във семейство и отгледан от безупречната
майка,
пребродих много краища, влюбен в многолюдните
паважи,
жител на Манахета, моят град или на южните
савани,
или войник установен в бивак или нарамил пушка,
раница
или миньор от Калифорния,
или естествено суров в дома си сред леса в Дакота*
—
*моят залък е месо, а пирието ми е в извора —
или оттеглил се, за да мечтая, за да съзерцавам
някъде в уединено, далеч от дрънкането на тълпата
място,
идещо на интервали, минаващо със унес и щастливо
чувстващ волната свежест на течащата бавно
Мисури,
чувстващ мощния пад. в Ниагара,
чувстващ стадата бизони пасящи в степта,
влакнестото, силногръдото животно
с опит във скалите, пръстта, цветята от Петия ни
месец,
звездите и дъжда, снеговете, удавения лес,
изучил тембрите на присмехулника,
полета на планинския ястреб*

и призори дочул несравнимия, отшелника дрозд от
кедрите,
самотник сам на Запад аз възпявам Новия ни свят.

2.

Победа, единство, доверие, тъждественост, време,
неразчлененото сплотено, богатства и мистерии,
безпределен прогрес, космос, модерни известия.

Следователно туй е животът.
Ето туй е изплувало на повърхността
след толкова конвулсии и спазми.
Колко странно! Колко действително!
Под нас божествената пръст, над главите ни
слънцето.

Виж кръговрата на сферата:
прериите материци скупчени заедно,
настоящи и бъдещи материци на Север и Юг,
помежду им със проток.

Виж как безкрайни пространства без следа от човек
като в сън се изменят, изпълват се бързо,
безчислени маси са прелъстени от тях —
те сега са покрити с първи народи, институти,
изкуства.

Виж проникнала през времето
за мен безконечна аудитория.

С твърди отмерени стъпки те се отправят, не
спират никога,
последователни потоци хора, Американос, сто
милиона.

Едното поколение привършва ролята си, заминава
си,

и второто играе ролята си и минава по реда си
с лица извърнати встрани или назад, за да ги чуя,
с очи ретроспективно гледащи към мен.

3.

*Американос! Завоеватели! Хуманитарни маршове.
Най-първите! Със марша на столетието.
Либертад! Маси!
За вас е тази програма от химни!*

*Химни на прериите,
химни за дълго тичащата Мисисипи до
Мексиканското море
химн за Охайо, Индиана, Илинойс,
Айова, Уискънсън и Минесота,
химни, потеглили от центъра, от Канзас
и значи равноотстоящи,
избухващи пулсиращо от безконечни пламъци,
за да внесат живот във всичко.*

4.

*Вземи листата ми, Америка, вземи ги Юг, вземи ги,
Север,
с „добре дошли“ ги приеете всякъде,
защото те са ваше порождение,
стъпнете се във кръг край тях, ти Изток и ти,
Запад,
защото те ще се стълпят във кръг край вас,
предходници, свържете се любовно с тях,
защото те любовно с вас се свързват.*

*Не съм научил миналите времена като наустница.
Аз учих седнал във краката на големите учители —
сега ако аз сам съм избираем, о, да можеше
големите учители да се завърнат и да ме четат.*

*Във името на тези Щати да предизвикам ли
античността?
Разбира се, децата ѝ сами го оправдават.*

5.

Мъртви поети, философи, жреци,
мъченици, артисти, изобретатели, правители на
миналото,
сздаващи езици от други брегове,
народи някога могъщи, днес смалени, отдръпнали се
или безнадеждни, не смея да започна
преди почтително да възприема като достоверно
това,
което сте оставили със полъх на крило,
прелистих го, (признавам) то е удивително
(доде човек се рови в него),
не смятам аз, че е възможно нещо по-голямо,
че може някога си да заслужи повече от него.
Като го гледах дълго, цял внимание, и след това
оставих,
стоя аз тук на своето място и в моя собствен ден.

Земите тука са от женски и от мъжки пол,
тук корабът-наследник, тук каравелата-наследница,
тук пламъкът на материали,
тук духовността-тълковница, откритото
признание,
стремящо се вечно, кратките и видимите форми,
задоволителят след дългото очакване сега
пристъпващ,
за тука идва мойта повелителна — душата.

6.

Душата, вечна, вечна, по-пространна,
отколкото земята е кафява или твърда,
по-пространна, отколкото водите се отдръпват и
текат.
Поемите си ще направя от материали, защото
смятам,
че те трябва да са най-духовните поеми,
ще ги направя от телото си, от своята смъртност,
защото смятам да замеся себе си с поемите

на своята душа и своето безсмъртие.

Аз ще направя химн на тези Щати, никои щат
при никакви условия да не попадне под зависимост
от друг.

И ще направя песен, за да има винаги взаимното
признание

и ден и нощ помежду всички,
аз ще направя химни за слуха на президента,
химни пълни със оръжия, с насочени в заплаха
остриета

и там зад остриетата безбройни недоволстващи
лица

в песен ще направя за единното, възникнало от
всичко,

единното със змийски зъб, блестящо,
единното, което е с една глава над всички,
решителното войнстващо единно, което включва
всичко

и е върху всичко (и колкото да е високо всичко друго,
главата му стърчи над всичко!).

Аз ще призная всичките съвременни страни,
ще се влека по географията, цялата, по глобуса
и с реверанс ще поздравявам всеки град, голям и
малък

и всичките занятия. Ще пиша във поемите, че
героизмът

винаги е с вас по суша и море,
за всеки героизъм ще говоря аз от гледна точка на
Америка

и ще пея песни за другарството.

И ще покажа как едно единствено най-после ще
сплоти ония,

аз вярвам, те ще трябва някак да намерят

идеалите си на мъжествена любов, посочвайки
към мен
и за това ще позволя да изтекат от мен горещите
огньовете,
които застрашават да ме изгорят,
ще възвися това, което дълго време е задържало
извайващия огън ниско и ще му дам напълно воля
и ще напиша сам евангелски поеми
за другарството и любовта, защото кой, ако не
аз
разбира любовта със всичките ѝ радости и скърби?
И кой, ако не аз, би бил поетът на другарството?

7.

Аз доверчив съм към качества, възрастите,
племената,
изхождам аз от хора, а и в техния съм дух
и тука е това, което пее непринудената вяра.

Да игнорират другите каквото могат.
Аз също пиша песента на злото, ознаменувам и
това,
сам аз съм зъл, но както и добър, такъв е и народът
ми —
и казвам, всъщност зло не съществува.

(Или пък ако съществува, има същото значение за
тебе,
за страната ти, или за мен както и всяко друго
нещо.)

Аз също следвам много, следван съм от много,
възвестявам новата религия, излизам на
арената.
(Предписано е от съдбата ми навярно да надам
най-силния си повик там, гръмливия си вик на
победител.

*Кой знае? Този повик може би възлиза
вече от самия мене и кръжи над всичко?)*

*Не съществува нищо в този свят за себе си самото.
Аз казвам, цялата земя, звездите горе
съществуват в името на някаква религия.*

*Аз казвам, никой не е бил наполовина
всеотдайно вярващ от това, което трябва
и никой не е обожавал и не е свещенодействал
наполовината от това, което е потребно,
не е започнал никой да размисля колко е божествен
сам
и колко бъдещето е реално.*

*Аз казвам, че действителното, постоянното величие
на Щатите, то трябва да е тяхната религия,
че иначе не съществува никакво действително
величие.*

*(Нито характер има, ни живот достоен
да се нарече така без истинска религия,
и нито земята ти, нито мъжът, нито жената
са мислими без религия.)*

8.

*С какво се занимаваш, момко?
Така ли сериозно си отдаден
на литературата, науката, изкуствата?
На мнимите реалности, на политиката, изобщо на
въпросите?
Какви са твоите амбиции, занятия или каквото и да
било?*

*Добър е той! Против такива аз не казвам дума,
на такива също съм поет.
Но виж! Какво светкавично утихване,
припламнало във името на някаква религия.
Не всичко е дърва за огрев, несетивен пламък,*

*същностен живот на тази пръст.
Всичко туй остава за религията.*

9.

*Какво замислено и мълчаливо търсиш?
Какво ти липсва, камарадо?
Мили сине, не мислиш ли, че е любов?*

*Чуй, сине, чуй Америка и чуйте дъщери и синове.
Мъчително е да обичаш прекалено мъж или жена,
и все така това задоволява и е много.
Но има нещо друго също много, то кара всичко да
съвпадне,
то, превъзходното, помита всичко и обезпечавя
всичко.*

10.

*Знаеш ли, за да изроня във пръстта зърната на една
по-същностна религия, тук следващите химни за
вида ѝ пея.*

*Другарю!
На теб оставям да решиш дали да споделиш със
мене
две величия и трето, извисяващо се и още по-
блестящо.
Величията на Любовта и Демокрацията
и величието на Религията.*

*Това е мой меланж, незримото и зримото,
мистериозен океан, където устията се изпразват,
дух на пророк в преместващите се материали,
живи същества, тъждествености, несъмнено
близки,
мъждеещи край мен, край нас във въздуха,
когато не познаваме, до днеска всеки ден и час,*

но който няма никога да ме отпусне
и който ту избира, ту изисква с намеци от мен.

Не този с ежедневна ласка, който от дете ме е
целувал
и се извива и усуква покрай мен, това е, дете ме
държи
и повече, отколкото небето ме държи
и целият духовен мир след всичко туй,
което те направиха за мене, подсказвайки ми
теми.

О, такива теми — равенства, — о, божествените
средни!
Чуруликане под слънцето, изречено като сега,
или на обед, или пък по залез.

Усилия на музиката, протичащи през вековете,
сега достигащи до нас.
Аз взимам безразсъдните ни сложни струни,
прибавям
своето към тях и с радост ги предавам по-
нататък.

11.

Като правех в Алабама сутрешната си разходка
аз забелязах женската на присмехулника —
седеше в своето гнездо сред шипките и мътеше
яйцата си.
Видях и присмехулника. Бях спрял наблизко до самия
него
да го чуя как надува гърло и със радост пее.

И както там стоях, ми хрумна, че това, което той
възпява,
не е само там — той пее не само за другарката си,
а и за себе си и не за всичко, върнато от ехото,

но ловко, тайно, надалеч отвъд
предаваше една задача, таен дар за породените.

12.

Демокрация! Съвсем до теб едно надуто гърло
с радост свири за челядта, за нас, за челядта
от нас,
за тез, които са, за тез, които ще се появят,
възторжено готов мелодии аз ще изтръгна
по-могъщи, по-възвисени от всички чути досега.
Аз ще направя песните на любовта да водят тази
челяд
и песните ви, нарушители на разните закони,
защото ви изследвам аз със сроден поглед
и във себе си ви нося заедно със всички други.
Аз ще направя истинските песни за богатствата,
за да спечеля за тялото и за духа каквото им
принадлежи,
каквото движи се напред и не е покосено от
смъртта,
ще изригна еготизъм — ще покажа, че стоя над
всичко —
и ще бъда бард на личността, ще покажа
на жената и мъжа, че те един на другото са
равни.
А половите органи във действие? Съсредоточете се
във мен,
защото съм решил да ви говоря смело с ясен глас,
да ви докажа, че сте знаменити, и ще покажа,
че във настоящето несъвършенство няма,
че в бъдеще не може също да го има,
да ви докажа, че каквото да се случи някому,
то може пак да се насочи към красиви
резултати,
да ви докажа, че не може да ни се случи
нищо по-красиво от смъртта,
ще правя нарезки върху поемите си непрестанно,

че време и събития са вплетени ведно,
че всичко във Вселената е свършено чудо,
че всичко е така дълбоко, както всяко друго.

Поemi няма аз да правя със отпратки
към отделните подробности, а поemi ще направя,
песни, мисли със отпратки към съвкупността,
да пея няма със отпратка към отделен ден —
но със отпратка къмто всеки ден.

Поема няма да направя аз и частица от поема
без отпратка към душата, защото като хвърля
поглед аз
върху предметите във универсума, откривам, че
няма вещь
и нито част от вещь, които да не са отпратка към
душата.

13.

Поискала ли е някой да съзре душата?
Вижда своя собствен образ, в своя израз взри се,
в личностите, в същностите, зверовете, дървесата
във течащите реки, скали и пясъци.

Държат те всичките духовни радости и после ги
отхлабват:
но може ли действителното тяло да умре и да го
погребат?

От твоето действително тело и от телото
на който да е мъж или жена частица по частица ще
избягат
от мияча на умрели, ще преминат в подходящи
сфери
като понасят в себе си и своя прираст
мигове от раждането до момента на смъртта.

Ме връща по-добре набраното от печатарите
във отпечатъците смисъла и главния предмет,

*отколкото субстанцията и живота на мъжа,
субстанцията и живота на жената
върщат тялото или душата еднакво и преди, и след
смъртта.*

*Виж тялото, то включва и е смисълът —
най-важният предмет то включва — и самото
то душа е.*

*Ти, който и да си, как гордо, как божествено
е твойто тяло или всяка част от него.*

14.

Ти, който и да си, за тебе са безбройните известия.

*Дъще на земите, чакаше ли своя си поет?
Чакаше ли някого със лееци се устни и със свит
пестник?*

*Към Мъжа на щатите, към Жената на Щатите,
изричащи възторжените думи на Демокрацията към
земите,
взаимно свързани земи, доставящи храна!*

*Страна на въглищата и желязото! Страна на
златото!*

*Страна на памука, на захарта и на ориза!
Страна на житото, на биволското и на свинското,
страна на вълната и на конопа, на ябълката и на
грозда!*

*Страна на пасторални равнини, пасищата на света!
Страна на нескончаеми плата, проветрени от
нежен въздух!*

*Страна на тлъстите стада, градина,
дом на здравето, граден с кирпич!
Страна, в която вее от Колумбия северозападния
вятър,*

*в която вее и от югозападното Колорадо!
Страна на източния Чийзпик, страна на Делауеър!*

*Страна на езерата Онтарио, Ери, Хюрън, Мичигън!
Страна на старите тринайсет! Страна на
Масачузетс!*

Страна на Върмонт и Кънектикът!

*Страна на океански брегове! Страна на сиери и на
пикове!*

*Страна на ветроходи и гребци! И на тружениците-
рибари!*

Заплетени страни, взаимно сграбчени и влюбени!

Едни до други! Стари и невръстни братя! Стройни!

Страна на великите жени! Тя, женствената!

Сестри със опит и сестри без опит!

Разгъната пространно! Със арктика за гривна!

Ласкана с мексикански бриз!

Различната! Слотената!

*На Пенсилвания! На Вирджиния! На двете
Каролини!*

О, всички заедно и всяка поотделно любени от мен!

*Безстрашни мои, аз включвам ви във свършената
любов!*

*Не мога аз от вас да бъда разтоварен, от никоя от
вас!*

О, смърт! Напук на всичко съм невидим аз за тебе

в този час на неугасима обич!

*Като вървя из Нова Англия, приятел, пътник, и като
шляпам босоног върху ръба на летните вълнички в
пясъка,*

като прекосявам прериите и като пребивавам

едновременно в никой и във всеки град,

*и като присъствам на спектакли, раждания,
подобрения,*

и като стоя и слушам аз оратори

и ораторки на публични събрания,

*през Щатите като че през живота, всеки мъж или
жена*

е мой съсед от Луизиана или от Джорджия,

тъй близко, както аз съм близо и до нея, и до него,

от Мисисипи или Арканзас са всички в мен, и аз съм
с всекиго от тях в полетата на запад от
гръбначната река,
в дома ми от суров кирпич като на изток се
обръщам
в Сисайд Стейт или във Мериленд,
канадски весел, предизвикващ зимата —
снегът, ледът за мене са добре дошли,
достоеен син на Мейн или на Гренич Стейт,
на Парагансейт Вей Стейт или на Емпайър
Стейт,
като пътувам аз към други брегове, за да ги
присъединя
аз пак посрещам със „Добре дошъл!“ всеки нов
брат.
Като прилагам тука тия листи към новите и от
часа,
във които те се съешават заедно със старите,
като пристигам сам сред новите да бъда техния
другар
и равен с тях и като идвам лично и при вас,
като ви карам да играете на действащи лица
и на спектакли с мене.

15.

За мене здраво хванат, бързай с мен.

*Защото твоето съществуване принадлежи на мен.
Мен може би ще трябва да ме убеждават
многократно
до де се съглася аз себе си да ти отдам, но какво от
туй?
Не трябва ли Природата да бъде многократно
убеждавана?*

Не съм изтънчен до афетуозо долче аз!

*Брадат, от слънце обгорял, със тъмен врат и
неприветлив*

аз дойдох, за да се борят с мене.

Защото аз минавам за великата награда на всемира.

Такава аз предлагам и на този,

който може да упорства и да я спечели.

16.

По пътя аз за миг се спирам.

Това за теб, това пък за Америка!

Псе още настоящето въздигам,

*все още бъдещето аз на Щатите предричам,
весело, величествено.*

Относно миналото произнасям туй,

*което въздухът е спастрил от червените
туземци.*

Червените туземци!

*Оставиха естествени дихания, звучение на дъжд и
ветрове*

*и повици като на птици и на животни в
лесовете,*

извикали на срички имената ни.

Окони, Куса, Отнауа, Монангахила, Сок,

Начез, Гатахучи, Ориноко, Уабаш, Майами,

Саджиноу, Чипеуа, Ошкош, Уола-Уола.

Като оставиха това на Щатите те се стопиха,

*те заминаха и натовариха водите и земята с
имена.*

17.

*Разпространяващи се бързи от сега нататък
елементи, племена, пригаждания, бурни, бързи,
дръзки.*

*Първичният живот отново, пейзажите на славата
несекващи и разклоняващи се,*

ново племе, властвало над прежните и много по-
велико,

с нови спорове, със нова политика,
нова писменост, религия, със нови занаяти и
открития.

Туй възвестява моят глас —

аз няма повече да спя, а ще изгарям.

Вие, океани, дето бяхте мирни в мен!

Как ви усещам аз бездънни, движещи се,
подготвящи
безпрецедентни до сега вълни и бури.

18.

Виж параходи как плават през моите поеми,
виж в моите поеми емигранти как идват и на
сушата остават.

Виж вигвама, шествието, ловната колиба,
плоскодънките,

кукурузените листи, повиците, примитивната
ограда,

селото в горски пущинак,

виж, на една страна е западния Океан, на друга
Източния,

как те прииждат и се отдръпват от поемите
ми,

сякаш върху брегове, дивите

виж паши и гори в поемите ми,

виж и питомни животни в моите поеми,

виж как отвъд безбройни са стадата със бизони,

хранещи се с ниски къдрави треви,

виж в моите поеми градовете, просторни
нанавътре в сушата

с постлани улици, със каменни постройки,

с безброй превозни средства и пазари,

виж с многото цилиндри парна печатарска преса,

виж *електрическия телеграф, протегнал се през континента,*
виж *в Атлантическите гълбини импулси на Америка къмто Европа и импулси от Европа пратени в*
ответ,
виж *здравият и бърз локомотив как тръгва често*
дишайки
като *надува парната си свирка,*
виж *как във фермите фермерите орат,*
виж *как миньори прокопават мини,*
виж *безбройни фабрики,*
виж, *как заети са механиците на тезгяха с*
инструменти,
виж *сред тях как върховните съдии,*
философи, президенти се явяват във работно
облекло,
виж *бродец в магазините и във полетата на*
щатите
обичаният *аз, ласкан от дни и ноци,*
чуи *как прогърмява ехото от песните ми там —*
най-сетне признаците идват.

19.

О, камарадо, по-насам!
О, ти и аз, най-сетне само двама!
О, стига, стига само думичка,
за да се проясни безкрайно пътя ни напред!
О, нещо пълнещо ни със екстаз, недоказуемо!
О, дива музика!
О, днес аз триумфирам — но и ти ще триумфираш!
О, длан в длан, о, цялостна наслада, о, още един
желател!
О, да бързаш, като здраво се държиш,
о, да бързаш, о, да бързаш с мен напред!

КЪМТО ГРАДИНИТЕ СВЕТЪТ

*Къмто градините светът отново се въздига,
мъжествени другари, дъщери и синове, прелюдии
на любовта и на телесния живот и на значение и
битие,
тук любопитно съзерцавай възкресението ми от сън,
въртящите се цикли, които във широкия си замах
като ме пораждат пак влюбен, зрял,
като за мен е всичко хубаво и удивително,
моите крайници и трепетния пламък, който
непрекъснато
тече през тях и по причини просто удивителни
прозирам,
и като съществувам тъй, прониква той навсякъде,
все още доволен с настоящето, доволен с миналото,
за мен или зад мене Ева, следващата ме или пред
мен,
а аз я следвам, туй пък е едно и също.*

ОТ ПРЕГРАДЕНИ СТЕНЕЩИ РЕКИ

*От преградени стенещи реки,
от туй във мене, без което бих бил нищо,
от туй, което съм решил да сторя нещо знаменито,
дори да бъда сам сред хората,
от моя собствен резониращ глас, възпяващ Фалоса,
запял стиха на прокреацията,
запял за нуждата от висша челяд
и посред нея висши възрастни,
запял за мускулния тласък и смешението,
запял за тоз лежащ до тебе, о, неудържим копнеж,
о, всеки, пък и всякоя, привлекли другия със тяло!
О, за тебе, който и да си със свойто съответно
тяло!
О, то, което повече от всяко друго те изпълва с
радост!
О, гладно гложгане, което ме яде и ден и нощ,
о, скъпи мигове, о срамежливи болки, като ви тъй
възпявам
и като търся често все още ненамереното,
макар да съм го търсил най-прилежно от
години,
запял най-истинната песен на душата, колебаеща се
наслуки
и като се възраждам с великата природа или сред
животните
за туй, за тях и за това, което става с тях
в поемите ми като известявам,
за мириса на ябълката и лимона, за птичето
чифтосване,
за влагата в леса, за ударите на вълните,
за бесния напор на океанските вълни срещу земята,*

като пея и за тях и увертюрата ми като радостно
звучи,
като предварва опнатата струна, добре дошлата
близост,
гледката на съвършеното тело,
плувецът, плуващ гол в потока,
или неподвижен на гърба си да се носи,
пристъпващата женска форма, аз замислен,
болен трепетно във влюбената плът,
божествения списък като правя за себе си и за всеки
друг,
лицето, крайниците, индекса между главата и
трупа
и всичко произлизащо: мистичния делириум,
налудната любов, напълното от туй отдаване.
(До мен и нито звук, какво ще ти нашепна:
обичам те, ти целия ме имаш,
о, ти и аз да бягаме от другите и просто да се
махнем —
свободни, без закон, два ястреба в небето
две риби в океана — те не по-малко беззаконни са от
нас),
беснеещият ураган във карьер през мене
преминаващ,
аз тръпнещ, развълнуван, обет на двамата —
че няма да се разделим: жената, влюбена във
мен
и аз във нея влюбен, повече отколкото в живота си,
като си давам този обет
(залагам с радост всичко зарад тебе,
о, нека да изгубя себе си, ако е нужно!
О, ти и аз, какво значение другите какво си мислят,
каково значение ще има всичко друго,
значимо е, че двамата се радваме един на друг,
че се изчерпваме взаимно, щом трябва да е тъй!)
от господаря, от пилота кораба поемам аз,

от генерала, който ме командва и командва всички

—
взел съм разрешително от него аз,
от известно време вече ускорявам своята програма
(аз маех се предълго ей така!),
от секса, от основата, от вътъка,
от самотата и от честите стенания самотен,
от многото лица наблизо и истинското не наблизо,
от нежно плъзгащата се ръка върху ми
и пъхането на пръсти в моята коса или брада,
от дълго задържаната целувка на устните ми или
на гръдта,
страстната прегръдка, дето прави мен и всеки друг
пиян
от туй, което знаел е небесният жених и от труда
на бащинството, от екзалтацията, от победи и
успокоения,
от нощната прегръдка на лежащата до теб,
от актовата песен на очите, дланите, бедрата и
гръдта,
от лепването на потрепваща ръка,
от кривата извивка, хващаща те като скоба,
от край до край отхвърлената гъвкава завивка,
от неискаща да я оставя, аз сам не искам да си
тръзвам
(миг само, нежна очаквателко, и ще се върна!)
и от часа на грейналите върху нас звезди и падаща
роса,
и от нощта, като за миг се появявам и отлитам,
празнувайте божествения акт и вий, чеда,
приготвени за него, и вие, неотстъпващи недра.

ТЕЛОТО ЕЛЕКТРИЧНО АЗ ВЪЗПЯВАМ

1.

*Телото електрично аз възпявам,
армии от любени от мен опасват ме, опасвам ги и
аз,
те няма да се махнат докато не ида да им отговоря,
не ги изтръгна от развалата и
не ги обременя с товара на духа.*

*Дали е имало съмнение, че тия, дето развърщават
собствените си тела, прикриват себе си?
Че тези, дето оскверняват живите, са лоши
колкото и тези, дето оскверняват мъртвите?
Че тялото не върши колкото душата,
че ако тялото не е душа, душата пък какво е?*

2.

*Любов към тялото на мъж или жена, това
препречва
отговора: самото тяло — то препречва отговора,
телото на мъжа е свършено,
телото на жената също тъй е свършено.*

*И лицеизразът препречва отговора.
но изражението на отлично сложения мъж
не е единствено в лицето му: то е и в
крайниците му
и в ставите, и странно то е в бедрените стави
и във ставите на китките, то е в походката му,*

в позата на неговата шия, в гъвкавия крак и в
колената,
и дрехите не го прикриват, могъщо-нежните му
качества:
те бият на очи през памучното сукно и широките му
дрехи,
и да го видиш как минава, това ти действа като
поема,
може би и повече: мечтаеш пак да видиш неговите
мишци,
и плещите му, и раменете му.

Пълзенето и пълнотата на децата,
гърдите и главите на жени, гънките на дрехите
им,
вида им докато минават те по улицата,
контурите на формите им долу,
плувецът гол в басейна, видян като плува
във прозрачния и белезникав блясък или полегнал на
лице
се носи мълчаливо във надигащите се води,
привеждащите се напред или назад гребци във
гребни лодки,
конникът върху седлото, момичетата,
майките,
стопанките във всичките им занимания,
работниците,
седнали на групи да обядват с техните отворени
котелки,
с техните очакващи жени, жената, утешаваща
детето,
фермерската дъщеря в градината или пък
зад стобора на краварника, младежът, свирец
на ловджийски рог и кочияшът на шейната,
който кара впряга си от шест коне в тълпата,
борбата на борците — две чирачета едвам
укрепнали —

изпълнени със жизненост и добродушни,
родени тук, във празното място, след работа към
залез,
сака и шапки хвърлени в краката им,
прегръдката на обич и на съпротива,
висока хватка, ниска хватка, коси разрошени
и заслепяващи очите, минаването на
пожарникарите
във униформа и играта на мъжественния мускул
под чисто сложените панталони и прилепнали
колани,
и бавното завръщане подир пожара, отново
паузата,
в която пак камбаната нечакано звъни,
и вслушването във тревожния сигнал,
естествените,
съвършените най-разни състояния,
склонената глава, извивката на шията и
разсъждението —
такива ето аз обичам, отпускам се, минавам
волно
и съм върху майчината гръд с детето, с плувеца
плувам,
боря се с борците и вървя в редицата
на пожарникарите, спирам, слушам, разсъждавам.

3.

Познавах едного, бе прост фермер, пет сина имаше
и в тях бащи на синове, и в тях — бащи на
синове.

Тоз мъж бе със прекрасна сила, вътрешен покой,
с красива външност, а формата на черепа му,
бледорусия и бял оттенък на косите и брадата му,
неизмеримото значение на тъмния му поглед,
богатството и замаха на неговия жест!

При този мъж имах обичай да ходя, за да го навидя,

той бе мъдър, метър и осемдесет на ръст бе
и имаше осемдесет години и отгоре даже,
синовете му — те бяха едри, чисти, със бради,
със мургави лица, красиви, и те, и дъщерите му го
любеха,

всички, дето го познаваха, го любеха.

Не го обикваха по принуждение, обикваха го ей така.
Той пиеше единствено вода, кръвта му
беше ярко алена под чисто смуглата му кожа,
и беше упорит стрелец и риболовец, вдигаше
платното сам

на лодката си — имаше една прекрасна лодка,
подарена му от корабен строител и имаше двуцевка,
подарена му от хора, дето го обичаха.

Когато той отиваше с петте си сина, с многото си
внуци

да ловува, или с въдицата, ти би казал,
че е най-красивият, най-якият сред групата мъже,
ти би поискал дълго-дълго да останеш с него,
ти би поискал да седиш до него в лодката,
би искал той и ти да се докосвате взаимно.

4.

Разбрал съм, че ми стига да съм с тез, които любя,
да спра в компанията на приятелите вечер, туй ми
стига,

да бъда обкръжен с прекрасна, любопитна,
дишаща и смееща се плът ми стига,
да мина между тях и да докосна всекиго
или да сложа ръката си на нейното
или на неговото рамо за минута, туй какво е?

Не искам по-голяма радост, плувам в нея като в
океан.

Да, има нещо в туй да бъдеш близо до мъж и до
жена

и да ги гледаш, има нещо в досега със тях

и с тяхното дихание, което тъй се нрави на душата,
защото всичко ѝ се нрави, но това
се нрави на душата повече от всичко.

5.

Това е женствената форма,
множествен ореол излъчва тя във целия си ръст,
тя те привлича със жестока, нетърпяща отказ
сила,

аз съм привлечен от диханието и
сякаш нещо повече не съм от немощото изпарение,
отпада всичко и оставам аз и тя.

Книги, изкуство, религия, време —
видимата твърда пръст и туй, което обещаха
небесата,

с което адът ни заплаши — то е сторено,
защото луди токове, неудържими удари пораждат
се

от него, ответите им също са неудържими,
коси, бради, бедрата, кривината на краката,
на ръцете, спуснати небрежно, са пронизани от
него,

и моите също са пронизани, ударен приливът
от речната вълна, от прилива ударена вълната,
обичащата плът подпухнала и сладостно боляща,
безкрайно ясни признаци на обич, топла и огромна,
потръпваща съсиреност на любовта, потекъл
подлудяващ сок,

венчална нощ на любовта, уверено и тайно
действаща

пред ничком падналото утро,
люлееща се в искащия и отстъпващия ден, изгубена
в обятията на прегръщащия ден със меката му
плът.

Това ядрото е, след раждането на детето от
жената,

мъжът се ражда от жената, това е купелът на
рождеството,
това е сливането на голямото и малкото, и е отново
изход.

Не се срамувайте, жени, обхваща преимуществото
ви
останалото и изходът е от останалото,
вий сте двери на телото и вий сте двери на духа.

В жената се съдържат всички качества, и тя ги
съчетава,
тя е на мястото си, тя се движи в пълно
равновесие,
тя всичките неща е, еднакво е бездействена и
действаща,
тя трябва да зачева синове и дъщери и дъщери и
синове.

Аз виждам моята душа да се оглежда във
природата
тъй както виждам през мъглата.
Оная със неизмеримо съвършенство, здраве,
красота,
аз виждам сведена глава и сложени върху гръдта
ръце —
Жената виждам.

6.

Мъжът е също тъй душата, не по-малко и нито
повече
и също е на свое място,
той също има всички качества, той сила е и
действие,
полетите на известната вселена са у него,
презрението му подхожда, апетитът и
предизвикателството

също му подхождат, най-дивите, най-всеобхватни
страсти,
върховен благослов, върховна скръб напълно му
подхождат,
гордостта е негова, най-пълна гордост на мъжа
балсам е,
и е прекрасна за душата,
познанието му подхожда, винаги го е обичал,
превърща всичко в изпитание на себе си самия,
какъвто и да е обзорът му, каквото и да е морето
и платната удря върху струните последен само
тука,
(де другаде да удря върху струните, ако не тука?).

Телото на мъжа е свято
и телото на жената също тъй е свято,
без оглед на кого е, то е свято —
било на най-невзрачния от групата работници.
Не е ли то на някой от намусените имигранти
току-що свален на кея?
Всеки тук принадлежи на някакво място —
и състоятелният, и самият ти, жените, както и
мъжете —
всеки има своето място във шествието.

(Шествие е всичко,
Вселената е шествие с измерено движение.)

Ти толкова ли много знаеш,
че наричаш дребния човек невежа?
Намираш ли, че имаш правото на верен поглед,
а той или пък тя нямат правото на поглед?
Наистина ли мислиш, че материята се съгъстява
от своето прахообразно състояние,
че почвата се образува на повърхността,
че ручеи текат и че тревы растат за тебе само,
не за нея или него?

Тело на мъж, предложено на търг!
 (Преди войната често ходех на пазарите за роби,
 гледах разпродажбите.)
 Аз ще помогна на разпоредителя,
 че не знае повлеканът занаята си:

Господа, хвърлете поглед върху чудото!
 Каквито да са предложенията на наддаващите,
 те няма да са достатъчно високи.
 За него земното кълбо се готвеше квинтилион
 години
 без ни едно животно и растение,
 за него кръговратите най-предано и упорито се
 повтаряха.

В главата всичко отразяващият мозък,
 в нея и под нея сътворяването на героя.

Изследвай тези крайници, червени, бели,
 как умели са във напрежение и в самообладание,
 тях ще ги съблекат, за да ги видиш.

Изряден усет, осветени от живот очи, посягане,
 нега,
 блюда от гръдни мускули, извиващ се гръбначен
 стълб и тил,
 стегнатата плът, добре пропорционирани крака,
 ръце.
 Във тях тече кръвта, една и съща стара кръв!
 Една и съща аленотечаща кръв!
 Във тях сърцето се издува, бие,
 в тях са всички страсти, постижения,
 стремления.
 (Вий смятате, че те не са във тях,

защото те не са го заявили в говорилни и във
аудитории?)

Туй не е само мъж, туй е баща на тез,
които също ще родят деца.
У него е началото на пренаселени държави,
на благоденстващи републики.
У него са безброй безсмъртни съществувания
и безбройни възплъщения и радости.

Ти как ще знаеш кой ще дойде от потомството
на неговите внуци след столетия?
(Кого ли ще откриеш от когото ти си произлязъл —
да можеше да проследиш това през вековете!)

8.

Телото на жена, предложено на търг!
Ти също не е само себе си,
тя плодородна майка е на майки,
ти носи в себе си ония, дето ще израснат,
за да са мъже на майки.

Ти любил ли си тяло на жена?
Ти любила ли си пък тялото на мъж?
Не виждаш ли, че туй е същото при всички
и у всички племена, през всички времена, по цялата
земя?

Ако ли има нещо свято, то човешкото тело е свято,
и славата, разцвета на мъжа,
и възмъжаването в непорочност,
а във мъжа и във жената чистото и мускулесто
тяло
е по-хубаво от най-красивото лице.

Видял ли си глупака, който е опорочил телото си,
или глупеца, който е опорочил телото й?

Защото те не се прикриват, не могат да прикрият себе си.

9.

О, мое тяло. Не дръзвам аз да изоставя твоето подобие

у другите мъже или жени, нито пък дори подобията

на отделните ти части — аз вярвам, че подобията ти съвпадат със душата (че те самите са душата),

аз вярвам, че подобията ти съвпадат с моите поеми,

че те са моите поеми — мъжествените, детските,

съпружеските, бащинските, майчинските,

юношеските, моминските поеми —

главата, шията, косата и ушите,

очите с ириса, надвисналата вежда,

пробужданията и заспиванията на клепача,

устните, езикът, зъбите, небцето, челюстта,

носът със ноздрите, разделящата ги стена,

страните, скулите, брадата, шията, челото,

корави мишците, мъжествена брадата,

лопатката,

извивката на рамото отзад, широката извивка на гърдите,

ръката между лакътя и рамото,

подмишницата,

дупката под лакътя, ръката между лакътя и китката,

хрущялите и костите на цялата ръка,

и китката, хрущялите на китката, дланта със кокалчетата,

със палеца и показалеца, с кутрето и безименния пръст,

разголената мъжка гръд и къдравите косми на
гърдите,
костта между ребрата, стълбът на гръбнака,
жилите,
бедрата със трапчинките във тях, със силата в
бедрата
отвънка и отвътре кръгли, мъжествените
топки —
коренът на мъжеството, могъщо сложеният ханш,
добре понесъл бюста, пък и трупа,
прасците, коленете, ходилата, кракът надолу и
нагоре,
глезенът, извивката в ходилото, пръстите,
петата
и всички състояния и всяка стройност, всички
притежания
на мойто и на твойто тяло или на някой друг —
на мъж или пък на жена — дробовете, коремът,
вътрешността,
мозъкът със неговите гънки вътре в черепа,
клапите в сърцето, клапанът на устата,
половостта и материнствата,
женствеността и всичко,
дето е жената: мъжът, явил се от жената,
недрата,
циците със гръдно мляко, сълзите, веселият
смях,
риданието, влюбеният поглед и неговото раждане,
гласът, артикулацията, говорът, шептенето,
викът,
храната, пиетието, пулсът, храносмилането,
изпотяването и сънят, събуждането,
плуването,
възправянето на бедрата, скачането, вземането във
обятия,
склучването на ръцете и притискането,

безкрайните промени в състоянията на устата и
около очите,
кожата, загарът, луничките, косите,
най-странната симпатия, изпитвана когато галиш
с длани
голото месо на тялото, кръжащите потоци на
дъха,
издишването пък и вдишването, хубостта на
кръста
а оттам и на бедрата, надолу към коляното,
червената пихтия вътре в теб и в мен, костта и
мозъкът,
прекрасното осъществяване на здравето,
о, казвам аз, това са части и поеми на единството
на тялото, а също тъй и на душата,
о, казвам аз, тези са душата.

ЕДНА ЖЕНА МЕ ОЧАКВА

*Една жена ме очаква, тя има всичко, не липсва нищо
в нея,
би липсвало обаче всичко, ако ли сексът липсваше
или пък влагата на истинския мъж.*

*Във секса се съдържа всичко — телото и душата,
значенията, доказателствата, чистотата,
деликатностите, резултатите и повишенията,
песните,
командите и здравето, и гордостта,
надеждите
и добротворството, и почитите, всички страсти,
любовта и красотата, радостите на света,
и боговете, правителствата и съдиите,
преследваните —
те всички се съдържат в секса
като негови съставки, като оправдание за него.*

*Без срам мъжът, когото аз обичам,
знае и признава сладостта на своя секс,
без срам жената, дето аз обичам,
знае и признава сладостта на своя секс.*

*Сега от себе си ще отстраня безстрастните жени,
аз ще отида с тази, която ме очаква, и с тези
жени,
които са с гореща кръв и са достатъчни за мен,
аз виждам, че към мене се отнасят със
разбиране,
че не отричат, аз виждам, че за мене са достойни
и аз ще бъда якият съпруг за тези жени.*

Не са на йота те от мен по-долу,
те обгорени са в лицата от греещото слънце и от
вятъра,
плътта им има древната напрегнатост и сила,
умеят те да плуват, да гребат, да яздят, да се
борят,
да стрелят и да удрят, напред да се придвижват,
да отстъпват, да остават себе си и да се
отбраняват,
те са последователни докрай в правата си,
те са спокойни, ясни и добре владеят себе си.

Притеглям ви към себе си, жени,
не мога да ви пусна да си идете,
бих искал да ви сторя някакво добро.
Аз съм за вас и вие сте за мене не заради, самите
нас,
а заради други: у вас повити спят герои и певци
и те отказваха да се пробудят до сега от допира
на който и да било освен от допира със мен.

Това съм аз, жени, вървя по своя път
аз съм затворен, кисел, едър, несговорчив,
ала ви любя, не съм ви причинявал болка
повече от нужното на вас самите,
аз имам веществото за направата на синове и
дъщери
на тези Щати, притискам с бавния си едър
мускул,
сам прегръщам себе си самия, за молби съм глух,
не смея да се дръпна докато не вложя туй,
което дълго съм натрупвал в себе си.

Чрез вас аз отводнявам стръмните реки у себе си,
у вас заграбвам хиляди години занаят,

върху самите вас присаждам присадите на
обичаното
от Америка и мен, и капките, които
дестилирам аз
върху ви, ще станат горди атлетически момчета,
нови артисти, музиканти и певци,
и бебетата, дете аз чрез вас зачевам,
ще заченат бебета като му дойде ред.
Аз ще изисквам от себе си безукорни мъже,
безукорни жени,
от тях очаква се със друго да се проникнат,
както аз и ти взаимно се проникваме сега,
аз ще очаквам плодовете и на избликващия
дъжд от тях
тъй както чакам плодовете на избликналия дъжд от
мен сега
и ще чакам житото на любовта от
раждането,
съществуването, гибелта, безсмъртието,
които тъй любовно днес засявам.

СПОНТАНЕН АЗ

Спонтанен аз, Природа!
Обичащият ден, възхождащото слънце и
приятелите,
със които съм щастлив,
ръката на другаря ми, увиснала лениво върху мойто
рамо,
полите на могилата, внезапно побелели
с цветовете на планинска пепел
и същите наесен късно багрени в червено, жълто,
пурпурно и светло или маслено зелено,
богатата покривка от треви, животни, птици
и самотна пейка, диви ябълки и обли камъни,
красивите фрагменти, небрежно правеният списък

—
както са ми идвали във спомена или на ум,
действителни поеми (което смятаме поеми: туй
картини са!)
за интимния живот в нощта на мъже такива
като мен,
гази поема изнемоцяло нерешителна, невидима,
която нося винаги със себе си, която всеки носи
(веднъж завинаги го знай — признавам го нарочно —
където има като мен мъже, там нашите са
сладолюбни, мъжки, дебнещи поеми!),
любовни мисли и любовен сок, любовен мирис,
влюбено съгласие, възкачващи се влюбени,
възлизане на сока, обятия на любовта, уста на
любовта,
възлюбен фалос, гръд на любовта, корем в
корем,
земя на девствена любов, живот, който е живот

едва след любовта, тяло на жената, любено от
мен,
тяло на мъжа, тяло на земята, мек внезапен вятър,
дивата пчела, летяща, гъгнеща със нисък глас,
която хваща разцъфтелите се женски цвят,
навежда се над него с влюбени непоколебими
пипала,
напряга волята си и се притиска в него треперяща,
докато постигне своето удовлетворение,
платата в леса във ранни часове, двамата заспали
нощем —
един до друг, единият с ръка обхванал долу
другия,
ухание на ябълка, ухание на скършения стрък на
салвията,
на мента и на брезова кора, копненията на
момчето,
жарта и напорът, когато споделя с мен какво си е
мечтало,
умрялото листо, въртяно от спиралната
вихрушка,
падащо спокойно и доволно на земята,
неоформените жила,
с които погледите, хората, нещата се
ужилват,
центрираното в мене жили, което ме бодеше тъй,
както то бодеше и всеки друг, и чувствителните,
орбитални, скрити в скута братя, които само
най-чувствителните могат да усетят де са
спотаени,
тогова, скитника прелюбопитен, който скита със
ръката си
по цялото тело свенливо, за който няма никога
покой,
младежът, който се черви и се черви,
и момичето, което се черви и се черви,

младежът който от дълбокия си сън се буди през
нощта,
с гореща длан се мъчи да подтисне туй,
което иска да го подчини: мистичната любовна нощ
и странните полудобредошли терзания,
видения, потене
и пулсът биещ в дланите, в тръпнещите свиващи се
пръсти,
младежът румен, зачервен, засрамен, гневен,
плясъкът над мен на влюбения в мене океан
додето аз лежа разголен, пълен със желания,
ликуването на близнаците, пълзящи по тревата,
майката, която не откъсва погледа си никога
от тях,
ореховият дънер, зелената орехова черупка,
зреещите орехи
и целомъдрието на растенията, птиците,
животните,
логично следващата моя незначителност, когато
се спотайвам или пък намирам себе си за
недостоеен,
додето растения, птици и животни никога не се
спотайват
и не намират себе си за недостойни,
великата неопетненост, свойствена на
бащинството,
дето би могла да се сравни със майчинството
само,
обетът, че ще продължавам прокреацията, който
дадох вам,
адамови и пълнокръвни дъщери,
желанието, дете ме гризе и ден и нощ със гладен
зъб,
додето не наситя туй, което ще роди момчета
да заемат мястото ми като си отида,
завършената цялостно отмора, отдихът,
доволството,

*и този куп със плодове, откъснати случайно някак
от самия мен — той свърши своя работа,
захвърлям го безгрижно — да падат плодовете
там, където могат.*

ЕДИНСТВЕН ЧАС НА ЛУДОСТ И НА РАДОСТ

*Единствен час на лудост и на радост!
О, бесноват! Не ме ограничавай!
(Какво е туй, което тъй във бури ме освобождава?
Що означават моите възгласи
посред светкавици и бесни ветрове?)*

*Да пиеш мистичния делирий по-дълбоко от когото
да било!*

*О, диви, нежни болки! Завещавам ви ги, челяд моя,
описвам ги за вас — причини има — о, невести и
женихи!*

*О, на теб да съм представен, който и да си,
на мен да си представен ти и на света напук!
О, да се завърнем в рая! О, женствена, изпълнена със
свят!*

*О, ти до мен да се притиснеш, да положи върху теб
уста —
за първи път — устата на огрешен човек.*

*О, загадката, три пъти вързаният възел,
дълбоката и тъмна яма цялостно разкрита,
осветена!*

*О, да бързаш там, където е просторно
и въздухът най-сетне е достатъчен!
Да си свободен от предишни връзки и условности,
аз от моите, както ти — от твоите!
И да намериш новото неподозирано безгрижие
сред най-доброто на Природата!*

*Да махнеш сложената длан върху устата си!
Да имаш чувството, че днес или когато да било
ти си достатъчен за себе си, какъвто си!*

*О, нещо неизпитано! О, нещо в транс!
Да си избягал истински от чужди котви и
задръжки!*

*Свободно да се движиш! Свободно да обичаш!
Да имаш безразсъдни и опасни пориви!
С предизвикателства, с насмешка да ухажваш
разрушението!*

*Да се възкачваш, да отлитаеш в небесата
на страстта, за мен предназначени!
Да се въздигаеш там с опиянения ми дух!
Да се погубиш, ако трябва, тъй да бъде!
Да храниш туй, което ти остава от живота,
с единствен час на пълнота на чувствата, на
свобода!*

С единствен кратък час на лудости и радост!

ПО НЕОТЪПКАН ПЪТ

*По неотъпкан път
при постепенното покачване на блатните води,
избягал от живота, който се налага сам на показ,
от всичките стандарти до сега оповестени,
от удоволствията, ползите, съобразяването,
които твърде дълго бях предлагал на душата си,
да я нахраня с тях.
За мен сега са ясни неоповестените стандарти,
ясни са за мене и за моята душа,
защото тя, душата на човека, за която аз говоря,
радва се на дружеска среда.
Тук аз самотен, надалеч от шумотевицата на
света,
тука съм насочен в пътя си от ароматни устни
и неподписнат вече (защото в тоз самотен кът
ще мога да отвърна както другаде не бих
посмял).
Величествен над мен животът, който не налага
себе си
на показ и все таки съдържа всичко, решен аз
днес
да не запея други песни, освен на мъжката
привързаност,
като ги проектирам върху същностното
съществуване
и като завещавам образци на атлетическа любов,
в следобеда на този възхитителен девети месец
в мойто четиридесет и първо лято аз
продължавам
тук за всички, дето са били или сега са млади,
да им предлагам тайната на моите дни и нощи*

и да прославям нуждата от дружба.

УХАЕЩИ ТРЕВИ ВЪРХУ ГРЪДТА МИ

*Ухаещи треви върху гръдта ми, листа от вас аз
късам,*

*пиша, за да бъда по-добре прочетен след това,
надгробни листи, листи от телото,
растящи върху ми подир мойта смърт,
нетленни корени, високи листи. О, зимата
не ще да ви смрази, изящни листи,
през всяка пролет ще цъфтите пак и ще се
появявате,*

*отдето сте се спотаили; не знам дали
мнозината*

*минаващи край вас ще ви открият, ще поемат
слабия ви дъх,*

*но вярвам: неколцина ще го сторят;
О, тънки листи! О, цвят на мойта кръв!
Аз позволявам да разкажете по собствен начин
за това сърце, което е под вас,
не знам какво вий мислите там долу, вие щастие не
сте,*

*понякога сте по-горчиви от това, което мога да
понасям,*

*вие ме изгаряте и ме бодете, и все таки
за мен сте хубави, вий нежно оцветени корени,
подсецате ме за смъртта, смъртта от вас е хубава
(какво наистина е хубаво, ако ли не смъртта и
любовта?)*

*О, мисля аз, не за живота пея тука химните на
влюбените,*

*мисля, че го правя за смъртта.
Защото колко тихо, как тържествено израстват
те,*

за да възлязат в атмосферата на влюбените!
Смърт или живот — в това съм равнодушен —
душата ми отказва да предпочете
(не съм уверен, но възвишеният дух на влюбените
среща гибелта най-често със „Добре дошла!“)
Естествено, о, смърт, тез листи означават туй,
което означаваш ти. Растете по-високо, нежни
листи, да ви видя! Растете на гръдта ми!
Извирайте от скритото сърце! Не се увивайте
така
във вашите червени корени, свенливи листи!
Не стойте там така посрамени, треви на
мойта гръд!
Хайде, решил съм аз да съблека широката си гръд,
достатъчно съм я спотулвал и съм се задъхвал,
капризни остриета от емблеми, не сте ми нужни
повече,
аз ще изкажа туй, което имам, като го оставя
то самото да се изрече, ще звуча за себе си и своите
другари
и няма вече да надавам своя зов, а само техния,
аз ще създам чрез него неумиращ трепет в тези
Щати,
аз ще предлагам образец на влюбените
с постоянни форми, с постоянна воля в Щатите,
чрез мене ще си кажат думите, които ще
изпълнят
със възторг смъртта, така че дай ми тон, акорда
си,
о, смърт, аз да постигна с него,
отдай ми се сама, защото виждам аз, че ми
принадлежиш
над всичко, че сте се вплели неразделно двете —
ти и любовта — и няма да оставя да ми пречиш
повече
с това, което сам наричал съм живот,
защото вече е установено, че ти си главната ми цел,

понеже ти се криеш във менящите се форми на
живота,
с основание, защото те са всичките създадени за
теб,
че ти зад тях минаваш да останеш реалната
реалност,
че ти зад маската на веществата чакаш търпеливо,
че може би някога ще вземеш всичко
под контрола си, че може би ще разрушиш изцяло
зрелището на привидността,
че може би си ти, заради което всичко е,
но то не трае много дълго, а ти ще траеш
дълго.

ТИ, КОЙТО И ДА СИ, ДЪРЖАЩИЯ МЕ ЗА РЪКА

*Ти, който и да си, държащия ме за ръка,
без едното ще бъде всичко непотребно,
предупреждавам те, преди да ме изпробваш по-
нататък:*

*не съм това, което предполагаш, а нещо много по-
различно.*

*Кой може отсега да бъде мой последовател?
Кой се подписва като кандидат за моята
привързаност?*

*Съмнителен е пътят, резултатът е несигурен и
разрушителен,
ти трябва да се отречеш от всичко друго,
аз бих очаквал да съм твой единствен изключителен
стандарт,*

*но и тогава твоето посвещение ще бъде
изнурително и дълго,*

*а теорията на живота ти от миналото, твоето
съобразяване*

*с живота покрай теб ще трябва сам да изоставиш,
затуй сега ме напусни, за да не се тревожиш по-
нататък,*

спали ръката си от мойто рамо и върви по своя път.

*Да се прокраднеш в някой лес заради изпитанието,
да се облегнеш на скала в открития простор
(защото в дом йод стряха аз не се явявам,*

нито пред компания, в библиотеките лежа като че
глух,
неловък, нероден или пък мъртъв),
но с тебе — да речем — върху огромен хълм,
отдето забелязвам пръв дали на милия далеч не
приближава
някой си, неподозиращ че го гледат, да кажем
с теб на кораб сред морето или на някой плаж,
или на спокоен някой остров — тук аз допускам
да положиш устните си върху моите с целувка на
другар,
с когото дълго си живял или с целувката на
младоженец,
защото аз съм младоженецът и аз — другарят.
Или пък ако искаш загърни ме в своя плащ,
където мога да усетя ударите на сърцето ти
или да легна върху твоето бедро,
носи ме дето и да идеш по вода и суша,
защото досегът със теб ми стига, той е най-
доброто,
с това докосване до тебе ще заспя
безмълвно и ще бъда носен вечно.

Това прощаване те насочва към опасности,
това прощаване и мен самия — няма да го разбереш

—
ще ме измами от началото, а после повече —
разбира се —
и аз ще те измамя, дори когато ти си мислиш,
че ти безспорно си ме хванал, виж!
От тебе вече, както виждаш, съм избягал...

Защото не за туй, което виждаш, аз написах тази
книга
и нито ти като я прочетеш това ще придобиеш,
не ме познават най-добре ония, дето ми се
възхищават,

*дето показно ме хвалят, и нито кандидатите за
любовта ми*

*(освен малцина) ще бъдат победители и нито пък
поемите ми*

*ще творят доброто само, ще принасят и вреда,
и май че по-голяма, защото е безсмислено без туй,
което ти ще отгадаваш, без да познаеш, което аз
загатвам,*

затуй ме остави и си върви по своя път.

SALUT AU MONDE

1.

*Вземи ръката ми, Уолт Уитман!
Такива нижещи се чудеса! Такива изгледи и звуци!
Такива свързани безброй звена,
    скачено всяко за съседното звено,
всяко отговарящо за всички,
    всяко споделило цялата земя със всички.*

*Какво се разпростира в теб, Уолт Уитман?
Какви вълни и суши в тебе се пораждат?
Какви ли климати? Какви лица и градове са в теб?
Какви са тез деца — едни играят, други са във
дрямка?
Какви са тез момичета? Какви са тез омъжени
жени?
Какви са тези групи стари хора,
    които ходят бавно, прегърнати през рамената?
Какви реки са тези? Какви гори и плодове са тези?
Какво е името на планините,
    които тъй се извисяват във мъглата?
Какви са тез неизброими селища,
    населени ли са със обитатели?*

2.

*У мене паралелите се разширяват,
    у мен меридианите се удължават,
Европа, Азия и Африка на изток,
    Америка пък е предвидена на запад,
к;(то обхваща издутината на земята*

извива се горещият екватор,
прелюбопитно пък на север и на юг въртят се
двата края на оста, върти се слънцето
във косо слизащи звена и не залязва месеци,
във промеждутъка на определено време
у мен слънцето въздига се над хоризонта и залязва
пак,
у мен са зони, океани, водопади, лесовете, вулкани
и архипелази — Малайзия и Полинезия —
големите Западноиндийски острови.

3

Какво долавя твоят слух, Уолт Уитман?

Аз чувам как един разбойник пее,
как на фермера жената пее,
аз чувам отдалече гласовете на деца
и на животни рано призори,
аз чувам подражаващия вик на австралиеца,
преследващ дивите коне,
аз чувам танца на испанците със кастанети
в сянката на кестените, придружен от саз и от
китара,
аз чувам продължителното ехо откъм Темза,
аз чувам горди френски песни, призоваващи към
свобода,
аз чувам на италианеца-лодкар старинния
речитатив,
аз чувам скакалците в Сирия как удрят житото
и тревните листа с проливния валеж на облаци,
аз чувам коптския рефрен на залез, тъжно спускащ
се
върху гръдта на смуглата присноподобна майка
Нил,
аз чувам мексикански мулетари, дрънкането на
звънчета,
аз чувам муезина, който пее от върха на минарето,

аз чувам християнския свещеник в неговата църква
и чувам отговарящия бас или сопрано,
аз чувам възгласите на казака и сбогуването на
моряците,
които ще отплуват от Охотск,
аз чувам тежкото дихание на робите, които ходят,
как плещестата група отминава, свързани един
за друг,
аз чувам как евреинът чете високо своите писания и
псалми
и чувам ритмизираните митове на гърците
и римските легенди, пълни с мощ, чувам аз,
аз чувам повестите за божественото съществуване
и кървавата смърт на хубавия бог Христос,
аз чувам как индусът преподава на любимия си
ученик
любов, войни, сентенции, достигнали до него от
поети
писали преди три хиляди години.

4.

Какво откриваш пред очите си, Уолт Уитман?
Кои са тез, които поздравяваш
и които се изреждат да те поздравят?

Аз виждам кръглото огромно чудо да кръжи в
простора,
аз виждам ферми, хижи, руини, самотни гробища,
затвори,
фабрики, дворци, колиби, варварски селения
и шатри на номади върху земната повърхност
аз виждам сенчестата част, едната половина,
дето спящите сънуват и другата, от слънцето
огряната,
аз виждам любопитно бързо сменящи се светлини и
сенки,

аз виждам най-далечните земи, така реални, толкоз
близки
до поселниците си, както моята земя за мен е
близка.

Аз виждам изобилни някакви води,
аз виждам викове във планините,
аз виждам и сиерите на Андите, където те се
срещат

аз виждам ясно Хималаите, Тян Шан, Алтай и Гат,
аз виждам стълбовете величави
на Елбрус, Казбек, Базардюзю,
аз виждам Алпите във Щирия, и Алпите в Карнак,
аз виждам Пиренеите, Балканите, Карпатите
и северно от тях полетата на Дофра,
аз виждам Етна и Везувий, веригите на Лунни
планини,

червените Мадагаскарски планини,
аз виждам Либия, арабските и азиатските пустини,
аз виждам огромни и ужасни арктикови
и антарктикови планини от вечен лед,
аз виждам горните и долни океани, Атлантика и
Пасифика,

Мексиканското море, Бразилското море,
морето на Перу
реките в Индустан, Китайското море, Японското
море,

красивото пристанище на Нагасаки,
просторите на Балтика, на Каспия, Британското
крайбрежие

и залива в Бискай, слънчевото Средиземноморие
и след туй неговите острови по Бялото море,
морето край Гренландия.

Аз виждам и моряците на този свят
едни във бури, другите в нощта на бдяща вахта,

(А едни безпомощно понесени, а други със заразни болести.

*Аз наблюдавам платноходите и параходите в света,
едните струпани в пристанища, другите — на
път
едни заобикалят край носа на Бурите, други — нос
Зелени,
а други край носовете Гуардафуй, Бон и
Ваджадор,
други преминават пролива на Зунд, други нос
Лопатка,
други протока на Беринг, други Хорн, а други
плават
в залива на Мексико или край Куба и Хаити,
други в залива на Хъдзън или в залива на Бафин,
други преминават пролива при Дувър, други влизат в
Уош,
а други в устието Салуей, минават други Ясни
нос,
а други края на земята преминават там,
други преплуват Зюдер Зее или Шелд,
други пък пристигат и напускат Гибралтар и
Дарданелите,
други строго си пробиват път през северните маси
сняг,
други пък се спускат и възкачват Об и Лена,
други Нигер или пък Конго, Инд, Камбоджа,
Брамапутра,
други чакат пара, за да тръгнат от Австралия,
очакват в Ливърпул, Глазгоу, Дъблин, Лисабон,
Марсилия,
Неапол, Хамбург, Бремен, Хага, Копенхаген и Бордо,
очакват в Рио де Жанейро, Валпарайсо и Панама.*

5.

Виждам и железопътните трасета на земята,

*виждам ги в Британия, виждам ги в Европа,
виждам ги във Азия и Африка.*

*Виждам електрическите телеграфи на земята,
виждам жиците на новините за войни, за смърт,
за загуби и придобивки, за мъките на мойто
племе.*

*Виждам дългите поречия върху земята,
виждам Амазонка и реката Парагуай,
виждам най-големите реки в Китай: Амур, Янг-дзъ,
реката Перла и Жълтата река,
виждам да протича Сена, да протичат Дунавът,
Лоара, Рона и Гуадалкивир,
виждам как се вие Волга, виждам Днепър, Одер,
виждам как тосканецът върви край Арно
и венецианецът край По го виждам, виждам гръцкия
моряк
да вдига котва във пристанището на Егея.*

6.

*Виждам местностите във Асирия, във Персия, във
Индия,
виждам как се хвърля Ганг от шеметния ръб на
Саукара.*

*Виждам местността, обвързана с идеите
за божие то възплъщение чрез аватари във човешки
форми
виждам и местата на приемственост между
жреци, оракули,
принасяните жертви, брамини, мъдреци, монаси,
ходжи,
виждам мястото, където са минавали друидите
покрай леса на Мона, виждам дивата лоза и
хмела,*

виждам храмовете на умрелите тела на боговете, и
жреците,
виждам как Христос отчупва хляба на последната
си вечер,
обкръжен от млади и от стари хора,
виждам мястото, където силният божествен млад
Херакъл
дълго време се е трудил и след туй умрял,
виждам местностите на невинния богат живот и
зла съдба
на нощния красавец Бакх със кръгли рамене и
членове,
виждам Кнеф цъфтящ, облечен в синьо, със корона
от пера,
виждам Хермес, незаподозрения, умиращ общ
любимец
както казва на народа: „Не плачете,
туй не е истинската ми страна, живях навън от
нея,
сега се връщам в сферите небесни,
където всеки ще отиде някой ден!“

7.

Виждам бойните полета на света,
трева расте по тях, цветя и жито,
виждам пътища на древни и на нови експедиции.
Виждам без названия масонски братства,
почитаеми вестители на неизвестни някакви
събития,
герои, летописи на света.
Виждам местностите в сагите,
виждам пинията и дъба, изтръгнати от северните
бури,
виждам върхове и чуки от гранит
и виждам равните лъки и езера,
виждам паметниците на гробовете на викингските
бойци,

виждам ги изваяни от камъни високо
над вечно тътнещия океан, та духовете на
умрелите,
ако се уморят от своите мирни гробове, да се
покажат
от могилите и да погледнат биещите се вълни
и да се освежат от бурите, безкрая, свободата.

Виждам степите на Азия,
виждам надгробните могили на Монголия,
виждам опнатите шатри на калмиките и на
башкирите,
виждам скитащите племена със техните стада
и виждам джунгли и пустини,
виждам и камилите, и дивите коне, и
тлъстоопашатата овца,
и антилопата, и вълка, който прави своето
леговище.

Виждам платото на Абисиния,
виждам как няколко кози пасат,
смоковницата виждам, тамариска и
финиковата палма,
виждам овесените ниви, находищата на платина и
на злато.

Виждам и бразилския вакеро,
виждам боливиеца възкачващ връх Сората,
виждам гаучото да прекосява равнината,
виждам несравнимия ездач на кон със ласото в ръка,
виждам във пампасите лова на дивите говеда
заради техните дебели кожи.

8.

Виждам областите на снега и ледовете,
виждам самоеда с остър поглед, фина,
виждам как ловецът на тюлени слага копието в
свойта лодка,

виждам сибирянина в шейна, запретната със
кучета,

виждам китоловците във Южния Пасифик, в
Северния

Атлантик,

виждам и ловци на моржове, виждам върховете,

ледниците, бурните потоци, долините на

Швейцария

и забелязвам дългите им зими, самотата.

9.

Виждам градовете на земята

и ставам сам понякога съставна част от тях,

тъй аз наистина съм парижанин,

аз жител на Виена съм, Петербург, Берлин,

Константинопол,

аз ида от Аделаида, Сидни, Мелбърн,

аз съм от Лондон, Манчестър, Бристол, Единбург,

Лаймрик,

аз произхождам от Мадрид, Кадис, Оporto,

Барселона, Берн,

Брюксел, Лион, Франкфурт, Щутгарт, Торино и

Флоренция,

аз жител на Москва съм и на Краков, на Варшава

и на северната Християния или на Стокхолм,

или Иркутск в Сибир, или на улица една в

Исландия,

аз слизам в тези градове и ги напускам пак.

10.

Виждам пари, вдигащи се от неизследвани страни,

виждам диви племена, стрела и лък

и пак стрела с отровен връх, фетиш и

жреческия пояс.

Виждам градовете в Азия и в Африка,

виждам Триполи, Алжир, Дерн, Могодор, Тамбукту и

Монровия,
виждам гъстата тълпа в Пекин, Кантон, Калкута,
Делхи,
Бенарес и Токио, хората от племената Круман
в хижите,
хората от Дахоми и Ашанти в техните колиби,
виждам турчина да пуши опиум в Алепо,
виждам живописните тълпи на панаира в Хива и
Херат,
виждам Техеран и виждам Медина, Мускат,
прииждащите пясъци, керваните, напредващи
със труд,
виждам Египет и египтянина, пирамидите и
обелиските,
разглеждам вписаните в камъка истории,
повествувания на победилите царе, династии,
изсечени във плочи пясъчник или на блокове
гранит,
виждам в Мемфис кладенеца с балсамираните
мумии,
увити в ленено платно, лежали множество
столетия,
поглеждам падналия на пръстта тиванец с едрите
очи,
с отпуснатата шия, с ръце кръстосани върху
гърдите.

Аз виждам всички низши в този свят заети с труд,
виждам всичките затворници в затворите,
виждам и осакатените тела на някои човеци,
слепеца, глухия и немия, припадничавия, гърбавия,
идиота, пиратите, крадците, всякакви изменници,
убийците, търговците на роби по света,
безпомощните
пеленаци и безпомощните старци и старици.

Аз виждам всякъде мъжете и жените,

виждам мирното побратимяване на философите,
виждам конструктивното начало, заложено у
мойто племе,
виждам резултатите от постоянството
и промисъла, свойствени на мойто племе,
виждам класи, багри, варваризми и цивилизации,
минавам посред тях, към тях се приобщавам
безпрепятствено
и поздравявам всички жители на този свят.

11.

Ти, който и да си!
Ти, дъщеря или пък син на Англия!
Ти, от мощните славянски племена или империи,
ти, русинът в Русия!
Ти, с тъмно потекло, ти, черен африканецо
с божествена душа, широкоплещест, с
правилна глава,
със благородни форми, с гордата съдба, на мене
равен!
Ти, жител на Норвегия, ти, шведа, датчанина,
исландеца!
Ти, испанец в Испания, ти, португалеца, прусака!
Ти, французайката и ти, французина от Франция!
Ти, жителя на Белгия, ти, залюбилия свободата
нидерландец
(ти там се струпваш, дете аз съм слязъл!)
Ти, упорит австриецо, ломбардецо, ти, унгарецо,
ти, бохемецо, ти, фермера от Щирия!
Ти, който си съсед на Дунава!
Ти, ратая от Рейн, от Елба или Безер, ти,
ратайкинята!
Ти, от Сардиния, ти, от Бавария, от Швабия,
Саксония,
ти, влаха, българина, ти, римлянина, неаполитанеца,
гърка!
Ти, гъвкавия матадор върху арената в Севиля!

Ти, жителя на планината,
който без закон живееш в Таврия или Кавказ!
Ти, перса със красиво тяло, който с пълна скорост
от седлото си изпращаш своите стрели в
целта!
Ти, жителя, ти, жителката на Китай, татарина в
Татария!
Вие, жени от цялата земя, съподчинени на вашата
задача!
Вие, евреи, пътешестващи на старини, приели всеки
риск,
да стъпите веднъж върху сирийска пръст!
Вие, евреи, още чакащи по всичките земи да дойде
Месия!
Вие, замислени арменци, край някой приток на
Ефрат,
вие, надничаци в руините на древната Ниневия,
вие, възлизащи към върха Арарат!
Вие, с изтръпнали крака поклонници, които срещате
с привети първата искра от минаретата на Мека!
Вие, шейхове по пътя от Суец до Баб-ел-Мандеб,
властващи над своите семейства и над своите
племена!
Вие, градинари на маслинени градини, прибиращи
плода им
в полетата на Назарет чак до езерото на
Тиберий!
Вие, търговци от Тибет в просторните плата
или пък пазарящи се в дюкяните на Лхаса!
Вие, японците, жените и мъжете, вие от
Мадагаскар,
Цейлон, Суматра и Борнео!
Вие, жители на континентите на Азия, Европа,
Африка,
Австралия — без оглед на местата ви!
Вие, от неизброимите острови в архипелазите на
океана!

*Вие, идещите подир векове, които ще се вслушате
във мене!*

*И вие, всички, всякъде, които аз не определям тук,
но все пак ви включвам!*

*Здравейте, вие, и от мен, и от Америка,
изпращам ви привет на драга воля!*

Всеки от нас е неизбежен!

*Всеки от нас е безграничен, всеки от нас
със неговото или нейно право на земята!*

*Всеки между нас е допуснат до целта безсмъртна
на света!*

*Всеки тук от нас е така божествен, както всички
други!*

12.

Ти, хотентота с кликащо небце, вий, русокоси орди!

*Вие, притежавани лица, от вас прокапва пот или
пък кръв!*

*Вие, човешки форми със бездънния и винаги
внушителния*

израз на безсмислена жестокост!

*Вие, бедните Кабу, презирани от най-нищожните
народи*

*напук на вашия блестящ език и вашата
духовност!*

*Вие, нисичките от Камчатка, от Гренландия и от
Лапландия!*

*Вие, австралийски аборигени, голи целите, червени,
в сажди, със издадени уста, пълзейки търсеци
храна!*

Вие, кафрите, берберите, суданците!

Вие, дръзки несмирими, непокорни бедуини!

*Вие, чумави тълпи от Мадрас, Нанкин, Кабул и
Кайро!*

*Вие, тътнещите в мрак чергари от Амазония.
ти, патагонецо, ти, жителю на Фиджи.*

Не предпочитам никого от вас, не казвам дума
против вас,
върнете се обратно там, където са местата ви
(вие ще излезете напред
когато дойде време да застанете до мен!).

13.

Духът ми мина състрадателен по цялата земя,
аз търсех равни мен и влюбени,
и ги открих навсякъде, по всичките земи, и
мисля,
някакво създадено от Бога отношение ме изравнява
с тях.

Вие, изпарения, аз се издигах с вас до далечни
континенти
и падах там, където имаше плитчини, и —
мисля —
че със вас се носех, ветрове, и вий, води, докосвах
всеки бряг със вас, със пръстите на своите
ръце,
аз текох през каквото всичките реки текат,
заставах във основите на полуострови,
върху високо закрепени канари, за да извикам:
Salut au monde!

В които градове проникват светлина и топлина —
прониквам,
към всички острови, към които птици са летели, съм
летял.

Към всички вас от името на моята Америка
издигам аз ръката си перпендикулярно, давам знака,
за да останете след мен пред погледа завинаги,
за всички жилища, за всички домове на хората.

ПЕСЕН НА ОТКРИТИЯ ПЪТ

1.

*Пеша, с олекнало сърце поемам на открития пред
мене път,
свободен, здрав, светът разкрит пред мен,
дългият кафяво-черен път пред мене води дето аз
поискам.*

*Оттук нататък аз не моля благосклонност от
съдбата,
сам съм благосклонната съдба,
оттук нататък не оплаквам нищо повече
и не отлагам повече, не се нуждая повече от
нищо,
свършено е със домашните ми жалби, със
библиотеките,
със заядливите критици,
силен и доволен по открития потеглям път.*

*Земята, тя ми стига,
не ща съзвездията да са близо,
аз знам, че те са си добре, където са,
аз знам, че стигат на тогова, който им принадлежи.*

*(И тук аз нося стария си прелестен товар,
аз нося в мен жените и мъжете,
нося ги със мен, където и да ида,
кълна се, невъзможно е за мен да се освободя от тях,
препълнен съм със тях в замяна на което
с мен самия ще изпълня всекиго от тях.)*

2.

Ти, път, по който тръгвам, като се оглеждам,
вярвам, всичко ти не си, което тук е,
аз вярвам, тука има също множество невидими
неща.

Край мене е дълбокият урок на възприятието —
ни предпочитане, ни отрицание —
черният със вълнестата му коса, лентият болният
и неграмотният човек не са за отрицание;
рождението, бързането подир лекаря и тежкият
вървеж

на просяка, залитането на пияния,
развеселената

компания механици, избягалият юноша, каляската с
конете

на богатия, контето, побягналата двойка,
дошлият рано на пазара, катафалката и превозът
на мебели в града, завръщането от града,
минават, аз минавам също, всичко преминава,
това на никой не е запретиено, и няма никой,
който

да не е приет и никой, който да не ми е скъп.

3.

Ти, въздух, ти ми даваш дъх да мога да говоря!
Предмети, вие викате от вашата разпръснатост
значенията си, придавате им форми!
Ти, светлина, която ме обвиваш заедно
със всичките неща и еднакво деликатен дъжд,
вие, изходени пътеки с неравни ями от страни на
пътя,

аз вярвам, вие се таите във невидимите
съществувания,
вие толкоз сте ми скъпи!

Вие, тротоари павирани във градовете,

*вие, здрави бордюри отстрани!
Вий, фериботи, вий, скамейки и греди край кея!
Вие, облицовани с дървета брегове!
Вие, далечни кораби! Вие, редици къщи! Вие, покриви!
Вие, пронизани с прозоречни стъкла фасади!
Вие, веранди, входове! Вие, корнизи и железни
мрежи!*

*Вие, прозорци, с вашите прозрачни люспи,
които могат да показват толкоз много!
Вие, врати с възкачващи се стъпала! Вий, арки!
Вий, сиви камъни на нескончаеми паважи!
Вие, стъпкани кръстовища!
От всичко, влязло в досег с вас, аз вярвам,
вие сте приели нещичко във себе си
и вярвам, че ще предадете нещо тайно също и на
мен!*

*Със живите и с мъртвите сте населили
безтрепетните си повърхности и духовете им
ще се разкрият благоразположени към мен!*

4.

*Земята се е проснала надясно и наляво,
картината е жива, всяка част е в най-добрата
светлина,
а музиката се поражда там, където е желана
и спира там, където не е искана,
възторжен глас на главния обществен път,
живителното свежо чувство, свойствено на
пътя.*

*О, главен път, по който аз пътувам,
ти не казваш ли: „Недей ме изоставя!“
Ти казваш ли: „Недей рискува — напуснеш ли ме,
свършен си!“ и казваш ли: „Аз вече съм готов,
добре отгъпан, неоспорен, следвай ме!“*

*Обществен път — аз казвам в отговор, — не се
страхувам*

да те изоставя, но съм влюбен в теб,
ти по-добре ме изразяваш от самия мен,
за мен ще бъдеш повече от моята поема.

Аз мисля, героичните дела са бивали замисляни
навънка,
на открито, също и великите поеми,
аз мисля, бих могъл ей тук да спра и да извърша
чудеса,
аз мисля, че каквото и да срещна тук ще го обикна,
че и който да ме види тук, ще ме обикне,
аз мисля, че когото и да срещам, непременно е
щастлив.

5.

От този час аз декретирам себе си, освободен от
граница
и въображаеми предели, отивам дето избира,
свой собствен господар съм, цялостен и абсолютен,
във другите се вслушвам и размислям върху туй,
което ми говорят като прекъсвам, търся,
получавам,
съзерцавам учтиво, но със неотстъпна воля,
освобождавам се от връзките, които ме държат,
поемам с дробовете си големи глътки от
простора,
и изтока и запада са мои, мои са севера, юга.

Аз по-обхватен съм и по-добър отколкото си мислех,
не знаех, че съдържам толкоз много доброта.

Красиво ми изглежда всичко.

Аз мога да повтарям на мъже и на жени: „Ти
толкова

добро ми стори, бих искал да направя същото
за теб!“

Аз ще вербувам и за мене, и за тебе както си вървя.

Аз ще раздавам себе си и на мъже и на жени,
тъй както си вървя ще пръскам нови радости и
грубости
сред тях, и който и да ме отрича, няма с туй да ме
смуги,
и който и да ме приема, той или пък тя,
ще бъде сам благословен и сам ще ме
благослови.

6.

Ако хиляда цялостни, завършени мъже се появят,
туй няма да ме удиви,
ако хиляди свършени форми на жени си появят,
туй няма да ме удиви.

Сега аз зная тайната как се създават най-добрите
хора —
то става, като раснат на открито
и като ядат и спят върху пръстта открито.

Тук имаме пространство за големи личностни дела.
(Такова дело хваща за сърцата цялата човешка раса,
с изблиците си на сила и на воля то остава над
законите,
осмива всяка власт и всички доводи срещу си.)

Тук е проверката за мъдрост,
защото мъдростта не се препитва във
училищата,
защото мъдростта не може да се предаде от този,
който има на този, който няма мъдрост.
Тя спада към душата, на доказване не подлежи,
самата тя е доказателство, прилага се към
всички
сцени и обекти, към всички качества, и е доволна,
тя положително е във реалността и във
безсмъртието

*на нещата, и е съвършенството в нещата,
в потока образи от вещи има нещо си,
което провокира нейното пораждане в духа.*

*Сега отново проверявам философиите и религиите.
Те може да са достоверни в лекторските зали,
но изобщо могат да не бъдат достоверни
под грамадата от облаци, на фона на течащите
потоци.*

*Тука е осъществяването.
Тука човекът е поставен знак —
той осъзнава тук какво съдържа в себе си,
минало и бъдеще, величие, любов —
ако у теб те липсват, липсваш ти във тях.*

*Във всичките обекти храни само ядката единствено.
Къде е този, който теб и мен от люспите ни бели?
Къде е този, който развали уловките и примките,
приготвени за теб и мен?
Тук е принадлежността, тя не е предварително
измислена,
възниква „а пропо“. Разбирате ли що е
както си вървите да сте любени от непознати?
Разбирате ли говора на тез извързващи се подире ви
очи?*

7.

*Тези изворите са на душата.
Изворът на душата идва някъде отвътре през
покрити
със зеленина врати и предизвиква винаги
въпроси:
Тез устремления защо са? Тез мисли в мрака за какво
са?
Защо са тези тук мъже, жени, които щом се
приближат*

до мен и слънцето нахлува във кръвта ми?
Защо, когато ме напускат, флаговете на голямата
ми радост
се отпускат плоски и нищожни?
Защо са тез дървета, под които мина ли и
мелодични,
и просторни мисли непременно ще ме осенят?
(Аз мисля, те висят и зиме, пък и лете на дърветата
и винаги оронват плодове, когато мина!)

Какво е туй, което аз тъй бързо с непознатия
разменям?
Какво разменям с кочияша, докато седя до него и
пътувам?
Какво с рибаря, който вади мрежата си край брега,
додето аз минавам и се спирам?
Какво ми дава правото да съм свободен
пред добрата воля на жената и мъжа?
Какво им дава правото да са свободни те пред мен?

8.

Източникът на духа е щастие, това е щастие.
Аз мисля, то изпълва тук откритите простори,
чака то по всяко време, сега прелива в нас
и ние с право натоварени сме с него.

Тук се надига течащата и завладяващата същност,
течащата и завладяващата същност — това е
свежестта и нежността у мъжа и у жената
(тревите в утрото не никнат те по-свежи и по-
нежни
от тази нежна свежа същност никнеща от
само себе си).

Къмто течащата и завладяващата същност се
процежда
и потта на любовта у стари и у млади,
от нея се процежда дестилирано очарование,

което се присмива и над хубост, и над постижения,
към нея се надига тръпнещата,
пълната с копнежни болка на докосването.

9.

*Allons! Tu, който и да си, ела, за да пътуваш с мен!
Като пътуваш с мене ще намериш туй, което не омръзва.*

*Земята не омръзва никога,
земята е първично груба, мълчалива, недостъпна
отначало,
природата е грубо недостъпна отначало,
не падай духом, продължавай, в нея има мъжество,
божествени неща, добре прикрити,
кълна ти се, че в нея има множество божествени
неща,
по-хубави, отколкото със думи може да се
изрази.*

*Allons! Не бива тука да се спираме,
макар да са красиви струпаните магазини,
макар и да са подходящи тия домове, не можем да
останем,
макар да е под завет туй пристанище, макар да
са
спокойни тези заливи, не трябва тук да се закотвим,
макар да е добре дошло гостоприемството,
нам позволено е съвсем за кратко да го имаме.*

10.

*Allons! Ще има още по-големи изкушения,
ще плуваме без път във дивите морета,
ще идем там, където духат ветровете, вдигайки
вълни*

*и клипърът на янките се носи опнал всичките
латна.*

*Allons! Със сила, със свобода, със земята, с
елементите,
със здравето, с предизвикателството, с радостта,
със себетаченето и със любопитството.*

*Allons! Далеч от всички формули! Далеч от вас,
о, формули, от вас, злооки попове материалисти.
Разложеният труп препречва пътя,
тъй че погребението повече не чака.*

*Allons! Но при това внимавай!
Спътникът ми трябва да е с най-добрата кръв,
с мускули и с упоритост,
да не приема изпитанието ако не носи и кураж, и
здраве,
недей да идваш, ако вече си похарчил най-доброто в
теб,
ла дойдат само тия, дето идват с нежни и
решителни тела,
не се допускат болните, смукачите и венериците.*

*(Аз и моите не убеждаваме със доводи, усмивки,
рими,
ние убеждаваме чрез нашето присъствие.)*

11.

*Чуй! Аз ще бъда честен с теб!
Аз не предлагам старите цени, достъпни всекиму,
предлагам грубо своите цени.
Това са дните, дето трябваше да ти се случат,
ти няма да натрупаеш туй, което според други е
богатство,
ти ще пилееш със широки пръсти всичко придобито,*

ти току-що пристигаши във града, предназначен за
теб,
едва си се установил и си изпитал задоволство
и пече те влече неудържимо призив нов да тръгнеш.
Ти трябва да привикнеш с ироничните усмивки,
с подигравките на тез, които си оставил зад гърба
си
и на любовните привети да отвъръщаш
само с развълнувана целувка на раздяла,
ти няма да допуснеш да те вземат във обятията си
ония
дето са протегнали постигащите си ръце към
теб.

12.

Allons! Подир великите другари! И да им
принадлежим!
Те също са на път, те бързи и величествени са
мъже,
те най-велики са жени, обичат те спокойствието на
морето,
но и неговите бури, моряци са били на кораби,
били са пешеходци, извървели много мили на суша,
те свои са в далечните страни и в далечните
селения,
довереници на мъже и на жени, те наблюдатели на
градове
и труженици са, ленивци са и съзерцатели на
злакове,
на цветове, на раковини по брега,
танцьори са на сватбените тържества, целуват
булките,
внимателно помагат на децата, носят ги на конче,
войници са на бунта, стоят край зейнали гробове,
пътуват през редуващите се сезони, през годините
—
през любопитните години, всяка от които никне

от предишната, пътуват със своите етапи на
развитие
като с другари, напредват от латентните си и
неясни
детски дни, пътуват весело със своята младост,
пътуват със брадатото си, зряло като жито
мъжество,
пътуват те със своята женственост —
пространна, ненадмината, доволна,
пътуват със величествената си състареност на
мъже
и на жени, преклонна възраст, мирна, с изблици,
пространна с гордите простори на вселената,
преклонна възраст с рукналата,
прелестната свобода, съседка на смъртта.

13.

Allons! Към туй, което е безкрайно,
както е било и безначално, да понесем
всички тежко движещи се дни с покоя на нощите
и да ги слеем всички с пътешествието, към
което
се стремят със нощите и дните, към които се
стремят,
отново да ги слеем с началата на възвишените
пътешествия,
за да не виждаш нищо никъде наоколо, освен това,
което можеш да настигнеш и задминеш,
да не съзнаваш друго време, колкото далечно да е то,
освен това, което можеш да настигнеш и
задминеш,
да виждаш горе или долу само пътя,
който е към теб протегнат и те чака —
колкото да е далеч, към теб протегнат е и те
очаква,
да не съзираш същество, ни Бог, ни който и да било,
към който да не си привлечен,

да не съзираш притежание, което сам не
притежаваш,
на всичко да се радваш без да си положил труд
и без да си го купил, участник в празника, но
безучастен
спрямо всяка негова частица,
да вземаш най-добрата част от фермата на
фермера,
от вилата със елегантен вид на богаташа,
от чистата благословеност на порядъчната брачна
двойка,
от плодовете на овощната градина, от цветята в
двора,
да следваш своите привички,
придобити вън от гъсто зиданите градове,
през които преминаваш и да носиш улици и сгради
след това
във себе си където и да идеш,
да взимаш мненията от човешките глави, които
срещаш,
да взимаш обич от човешките сърца,
да взимаш своите любовници със себе си по своя път,
макар че ти след себе си ги изоставяш,
да гледаш на Вселената като на път, като на много
пътища,
като на пътища за пътешестващи души.

Отстъпва всичко пред шествието на душите,
всички религии
и всички твърди вещи, изкуствата,
правителствата —
всичко, появило се на този глобус
и на всеки други глобус — всичко се прибира в
ниши
пред естеството на душите по пътищата необятни
на Всемира
и всяко друго шествие е само нужна алегория,

*опора за шествието на душите на мъже и на жени
по пътищата необятни на Всемира.*

*Навеки жизнени и винаги напред!
Внушителни, тържествени, печални, в себе си
затворени,
подтиснати, лудуващи, развихрени, отпаднали,
разочаровани, отчаяни, изпълнени със гордост
влюбени, изнемощели, приети и отхвърлени
вървят,
аз зная, че вървят, аз не зная накъде вървят, но зная,
че отиват къмто по-доброто, къмто нещо
истински велико.*

*Ти, който и да си, мъж или жена, върви със мене!
Недей да дремеш или да се маеш у дома си,
нищо, че си го строил, и нищо, че за теб е бил
строен!*

*Навън от тъмното си заточение. Навън от
стряхата.*

*Излишно е да протестираш. Зная всичко аз и го
излагам.*

*През тебе виждам недобре, както и през всички
други,
през смеховете, танците, през обедите и вечерите,
зад дрехите и орнаментите, зад митите гримирани
лица
виж тъмна мълчалива болка и безсърдечност.*

*И ни съпруг и ни съпруга, ни приятел
са получили доверие, за да изслушат тази
проповед,
туй друго аз, тез двойници на всекиго от нас
вървят като се кривят и спотайват
безформени и безсловесни по улиците на града,*

учтив и невъзмутим в говорилни, в
параходите,
в железопътните вагони, на публични събрания,
на гости като у дома си в домовете на мъже и на
жени,
на масата, във спалнята, навсякъде, добре докарани,
с усмихнати лица, в прекрасна форма, със смъртта
под гръдната си кост, със ада под костта на черепа,
под наметалото и ръкавиците, под панделките
и под книжните цветя, с почтено спазване на
нравите,
без своя сричка някога да са изrekli
като говорят винаги за всичко, никога за туй.

14.

*Allons! През битки и войни!
Наименованата цел не може да се отмени.*

*Успели ли са миналите битки?
Какво успя самият ти? Народът ти? Природата?
Сега ме разбери добре: заложено е в естеството на
нещата
от плодовете на успеха, без значение какъв, да се
роди
отново нещо си, което да направи нужна по-голяма
битка.
Викът ми боен е, аз подкрепям дейното
неподчинение,
тоз, който тръгва с мен, трябва да върви добре
въоръжен,
тоз, който тръгва с мене, често ще се среща с
недояждане,
със бедността, със гневни врагове и с
дезертърства.*

15.

*Allons! Пред нас е пътят!
А той е сигурен — опитал съм го, ходилата ми
добре са го опитали — не позволявай да те
задържат.*

*Да си остане листът на бюрото ненаписан,
книгата на рафта — неразтворена!
Да си останат сечивата в работилницата!
Парите да останат неспечелени!
Училищата да останат тихи,
не обръщай никакво внимание на учителския
вик!*

*Да проповядва от амвона проповедникът
и да пледира правникът в съда
и съдията да се позовава на закона, нека!*

*Камарадо, протягам ти ръка!
Отдавам ти открито любовта си, по-ценна от
пари,
отдавам ти и себе си, по-ценностен от проповеди и
закони.*

*Ще ми дадеш ли себе си? Ще дойдеш ли да
пътешестваш
с мен?*

*Ще се подпираме ли с теб един на друг, додето
бъдем живи?*

ПЕСЕН ЗА ВСЕЛЕНСКОТО

1.

*Ела — ми каза музата, —
изпей ми песента, която никой не е пял,
вселенското възпей ми.*

*В тази наша просторна земя,
сред неизмерната вулгарност и застиналата лава,
заклучено и скътано централно във сърцето ми
кълни зърно на съвършенство.*

*От всяко съществуване е част — по-малко или
повече,
преди родените то вече е родено,
прикрито или неприкрито семето очаква.*

2.

*О, остроока като кула, тържествуваща наука,
като от остри върхове оглеждаш ти съвременния
свят
последователно и повелително изричаш ти: „Да
бъда!“*

*Отново, о, духът на всичките науки!
Защото той история натрупва
като черупка върху земното кълбо,
за него милиардното съзвездие кръжи в небето.*

*В спирални пътища и дълги обиколки
(като лавиращ дълго кораб във морето)*

*заради него в постоянното отделното се влива,
заради него към идеалното реалното стреми се.*

*Заради него — таз мистична еволюция — не само
правото
е оправдано, каквото се нарича зло е оправдано.*

*И иззад маските — и без значение какви — иззад
дебелия
изгниващ ствол, иззад умението, вероломството,
сълзите
да бликне здравето и радостта, Вселенска радост!*

*Посред обемното, болезненото и повърхностното,
сред мнозинството, състоящо се от зли,
посред безбройните и всякакви измами на хора и
държави
електрическо, антисептично, лепнещо, пронизващо
света
само доброто е вселенско.*

3.

*Върху подобните на планини страдания и скърби
една неуловена птица все кръжи, кръжи
високо там в по-чистия, по-веселия въздух.*

*През свъсения облак на несъвършенството
се стрелва вечно лъч на съвършена светлина —
едно сияние от славата небесна.*

*Посред раздорите на модите и нравите,
сред подлудяващия шум на Вавилон,
сред оглушителните оргии като ласкае сънното
шептене
една мелодия се чува, само се дочува,
от някакъв далечен бряг финалните хорали
прозвучават.*

О, благословените очи, щастливите сърца,
които виждат и които знаят ръководещата нишка
тъй добре
в могъщия огромен лабиринт.

4.

И ти, Америко,
да се завърши схемата, ти — нейната мисъл и
реалност —
за туй, а не за теб самата си се появила ти.

Ти също обкръжаваш всичко,
прегръщаш, носиш, срещаш всички със „Добре
дошли!“,
ти също тъй по пътища широки, неизвестни досега
към идеалното се устремяваш.

Премерената вяра в другите страни и в минали
величия
не са за теб, за теб е само твоето величие,
божествена религия, която абсорбира и обхваща
всичко,
и която всичко е приемливо за всички.

Всички, всички за безсмъртието,
любов, която като светлина обгръща мълчаливо
всички,
облагородената природа, която благославя всички,
цветът, плодът на възрастта,
божествените цъфнали с увереност овошки,
формите, предметите, ръстът, хуманностите —
те във духовни образи съзряват.

Дай ми, о, Боже, да възнея тази мисъл, дай и на него,
и на нея — любена от мене, — дай неизчерпаемата
вяра

*(във твоето всеобщо това, което е било отказано,
не е отказано от нас), доверието в твоите
планове,
заклучени във време и пространство,
мир, здраве и спасение за всички дай.*

*Нима е сън?
Не сън е, а е отсъствие на сън.
Да го пропуснеш е житейска мъдрост, сънищно
богатство.
И цялата Земя е също сън.*

ПЕСЕН ЗА ЗАНАЯТИТЕ

1.

Песен за занаятите!

*Във работата на машината и на занаятите,
във работата на полетата намирам аз развитието,
намирам непреходен смисъл.*

*Работници, работнички,
да беше всяко възпитание практично или украсяващо
добре*

изложено от мен, то до какво довело би това?

*Да бях аз главният учител, снизходителният
собственик,*

*премъдрият държавник, до какво довело би
това?*

*Да бях за вас аз като бос, наемам ви и ви заплащам,
туй би ли ви задоволило?*

*Ученият, добродетелен и благосклонен, и така
нататък,*

или човек от моя тип без тѣй нататък.

Аз нито господар съм, ни слуга,

*не предпочитам аз високата пред ниската цена,
ще имам мойта, да ме приема който ще,
ще бъда равен вам и вие ще сте равни с мен.*

*Ако работите във магазин ще бъда близко
както близкия с вас във магазина,*

ако отрупвате с подаръци свой брат или най-скъп приятел,
аз искам същото, което има най-добрия ви приятел или брат,
ако любовникът, съпругът и съпругата са денем и нощя
добре дошли за вас, аз също трябва да съм тъй добре дошъл,
ако ви деградират, станете престъпник или пък се разболеете и с мен така ще стане зарад вас,
ако си спомняте за ваши глупави и незаконни действия,
то и аз си спомням глупави и незаконни действия,
ако гуляете на масата и аз гуляя на отсрещната страна,
ако се срещнете със непознат на улицата и се влюбвате във него или в нея,
аз също срещам чужденци на улицата и се влюбвам в тях.

Тъй че какво си мислите за вас самите?
Нима се мислите за нещо си от другите по-малко?
Кой, вие ли намирате и президента по-голям от вас?
Или пък богаташа — по-добър от вас?
Или пък образованият по-мъдрец от вас?

Защото сте изцапани или изприщени
или били сте някога пияници или крадци,
или сте болни, или ревматични, или пък проституирате
от лекомислие или безсилие, или защото учени не сте и никога не сте видели името си отпечатано,
съгласни ли сте, че поради туй не сте така безсмъртни?

2.

*Душите на жени и на мъже!
Не тях зова невидим и нечут, недокосваем,
недокосващ,
не вие сте, които преценявам като пресмятам
всички
„за“ и „против“, да заключа жизнени ли сте или не
сте —
пред всички заявявам аз кои сте, ако няма кой да
заяви.*

*Възрастни, непълнолетни, деца на таз страна
и на всяка друга, в Щатите и вън, аз виждам ви,
както и всички други виждам аз зад вас или чрез вас.*

*Съпругата на йота тя не е по-долу от съпруга,
и дъщерята, тя е толкова добра, колкото сина,
и майката не е по-малка от бащата.*

*Потомци на невежи и бедняци и на чирачета
в различни занаяти, на млади ратаи от фермите
и на възрастни ратаи все от фермите,
на морски труженици, на търговчета, на жители
на тез крайбрежия, на имигранти —
аз виждам всичко тук близкото и виждам аз
далечното:*

*не ще ми се изплъзне никой, нито пък ще го поиска
някой.*

*Аз нося тук, което тъй ви трябва и което винаги
сте имали:*

*не средства, не любов, не дрехи, ядене, образование,
но нещо също тъй добро, не пращам
свой агент или посредник, не предлагам
равностойното
на стойността, предлагам ви самата
стойност.*

Има го туй нещо, връща се то при теб — сега и
вечно —
то не е туй, което се печати, проповядва,
дискутира,
то изключва и печата, и дискусията,
то не подхожда да се сложи в книга, не е в тази
книга,
то е за теб където и да бъдеш, то не е по-далеч от
теб
отколкото са твоите уши и зрение,
за него ти припомня близкото, обикновеното,
готовото,
то винаги е провокирано от тях.

И на каквито всякакви езици да четеш,
за туй пак няма в тях да прочетеш,
и президентски речи да четеш, няма в тях да
прочетеш
пито в доклада на Държавния департамент и на
Хавана
или в ежедневника, или във седмичния вестник,
или пък статистическите данни от преброяването,
за данъците, за цените или в отчетите за
дивиденди.

3.

Слънцето, звездите дето плуват в необятен въздух,
земята с формата на ябълка и ние върху нея —
разбира се, движението им е нещо грандиозно,
не знам какво е то, освен че то е грандиозно,
и това е щастие, и че затворения в него смисъл
не е спекулация и нито анекдот, и нито
рекогносцировка,
че не е нещо си, което — падне ли се случай —
ще донесе сполука, а ако няма шанс ще бъде нашия
провал,
че не е нещо, дето може да е някаква случайност.

Светлини и сенки, неясното усещане на тялото и
личността,
и алчността, която с велико задоволство изпояжда
всичко,
безкрайното гордеене и вечните стремежи на
човека,
неизразими радости и скърби,
и чудото, което всеки вижда в тоз, когото вижда,
и чудото, което пълни всеки миг на времето
завинаги,
п за какво си взимал всичко туй, кажи ми, камарадо?
Приемал ли си туй за занаят или за работа във
фермата,
или пък за печалбата от склада?
Или за нещо, чрез което си създаваш положение?
Или да запълни времето на някой джентълмен или
пък лейди?

Смятал ли си, че пейзажът придобива
състоятелност и форма, за да го рисуват?
Че същото е станало с мъжете и жените,
за да бъде писано за тях и за да се съчиняват
песни?
Или че гравитационното привличане, великите
закони
и хармонични разни съчетания и че въздушните
течения
възникват, за да са предмет за разговор на учени
глави?
А пък кафявата земя и синьото море ги има,
за да се рисуват върху географски карти?
А пък звездите съществуват, за да бъдат подредени
във съзвездия ѝ да им се дават фантастични
имена?
А пък покълването на зърната е за да бъде изразено

в таблици за агрономи или пък за самата агрономия?

Прастари институции са! Тез изкуства, библиотеки, легенди, сбирки, пък и практиката ни в манифактурата,

така високо ли да ги ценим?

Високо ли да оценим наличните пари или пък сделките си?

Нямам нищо против, ценя ги всички най-високо, но дете, родено от жена и мъж ценя над всякакви оценки.

Ний мислим Съединението си велико, Конституцията — също

Не казвам, че не са велики и добри, защото са, и днес съм влюбен в тях, както вие също, защото аз обичам вас и всички мои братя по света.

Ний смятахме, че библиите и религиите са божествени

и аз не казвам, че не са божествени, аз казвам, че от вас израснали са те, че могат да растат от вас все още, не те живота раждат, а живота раждате все още вие —

листата от дърветата не се откъсват, дърветата от почвата не се изтръгват — и двете са изтръгнати от вас.

4.

Сбора от известните до днеска почитания към вас ще правя, които и да сте.

Президентът е във Белия си дом заради вас, а вие тук сте и заради него

и чиновниците са в своите бюра заради вас, конгреса свикват на дванайсет месеца заради вас,

закони и съдилища, възникване на Щатите, на
хартата,
основаването на търговията и пощата е все заради
вас.

Към мен се приближете, мили мои учени,
доктрини, политики и цивилизации са все заради
вас,

скулптури, паметници, всичко писано върху каквото
и да било у вас намира своето значение,
същностите

на историята и статистиките докъдето
летописът стига,

във вас са в този час със митовете и легендите,
и ако не дишахте и не вървахте тука, къде те биха
били?

И най-прочутите поеми щяха да са прах,
а речите, трагедиите — празноти.

Архитектурата е туй, което вие с погледа си
правите.

(Наистина ли мислите, че била от бели или сиви
камъни?

Или пък само линиите на корнизите и арките
била е?)

И всяка музика е туй, у вас пробуденото,
когато ви припомнят нещо инструментите,
че не е ни цигулките, ни корнетите, не е обоят,
нито биещият барабан и нито нотите на
баритона,

който пее нежно и нито нотите на мъжкия или
девическия

хор, та по е близо, но и по-далеч от тях.

5.

Дали ще се завърне цялото отново?

Открива ли с едничък поглед най-доброто в
огледалото?

Не съществува ли ни по-добро и нито повече?
Дали е всичкото при вас в мистичната невидима
душа?

Странен и нерешим е парадоксът който ви
предлагам:

големите предмети и невидимите ни души са все
едно и също.

Строежите на домовете, меренето, рязането на
дъските,

коването, стъклото духано със цев,
бъчварството,

изготвянето на пироните, поставянето на стрехи
от ламарина, облицоването, сглобката на
кораби,

строежите на докове, риболовът,
застилане на тротоари с плочи,
трудът на помпата и на машината за рязане дърва,
боравенето с крана, пециите за въглищни

брикети,
каменовъглените мини и всичко долу в тях —
със лампите във мрака, с ехото от песните —
какви дълбоки съзерцания, каква просторна мисъл
през омърсените лица ни гледа,
изливането на желязото, мъже опитват как върви
топенето

с голямата лъжица. Каляващият огън край
реката,

дали е правилна сместа от руда, въглища, варовик
високи пеци, пециите-леярни, въртящото се
колело

и тлъсти слитъци желязо, мощните — във формата
на буква „Г“ добре излети релси за железен
път,

добиването на масла, тъкачниците за коприна,
багрилниците

и захароварните, парни дъскорезници, заводи,
фабрики
каменоделници, декоративните мотиви на фасади и
прозорци,
чукчетата, резеца, ръкавицата, мистрията,
съдът с врящия разтвор за свода, огънят под него,
памукът в балите и прътът с куката за
разтоварване,
магаренцето и триона на резача, матрицата на
матричаря,
сатърът на месарина, инструментите за
рязане на лед,
трудът на четкаря, на дарака, на майстора на
макари,
продуктите от каучук и папие маше, уредите
на
джамджията, орнаментите на тапицера на стени,
гърненцата с туткал и лакове на дърводелеца,
аптекаарските шишенца, мерките за течност,
пинтата
и четвъртинката, скрипецът, шилото и
менгемето,
търговският тезгях, перото и писалката, варенето
на бира
в пивоварната, малцът, бурето и всичкото
останало,
дето прави пивоварната на пивоварна, кожените
тапицерии,
правенето на карети, изплитането на въжета,
дестилирането, фирмописците, варниците,
събирането
на памука, галванизирането,
стереотипирането,
бъчварството, стругът, жътварските машини,
тракторният
плуг, железопътните вагони, колата с кочияша,

всичките неща без оглед стойността им,
и тях благото е на развитието, във тях са всички
теми,

всичките загатвания и възможности.

Не казвам, че това, което виждам по-нататък, е
напрасно,

не те съветвам да се спреш, не казвам, че
великите

ти ръководни мисли не били велики, аз казвам —
нищо тук не води към по-високи помисли от
тях.

6.

Ще търсиш ли и по-нататък?

Ти вече сигурно се връщаш, във най-познатите неща
намираш най-доброто или близкото до най-
доброто,

във хората край теб самия ти намираш най-
внимателните,

най-любимите, най-силните, най-щастливите,

познание не другаде, а тук, не в друго време, а сега,

мъжа най-първо, когото ти докосваш

или в който виждаш винаги приятел, брат и ближен,

жената, във която виждаш майка, сестра или

съпруга,

занаятите предимство ще имат във поети и
навсякъде,

вие работнички и вий работници на тия Щати

имате божествен, собствен, силен свой живот и
всичко

друго ще отстъпи място на мъжете и жените
като вас.

Когато псалмите запяват вместо псалта

когато писаното проповядва вместо проповедника,

когато сам амвонът слезе и за някъде поеме,

а не резбарят, който резбовал е дъските му,

когато мога да докосна тялото на книгата си
нощем
или денем и в отговор и тя докосне мойто тяло,
когато курсът в университета стане убедителен
като сънувана жена или пък убедителен като
дете,
когато златото във форма на монети се усмихне във
мазето
като щерката на нощния пазач,
когато достоверните дела лениво се отпуснат на
отсрещното
кресло и влязат в моята приятелска компания,
ще им подам ръка и ще постъпя с тях тъй,
както съм постъпвал със жените и мъжете
като вас.

ПЕСЕН ЗА ГОЛЯМАТА БРАДВА

1.

*Оръжие с красива форма, голо, бледо,
резец, изтеглен от гръдта на майката земя,
втъврдена плът, метална кост, един-единствен
член,*

*една едничка устна, лист синьо-сив, израснал
от червена топлина със ръкохватка, никнала от
мъничкото*

*семенце, лежала под тревите и върху тревата,
да се облегнеш върху нея, тя да се облегне върху теб.*

*Здрави форми и атрибутите на здрави форми,
мъжествен занаят, мъжествени видения и
звуци,*

*различните безкрайни редове емблеми, музикални
късове,*

*пръстите на органиста, скачащи стакато
по клавишите на мощен орган.*

2.

*Добре дошли, страни от цялата земя, всяка в своя
вид,*

*добре дошли, страни на пинията и дъба,
добре дошли, страни на лимона и смокинята,
добре дошли, страни на златото,
добре дошли, страни на житото и на маиса,
добре дошли, страни на гроздето,
добре дошли, страни на захарта и на ориза,
добре дошли, страни на белия памук,*

добре дошли, страни на белия картоф, на сладкия
картоф,
добре дошли, полета, планини, пустини, лесове и
прерии,
добре дошли, поречия,
просторни равнини, разкриващи се гледки,
добре дошли, неизмерими паши,
добре дошла, ти плодородна пръст
с овошки, лен, пчели, коноп,
добре дошли сте като другите и вие, твърдоликите
страни,
страни богати, както са
страните на златото, житото и плодовете,
страни на мини, на мъжествени и каменисти руди,
страни на въглища, на мед, олово, цинка и калая,
страни на тежкото желязо, страни, където правят
брадви.

3.

Дрѣвникът до кубиците с дърва
и брадвата, подпряна върху него,
дърварска хижа със лоза над входната врата,
отпред пространството разчистено за
мъничка градина,
неравномерни капки дъжд върху листата след
утихналата
буря,
стон и оплакване на интервали — спомен за
морето,
споменът за кораби, ударени от бурята,
полегнали встрани с пречупени мачти,
чувството, което будят едрите греди на
старомодни къщи
и хамбари, дошлата на ума случайно книга или
повест,
пътуване за авантюра на мъже, семейства и
покъщнина,

тяхното установяване на суша и основаването
на града,
пътуването на ония, дето тръгнаха да търсят нова
Англия,
намериха я, сложиха началото ѝ всякъде
със селищата в Арканзас, Отава, Колорадо,
Уиламети,
бавният прогрес, оскъдната трапеза, брадвата,
оръжието и дисагите, мъжествената хубост на
момчетата
от лесовете, на мъжете от леса със ясните
и неподправени лица, хубостта на независимия дух,
потегляне, деяния, които на самите тях се
упоават,
американското презрение къмто статут и
церемонии,
необузданата непоносимост на принудата,
невъзпрепятствено възникнали характери, намекът,
месарят в кланицата, моряците на шхуни и
гемии,
салджията и пионерът, дърварите във зимните им
лагери,
разпукването на зората във леса, снегът на
ивици
по стволовете на дърветата, случайното
потракване със зъби,
изпълненият с радост ясен звук на твоя
собствен глас,
безгрижната ти песен, от нищо неподправеното
съществуваш¹
и тежкият вседневен труд, искрящият във
мрака огън,
вкусната вечеря, разговорите, леглото —
цялото от хвойна и постлано с меча кожа;
зидарите на работа по градовете или където и да
било,

приготвените скоби, изграждане на правите
ъгли,
рязане с трион, дълбането на жлебове, издигането
на гредите и настаняването по местата им —
поставянето им на редове, на жлебовете пасването
в ръбовете,
както са били скроени, удари на чукове и
чукчета,
позите на мъжките тела — наведени, изправени,
разкочени
върху гредите, държащи се за стълбове и скоби,
една ръка обгърнала дъската, другата с надигната
секира,
притискащи дълги подови дъски да бъдат
наковани,
позите им като свалят своите оръдия за
производство
върху подпорните греди, отекващите гласове
във празната постройка, строящият се във града
огромен склад, шестимата дограмаджии —
диамата в средата и по двама в двата края,
внимателно
понесли на плещите си греда за тежката
кръстачка,
редицата зидари със мистрии в дясната ръка, които
бързо
вдигат предната стена от края и до края 200
стъпки,
пластичното изправяне и свеждане на гърбовете,
несекващия удар на мистриите върху тухлите,
самите тухли, слагани една връз друга толкоз
майсторски
на техните места, намествани с единствен
удар
е дръжката, кубиците материали, хоросанът на
площадките

и здравето напъване на таргите от
таргаджиите;
майсторите на мачти в корабостроителниците,
тълпящите се
редове подрастващи чираци, издигнатите
брадви
върху четвъртитото дърво, придаващи му формата
на мачта,
отчетливото късо тракане на остриетата
стомана,
косо удрящи о ствола, отскачащите разни парчетии,
литнали големи трески и талаш, движението
гъвкаво
на загорелите ръце, на ханшовете във работните
костюми,
конструкторът на кейове, на мостове, на
вълноломи,
На стрехи, на салове и на диги срещу океана;
градският пожарникар — пожарът който
бързо
се разгаря, пристигащите помпи, грубите
провиквания,
ловкостта и дързостта, мощната команда
на военната тръба, строяването в редове,
издигането
на ръцете, тласкащи водата, синьо-бялата ѝ
струя,
влизането в действие на стълбите и куките,
събарянето,
сеченето на свързващите дървени конструкции
или на подовете, ако ли огънят под тях мъждее,
тълпата
с озарените лица, която гледа блясъци и гъсти
сенки;
ковачът при огнището и този, който след това си
служи
със ковашкото изделие, заварките, каляването

на метала, тоз, който пробва острието с пръст,
ковачите на брадви, малки и големи, човекът,
който хубаво одялва дръжката и здраво я поставя
във отвора, всичките ѝ собственици също —
първите изпълнени с търпение техници, архитекти,
инженери,
далечните строежи във Асирия, постройките
във Мистра,
ликторите в Рим, вървящи винаги пред консула,
най-древните войници на Европа с брадвите си в
боя,
издигнатите във ръцете брадви, ударите по
скритите
в шлемове глави, предсмъртните стенания
и грохването на телата, притичването на приятели
и врагове натам, обсадата на разбунтувалите
се
васали, решени да си върнат свободата,
предлагането
да се предадат, ударите с брадва върху
крепостната
порта, примирието, преговорите, пленяването
и опожаряването на античен град, нахлуването
в него
на наемници и фанатици на шумни групи и без ред,
вик, кърви, пламъци, пиянство, лудост,
имущества,
безпрепятствено ограбвани от домове и храмове,
стенанията на жени в обятията на
разбойници,
хитрост, подлост и грабеж на съпровождащите
армията,
бягащи тълпи мъже, жени и старци в
отчаяние,
адът на войната, жестокостта на
предразсъдъците,

това е списъкът на изпълнителните думи и
дела,
и справедливи, и несправедливи — мощта на
личностите,
справедливи и несправедливи.

4.

Мускули и дързост, било е винаги така!
Каквото дава сили на живота, дава сили на
смъртта!

Смъртта напредва колкото и живите напредват,
а бъдещето не е по-несигурно от настоящето,
защото грубото в земята и в човека толкова е,
колкото и деликатното в земята и в човека.
Не устоява нищо — само личностните качества!

Какво си мислите, че устоява?
Какво си мислите, че някакъв огромен град ще
устои?

Или манифактурна процъфтяваща държава?
Или подготвената институция?
Или строеният със най-голяма грижа параход?
Или хотели от желязо и гранит? Или шедьоврите
на инженерното изкуство, фортовете и
съоръженията?

Махни на туй с ръка, тези не трябва да скъпим
заради тях самите, те доживяват своя час,
за тях танцуват танцовачките и свирят
музикантите, за тях
минава представлението, всичко е, разбира се,
добро,
добро е всичко, само че до първото
предизвикателство.

Велик е този град, чиито жители —
мъжете и жените — са велики,

дори да е от мръсни хижи, той е най-великият в света!

5.

Местото, дето се издигат величествени градове,
не е местото с дълги кейове, със докове,
манифактури, складове на стоки, нито местото
на безбройните салюти на пристигащите и на
вдигащите
котва кораби, нито местото на високите и скъпи
сгради
или на магазините със стоки от света,
нито местото на прекрасните библиотеки и
училища,
нито местото, дето изобилствуват парите,
нито мястото с най-гъсто население.

Градът е там, където има мускулести всякакви
оратори
и бардове, градът е там,
където е обичан, в отговор самият ги обича и
разбира,
където има паметници на герои за общите дела
и мисли,
където пестеливостта е на местото си
и предвидливостта на своето място,
където и жените, и мъжете мислят със усмивка за
закона,
където спира робството и спират господарите на
роби,
където населението се опълчва цялото като един
човек
срещу несекващата наглост на избраните лица,
където гордите мъже или жени се вдигат, както
океанът
издига своите помитащи, разперени вълни,
където вътрешната власт предшества външната,

където гражданинът винаги е бил най-важното и
идеалът,
а президентът, кметът, губернаторът
и тем подобни са платени пълномощници,
където преподават на децата да са свой закон сами
и да разчитат на самите себе си,
където общото съгласие се вижда във
обществените работи,
където размисълът за душата винаги е насърчаван,
където и жените излизат в демонстрации с
мъжете,
където е градът на верните приятели,
където е градът на непорочни сексуални отношения,
където е градът на здравите бащи,
където е градът на майките с най-хубави тела,
където е велик градът.

6.

Как бедни ни изглеждат доводите
пред предизвикателното дело!
Как свежестта на градските богатства
вехне пред погледите на мъже и на жени!
Всички чакат или пък вървят наслуки
докогато силният човек не се яви —
силният е доказателство за стойността
на племето и за възможностите на всемира.

Когато той или пък тя се появят, богатствата се
изпарява!,
споровете за душата секват, старинните обичаи и
фрази
са оспорени, отблъснати или се изоставят.

Какво тогава е печеленето на пари, какво тогава
може то?

Какво тогаз е твоята почителност?
Какво са твойта теология,

настойничества, общества, традиции, кодекси?
Какво е твойто съгласуване със битието?
Какво е твойта придирчивост към душата?

7.

Безплодният пейзаж покрива рудата, от най-добрите,
напук на всякакви отблъскващи привидности,
там мината е, там са и миньорите, пещта е там,
топенето
е свършено, ковачите са с чук и клещи във
ръцете,
каквото винаги е служило и винаги ще служи им е
под ръка,
то е служило на всички — на разговорливия
и с тънко чувство грък и дълго преди гърка
послужило е във строежа на постройките,
които траят повече от всичко, послужило е на
евреина,
персиеца и индустанеца във най-дълбока древност,
послужило е при издигането на могилите край
Мисисипи,
послужило е и на хората, оставили реликвите си в
Мексико,
послужило е на строежа на храмовете в Албион,
в лесовете и полетата, от неодоляни греди,
послужило е на друидите, послужило е на
изкуствените
проходи — широки, възвисени, мълчаливи —
върху снежните високи хълмове на Скандинавия,
послужило е на ония, дете в незапомнените
времена
са връзвали в гранита образи на слънцето, звездите,
на корабите и на океанските вълни,
послужило е и за пътищата, по които са нахлули
готите,
послужило е на пастирските народи, на чергарите,

послужило е и на келта, който обитава надалече,
послужило е на суровите пирати в Балтика,
послужило е преди всички тях на почитаемите,
безобидни хора в Етиопия,
послужило е в дялането на кормила за бойните
галери,
послужило е за големите дела по суша и море
в Средновековието и преди Средновековието,
послужило е и тогава, както днес,
на живите не само, също и на мъртвите.

8.

Аз виждам европейския палач.
Той е маскиран, във червена дреха,
дъгокрак, със силни голи мишици,
той се подпира на широка брадва.
(Кого обезглави последен ти, палачо на Европа?
Чия е тази кръв по дрехата ти, лепнеца и мокра?)

Аз виждам светли заливи зад мъчениците,
аз виждам слизащите духове от ешафода,
духовете на посечени аристократи, на некороновани
кralици,
обвинени в нещо си министри и детронирани
кralе,
и на съперници, изменници и отровители, изпаднали
в немилост пълководци и така нататък.

Виждам тез, които всякъде са мрели за добрата
кауза,
посевите редки са, но както и да е,
пак жетвата не ще да ни убегне.
(Помнете го, завоеватели, свещеници,
помнете, жетвата не ще да ни убегне!)
Виждам как кръвта изцяло е избърсана от
брадвата,

и дръжката на брадвата, и острието ѝ са
чисти,

те не проливат повече кръвта на европейските
аристократи

и не посичат шии на кралици.

Аз виждам как палачът се отдръпва, става
непотребен,

аз виждам ешафода остарял, мухлясал, изоставен,
не виждам вече брадва върху него,

аз виждам мощната приятелска емблема на
властта

на мойто племе, най-новото и най-голямо племе.

9.

(Америка, на показ не излагам своята любов към
тебе,

аз знам това, което имам!)

Брадвата свисти,

гъстата гора изрича неизбистрени слова,

те падат долу, те възправят се и възприемат
форма,

хижи, стрехи, пристанища и наблюдателници,

верига, рало, пика, щипци, сабя,

фирма, релса, стълб, панел, подпора, дървена
обковка,

приборна дъска, фронтон, крепости, таван,
салони,

академии, изложби, органи, библиотеки, корниз,
решетки,

кулички, балкон, пиластър, портик, гребло,
мотика,

вила, моливи, фургони, жезъл, струг, трион, каляска,

чукче, клин и ръчката на печатарска преса,
стол,

тръба, бъчварски обръч, маса, портичка, рамка на прозорец,

под, крило на ветропоказател, кутия с ръкоделие,

шкаф, струнен инструмент, рамка и какво ли не,
и Капитолият на Щатите и Капитолии на народите на

Щатите,
тържествен, дълъг ред от улици,
подслони за сираците, за бедните и болните,
големи манхатънски параходи, кръстосващи моретата.

Формите възникват!
Формите на употребата на брадвата,
на тез, които я употребяват и на всички покрай тях,

секачи на гори и извозвачи,
свалящи дървата до Пекъбскот и Кенебек,
жители на хижи в планините в Калифорния
или край мъничките езера, или в Колумбия,
живеещи на юг покрай брега на Джайла или Рио Гранде,

приятелските сбирки, характерите и шегите,
живеещи край Сент Лорънс или на север във Канада
или надолу в Мелоустоун, живеещи по бреговете
и далече от брега, рибари, китоловци и полярници,
пробиващи си път сред ледовете.

Формите възникват!
Формите на фабрики и арсенали, на леярници и на пазари,

формите на жепеколовози,
формите на мостове, просторни скели, трупи, арки,
форми на флотилии, на баржи, на корабите, теглени с буксир,

на плоскодънки в езера или в канали, сухи докове

край Източния и край Западния океан, край заливи
и всякакви места, редиците от мостици,
работещите
вътре и отвън, разхвърляните инструменти,
големият
и малък свредел, теслата, болта, линията,
нивелира.

10.

Формите възникват!
Формите измервани, изрязвани, заклени, сглобени,
формата на ковчега за мъртвеца,
за да почива в нея проснат под савана,
формите, възникнали от положенията —
от положението в новобрачното легло,
формата на дървените ноциви, форма на люлеещо се
конче,
формата на бебешката люлка, формата на
подовите дъски,
подовите дъски за краката на танцуващите,
формата на дъските във бащиния дом,
дома на сприятелените с децата си родители,
формата на стряхата на къщата на младия
щастлив човек
или жена, на младия щастливо задомен човек
или жена,
покривът над обедата, приготвен с радост от
почтената жена
и радостно изяден от почтения съпруг,
доволен подир дневния си труд.

Формите възникват!
Формата на мястото за арестанта в
заседателната зала
на съда и формата на нея или него, седнали на
мястото,

формата на бара, върху който се обляга младият
пияч
на ром или пък старият пияч на ром,
формата на стъпалата, по които иде някакъв
доносник,
формата на хитрия диван с прелюбодейна
непочтена двойка,
формата на масичката за хазартните игри
със дяволските загуби или печалби,
формата на стълбата, предназначена за
изобличения
в убийство — с ужасното лице и с ръцете в
белезници,
шерифът с неговите заседатели, безмълвната
тълпа
със побелели устни и поклащането на въжето.

Формите възникват!
Форми на врати, водещи към много входове
и много изходи, вратите, през които преминава
приятелят, с когото сме се разделили, поруменял,
забързан,
вратите, през които влизат хубавите новини
в които влизат също тѣй и лошите,
вратите, през които синът напусна своя дом,
изпълнен със доверие във себе си, самодоволен,
вратите, през които се завърна подир дългото,
скандално станало отсъствие, грохнал, болен и без
средства.

11.

Лицето ѝ възниква!
Несъхранената със по-голяма грижа от когото и да
било
и съхранената със по-голяма грижа от когото и
да било,
безличието, мърсотията, в която тя се движи,

не я направиха безлична или мръсна,
отгатва мислите ни, както отминава, за нея нищо
не остава
скрито, тя въпреки това е деликатна и
приятелски
предразположена, най-любезната е тя, не признава
изключения,
не вижда от какво да се бои, кавгите, клетвите,
хихикането,
непристойните слова не я засягат като
преминава,
тя е безмълвна, пълна е със самообладание, така че
те не я обиждат, тя ги приема, както
природните закони
ги приемат, тя е силна, тя също тъй природен е
закон —
не съществува по-могъщ закон от нея.

12.

Главната форма възниква!
Формата на цялостната демокрация, резултат от
векове,
форми, които вечно проектират нови форми,
форми на необузданите, мъжествените градове,
форми на приятели, на даващите ни приют по
цялата земя,
формата, прегърнала земята, формите в обятията
на Земята.

КАТО МИНАВАХ ПОКРАЙ БРУКЛИН С ФЕРИБОТА

1.

*Вълна на прилива под мен! Срещу ти съм, лице в
лице!*

*Облаци от запад, там слънцето от час и половина
се възкачва по небето — и срещу тебе съм, лице
в лице.*

*Тълпите от мъже и от жени във ежедневни дрехи,
колко сте ми любопитни! На фериботите
стотици*

*и стотици, дето прекосяват на път за вкъщи, будят
любопитството ми по-дълбоко отколко
предполагате,*

*и вие, дето ще минавате от бряг на бряг подир
години,*

*сте повече за мен и повече сте в мисълта ми
от туй, което предполагате.*

2.

Недоловимата подкрепа,

*давана ми от нещата, по всяко време на деня,
безхитростната, цялостната, добре сглобена схема,
аз отделен, всичките отделни и все пак част от*

нея,

подобни и на миналото, и на бъдещето,

сиянието, нанизано като мъниста върху дребното,

което чувам или виждам по време на

разходките ми

из града и прекосяването на реката, течението,
тъй забързано и плуващо със мен надолу,
останалите, дете трябва да потеглят подир мене,
връзките помежду тях и мен, сигурността,
че съществуват другите, животът любовта,
да чуваш и да виждаш другите.

Други ще преминат дверите на ферибота
и ще прекосят от бряг до бряг реката,
други подир мен ще гледат как приижда речната
вълна,
други подир мен ще гледат кораби, потеглили от
Манхатън
на север и на запад, ще гледат Бруклинските
хълмове
на юг и изток, други подир мен ще гледат
островите —
малки и големи, след петдесет години други —
като прекосяват, ще ги гледат и слънцето ще бъде
на час и половина във небето, след сто години,
след стотици, други ще ги гледат и тези други
ще ги радва залезът на слънцето, прииждането
на вълната, оттеглянето на морето в отлива.

3.

Не ползва нищо,
нито мястото и нито времето, не ползва
разстоянието.
Аз с вас съм, с вас, мъже, жени на поколението
или на поколенията след това,
това, което чувствате,
когато гледате реката и небето, чувствах аз,
тъй, както всеки между вас
е част от живата тълпа, аз бях нейна част,
тъй, както ти заставах освежен от радостите на
реката

и широкото течение, така заставах аз и бивах
освежен

и тъй, както гледаш ти неизброимите мачти на
параходите

и дебелостволестите им тръби, така ги гледах аз.

Тъй, както ти стоиш подпрян на парапета и все пак
бързаеш

с бързото течение, тъй аз стоях понесен бързо.

Аз също някога минавах много пъти през реката,

гледах гларуси пораснали, дванайсетмесечни,

виждах ги високо да летят с разперени криле

и леко да потрепват със телата си, гледах

как блестящожълтите светкавици внезапно

озаряват

част от техните тела, а друга част оставят в
сянка,

виждах бавното въртене на големите им кръгове

и постепенното им изместване на юг,

виждах как се отразява лятното небе в морето

и погледът ми биваше замаян от светлите трасета

на лъчите,

виждах фини центробежни спици светлина да се
въртят

около формата на моята глава във осветените
води,

гледах хълмовете в изпарения на юг и югозапад,

гледах как мъглата преминава на къдели, обагрени

във виолет,

гледах долу залива, за да открия идещите съдове,

виждах да се приближават, виждах върху борда

тези,

дето бяха близо, виждах белите платна на
шхуни

и гемии, виждах кораби на котва, моряците,
стъкмяващи

въжетата или възседнали по мачтите —
заоблените мачти,
бавното полюшване на корпуси и леките висящи
серпантини,
големите и малки параходи във движение,
пилотите в пилотските кабинни, белия килватер,
бързото потръпващо въртене на колелата,
флагове на всичките народи и свалянето им на залез,
вълните с ръбове на миди в здрача, вдлъбнати като
черпащи,
игриви гребени и блясъци, пространството
далеч,
все по-неясно, сивите стени на складовете от
гранит
край доковете, големият товарен параход,
фланкиран
отстрани със баржи, лодки със сено и закъснелият
бърз кораб,
по бреговете огньовете на доменните пещи,
нависоко лумнали, огряващи нощта от черно
контрастирано
със ярка жълта светлина по цепнатините на
улиците.

4.

Това и всичко друго бе за мене каквото е за теб,
обичах силно тези градове, обичах гордата и
бързаща река,
мъжете и жените, дето срещах, бяха всички
недалеч от мен,
и другите — и те, — които гледаха назад към мен,
защото гледах също аз напред към тях.

5.

Какво е между нас това тогава?

Какъв е броят на десетките, стотиците години
между нас?

Каквото и да е, не ползва,
не ползва разстоянието, мястото не ползва
и аз живях, и Бруклин със просторните си хълмове
бе мой,

аз също ходих там по стъгдите на остров
Манхагат

и къпех се в обграждащите го води, аз също
чувствах

бързите и любознателни въпроси да се
раздвижват в мен,

понякога те ме връхлитаха в тълпата,

при връщането ми вкъщи късно през нощта

или изтегнат на леглото ме връхлитаха, мен също

тъй

ме плискаше вълна, която вечно биваше
разтворена,

аз също имах своята идентичност от телото си,

че мен ме имаше го знаех от телото си и знаех,

че каквото бих бил, аз бих бил чрез моето тело.

6.

Не само върху тебе падат тъмните петна,
простира мракът своите петна и върху мен,
най-хубавото, дето бях направил, ми се стори
празно

и съмнително и най-великите ми мисли — аз ги
смятах за

такива — не бяха ли в действителност нищожни?

Не само ти единствен знаеш що е зло,
аз съм човекът, който също е узнал какво е зло,
аз също свързах старите противоречия на възел,
дрънках,

червах се, чувствах се засегнат, лъгах, крадох и
завиждах,
хитрувах аз, ядосвах се, бях сладострастен,
имах пламенни желания, за които сам не смея да
говоря,
бях празен, незадълбочен, лукав, подлец и злонамерен,
вълкът, змията, алчната свиня не липсваха у мен,
измамни погледи, напразни думи и прелюбодейното
желание
не липсваха у мен, откази, ненависти, дребнавост,
леност
също тъй не липсваха у мен, бяха като другите,
споделях дните. И щастливите случайности на
другите,
зовяха ме със най-познатото ми име високи ясни
гласове
на млади хора, като ме виждаха да идвам и да
отминавам,
усещах техните ръце на плещите си както си стоях
или небрежното облягане върху ми както си седях,
мнозина виждах, скъпи мен, на улици и фериботи
на обществени места, но никога пред тях аз не
обелих дума,
живеех същия живот със другите, същия стар смях,
прозевки, сън, играех ролята, която още чака своите
актьори и актриси, наистина стара роля, която
става туй,
което я направиш, толкова голяма, колкото си
искаш,
или пък толкоз малка, колкото си искаш, или пък и
двете.

7.

Все по-наблизо съм до теб!
Каквото мислиш ти за мен сега, това за тебе
мислех аз
складирах предварително, размислях дълго,

сериозно върху теб, преди да се родиш.

Кой знаеше с какво ще ми се заплати?

Кой знае, че се радвам на това?

Кой знае, че напук на разстоянията към тебе гледам

аз

при все, че ти не можеш да ме видиш?

8.

Ах, какво ли би могло да бъде по-тържествено и възхитително

от увенчания със мачти Манхатън?

Реката, залезът, вълните с ръб на мида, дето идват с прилива?

Потрепяващия с тялото си гларус, лодките, превозващи

сено във здрача, закъснелият бърз кораб?

Какви ли богове по-големи са от-тези, дето стискат със ръце ръката ми и с гласове, които аз обичам,

ме извикват поривисто и високо с най-познатото ми име?

Какво по-тънко от това, което ме обвързва със мъжа

или жената, които впиват своите очи в лицето ми?

Кое то в теб ме претопява и мойто съдържание у теб прелива?

Та ще рече, че се разбираме, нали?

Това, което бях ти обещал без да намекна, нима не го прие?

Туй, на което и науката не учи, което проповеди не постигат, е постигнато, нали?

9.

Течи, река! Течи със прилива и се отдръпвай с отлива!

Напред, изгриви, пенести вълни със ръб на мида!

Разкошни облаци на залеза! Опийте ме със блясъка си,

мене или жените и мъжете, поколения след мен!

Минавайте от бряг на бряг, безчислени тълпи от пасажери!

Издигайте се, стройни мачти в Манхатън,

вдигайте се, хълмове край Бруклин!

Пулсирай възпрепятстван, любопитен мозък!

Изригвай своите въпроси и отговори!

Възпри се тук и всякъде, вълна на разрушението!

Надничайте, обичащи и търсещи очи във улиците,

в къщите, във публични събрания!

Звучете, гласове на млади хора! Високо, музикално

ме зове с най-познатото ми име!

Живей, ти, стар живот! Играй оная роля, дете още търси

своите актьори и актриси! Играй оная роля, ролята, която

е голяма или малка във зависимост от туй как ще се играе!

Додето ме разглеждаш, помисли дали по неизвестен начин

аз не те разглеждам! Бъди опора, парапет върху реката,

за да поддържаш облегалите се лениво, и все пак бързай

с бързото течение! Летете, морски птици!

Политайте встрани или въртете мощни кръгове високо горе!

Води, вземете лятното небе и го задръжте тъй, додето

всички сведени към вас очи успеят да го възприемат!

*Разсейте се, най-фини спици светлина около моята
глава*

или чиято да е друга в озарената от слънцето вода!

*Елате, кораби, от залива там долу! Минавайте
нагоре*

*и надолу шхуни с белите платна, гемии, бързи
кораби!*

*Развявайте се гордо, флагове на всички нации и —
както се полага — бъдете сваляни на залез!*

Пламтете с пламъците си, високи пеци!

Хвърляйте дълбоки сенки на здрачаване!

Хвърляйте червени, жълти светлини по къщите!

*Привидности, сегашни или бъдещи, съобщавайте
какво сте!*

*Необходима ципа, продължавай да обвиваш в себе си
душата!*

*Край моето тело за мен, край твоето тело за теб
божествен аромат да се разлива!*

*Цъфтете, градове, носете товарителниците си и
спектаклите*

си и вашите големи и достатъчни реки!

Уголеми се, битие, ти най-духовно си от всичко!

*Местата запазете си, предмети — от вас по-
трайни няма!*

Очаквали сте, вечно чакате, вий неми, хубави слуги!

Най-после ви приемаме с освободено сетиво,

*за вас от днес сме ненаситни, но вие вече няма
да сте в състезание да ни поставяте в безизходица
или да се държите настрана от нас!*

Употребяваме ви, настрани не ви захвърляме,

*садиме ви завинаги у нас, не ви разбираме, обичаме
ви.*

Има съвършенство и във вас — на Вечността

*предлагате вий своите части, големи или малки,
предлагате вий своите части на душата.*

КРАЙ БРЕГА НА СИНИЯ ОНТАРИО

1.

*Покрай брега на синия Онтарио,
когато аз си фантазирах за ония дни на битки,
за завърнатия мир, за мъртвите, които няма да се
върнат,
един огромен и надменен призрак със внушително
лице
се приближи до мен: „Изпей поемата, — ми
каза той, —
която иде от душата на Америка, изпей
победоносната
ни песен, отмервай стъпките на свободата —
най-мощните до днес, изпей преди да си вървиш,
изпей ми песента на болките на
Демокрацията!“
(Демокрацията, предопределен е победител —
и все пак край нас предателски усмивки
и гибел, и измени дето да погледнеш!)*

2.

*Нацията възвестява за себе си сама!
Аз сам израствам толкоз, колкото ще могат да ме
преценят!
Аз нищо не отхвърлям, всичко съм приел,
възпроизвеждам всичко в свои форми.

Това е племето, чиито доказателства
са във делата и във времето: каквото сме, това
сме —*

*че сме родени тук, е отговор достатъчен на всички
възражения, 1*

*със себе си си служим като с меч,
могъщи сме и сме ужасни вътре в себе си,
ний непрекъснато сме изпълнителни във себе си.*

*И стигаме на себе си със своето разнообразие,
прекрасни сме за себе си и в себе си, стоим
самопоставени*

*в средата, оттук се разклоняваме върху света,
от Небраска и Мисури или Арканзас
приемаме предизвикателни атаки, присмехулства.*

*Нищо не е грешно, когато става вън от нас,
каквото да се появи, каквото да откаже да се появи,
красиви сме и грешни само в себе си.*

*(О, майко, сестро мила,
ако ли паднем, не победителят ни е сразил,
от само себе си отиваме във вечен мрак!)*

3.

*Мислите, че е възможен един върховен само?
Възможно е да бъдат много, единият със нищо не
изключва*

*другия, тъй както погледът с едно око
със нищо не изключва погледа със другото, единият
живот*

*със нищо не изключва другия, всеки може да си
избере*

*за всички, всичко е за индианеца, всичко е за теб,
никакво условие не бива забранено, нито божиято,
нито друго.*

*Всичко идва чрез телото, само здравето
установява отношенията между тебе и
Всемира.*

Създай големи личности и другото само ще дойде.

4.

Благочестие и конформизъм за тези, на които се харесва!

Мир, затлъстяване, покорство за тез, на които се харесва!

Аз съм този, който насмешливо призовава мъже, жени,

народи:

„Скочете от местата си, борете се за вашия живот!“

*Аз този съм, що обикаля Щатите със зъл език,
разпитвам всекиго, когото среща: „Кои сте вие,*

*дето искате да ви говорят само туй, което и преди
сте знаели? Кои сте вие, на които е
достатъчна*

*едната книга, за да ви прикрепя към вашето
безсмислие?“*

*(Със викове и с мъки —
като единствен зачинател на безбройна челяд —
тези диви шумове на гордото си племе аз
отдавам!)*

*О, земи, ще бъдете ли по-свободни от всичко,
дето някога си е било? Ако по-свободни сте от
всичко,*

*дето някога си е било, елате, чуйте моя глас!
Страхувай се от грация, изяцност от цивилизация,
страхувай се от зрели сладости, от смучене на
медовина,*

*пази се от смъртоносното настъпване на
зрелостта в*

Природата,

*пази се ти от туй, което все предшествува
упадъка на непреклонните държави или хора.*

5.

*Епохи, президенти, дълго трупани ненаправлявани
материи,
Америка донася своите строители, донася своя
собствен стил.*

*Безсмъртните поети на Европа и на Азия са
свършили делата си
и са преминали във други сфери, остава само този
труд:
да се надмине туй, което са направили
предшествениците.*

*Америка е любопитна спрямо чуждите характери,
стои на своя собствен тя за всеки случай,
седи отдалечена и просторна, сложнооцветена,
здрава,
установява истинското служене със
прецедентите,
не ги отхвърля, нито миналото, нито каквото те
създали са
във свои форми, приема със спокойствие
уроците,
гледа тялото, додето бавно го изнасят вън от
къщата,
и гледа как за миг на прага спира, схваща, че
за своите дни било е най-пригодно и че животът му
е минал
в здравия, добре развит наследник, който
приближава,
че той ще бъде най-пригодният за своите дни.*

*Във всеки период от време нужно е един народ да
води,*

*нужно е една страна да бъде обещание, надеждата
на бъдещето.*

*Тез Щати, те са най-просторната поема,
това не е обикновен народ, това е плодородният
народ
на множество народи, тук дейността на
хората
е в съответствие с обичайните дела на дните и на
нощите,
тук е това, което движи към величието
масите,
нехайни за подробности, тук грубостите са,
брадите,
бойкостта, приятелството, любените от
душата,
тук са течащите процесии, тълпите, равенството,
пъстротата, любените от духа.*

6.

*Земята на земите и на бардите, която трябва да се
подкрепи!
Един от тях, стоящ сред тях, повдига в светлината
своето лице със западни черти, оставили са му
наследствен израз двамата родители, основните му
части
са субстанции, земя, вода, животни, дървеса,
създаден според общата тълпа, снабден с
пространство
за далече и за близо, привикнал с липсата
на другите страни и възплътил страната си,
притиснал тялото ѝ и душата ѝ до себе си,
увиснал на врата ѝ с несравнима обич,
вкарал семенния мускул в нейните заслуги и
недъзи,
и като кара градовете ѝ, началата, събитията ѝ,
воплите ѝ*

да прозвучават в него, и като кара нейните реки
и езера,
и заливи да се изливат в него, Мисисипи
с ежегодните си наводнения, изменящите се
поречия,
Колумбия, Хъдзън, Ниагара любовно да се вливат в
него
и ако Атлантическият бряг се разпростира,
ако ли Тихоокеанският се разпростира и той се
разпростира
с тях на Юг или на Север, стегнат между
Изтока и Запада,
като докосва всичко, което е помежду тях,
от него почва ръстът, после преминава в ръста
на елхата, на кедъра, на хвойната, на рожкова, на
кестена,
на ореха и на памука, на магнолията и на
портокала,
заплетен е, както са заплетени тръстиките в
тресавището,
наподобява той стръмнини и върхове на
планината, гори,
рамкирани от северен прозирен лед и като него
пашите
са нежни и естествени като савани, прерии,
плата,
през него преминават полетите, смерчовете,
виковете
в отговор на ястреба-рибар, на присмехулника,
на чайката и на орела, духът му е обгърнал в себе си
душата на страната му отворена за злото и
доброто,
като обгръща същностите на реалните неща, на
миналите
времена и настоящето, на току-що открити
брегове,

незнайни острови и племена червенокожи, обрулени
от бури
кораби, селения и кейове, зачатъчни ръстове и
мускули,
високомерното предизвикателство на Първата
година,
войната и мирът създаване на Конституцията,
отделно съществуващите щати, простата и
еластична схема,
Съюзът вечно тътнещ от дърдорене, вечно
сигурен,
непроницаем, неконтролираният вътрешен живот,
бараките,
диви зверове, ловци в сечищата, като обгръща
многоотрасловото земеделие, мините,
температурите,
творенето на нови щати, Конгресът, който се
събира
ежегодно, членовете му, които идват точно и
навреме
дори от най-отдалечените места, като
обгръща
благородния характер на механиците и фермерите,
особено на младите мъже, като споделя
маниерите им,
говора им, облеклото, дружбата, походката им на
мъже,
които никога не са се учили да се държат
в присъствието на висшестоящи, свежестта и
чистотата
на лицата им, богатството и огрешеността на
техните
черти, живописната отпуснатост на тяхното
държане,
бесът им като ги настъпят, плавната им реч,
любов към музиката, любознателност, добрия нрав,
разтворените им обятия, туй прави цялото,

преобладаващият устрем в тях, голямата
предприемчивост,
любезността, равнопоставянето на мъжа и на
жената,
живото движение на населението, превъзходната
марина,
невъзпрепятстваната търговия, риболовът,
китобойството,
златотърсачеството, градове със ивици от кейове,
пресичащи се жепелинии със параходни линии,
фабрики, търговският живот, спестяващите труд
машини,
Североизтокът, Северозападът и Югозападът,
пожарникарите на Манхатън, американският
обмен, животът
в южните плантации, робството —
престъпното,
предателското съзаклятие да бъде то въздигнато
върху
руините на всичко друго, напред и пак напред
за схватка с него, със престъпника! Тогава вашият
и нашият живот са стълбове и няма отдих
повече!

7.

(О, високо в небесата в Онзи ден!
Свободата, върнала се като завоевателка!
Аз виждам ореол около главата ти,
не вече мекия астрален, а предизвикателен и горд
да си играе с пламъците на войната
или с искрометните светкавици и твойта
стойка,
неотстъпна откъдето си застанала, неугасимият
все още
поглед на очите ти, стиснала и вдигнала
пестник,

кракът ти, стъпил на врата на този, който те
заплашва,
предизвикателят, буквално стъпкан под
краката ти,
заплахата на арогантния, този, който стори
крачката
и приближи безсмислено предизвикателен с
престъпен нож,
тоз, който става все по-важен, самохвалкото,
нали той щеше да направи вчера нещо си?
Днес мърша, мъртъв и проклет презираният от
света,
огризка жалка, червей от бунището презрян!)

8.

Достигат други своя финиш,
Републиката винаги е конструктивна, има вечно
изгледи,
други украсяват миналото, но вий, о, дни на
настоящето,
аз украсявам вас; о, Америка, защото ти
строиш
за цялото човечество, строя за тебе аз;
о, мили ми каменоделци, аз вода тез,
които проектират със решителност и със наука,
вода днешното с приятелска ръка към
бъдещето.

(Браво на всички пориви, които пращат здрава челяд
на следващите векове! По дяволите този,
който изразходва себе си без да спира пред позора,
скърбите, безсилието, които завещава!)

9.

Слушах призрака край бреговете на Онтарио,
чух гласа как се усилваше и търсеше поети —

те правят всички породени тука и велики,
чрез тях единствено ще могат тези щати да се
претопят
във цялостния организъм на един народ.

Да свързваш хората с хартия и печат или чрез
принуда —
не дава резултат. Туй само свързва хората в едно,
което всичкото събира в живо цяло.
Принципът е както е свръзката на членовете със
трупа
или както фибрите са в дървесината.

От всички племена и ери тези Щати, с вени пълни
с поетическа материя, най-много се нуждаят от
поети
и те ще имат най-големите, ще си послужат с тях
като със най-големи и президентите не ще ни бъдат
обща съдници повече от техните поети.

(Душа на любовта и огнен зов!
Око, което да прониква в най-големи глъбини,
да преминава бързо през света!
О, Майчице, колко плодородна си във всичко друго,
но колко още ще си ялова в това?)

10.

Поетът в тези щати е уравновесеният човек.
Не в него, вън от него работите са гротескни,
ексцентрични, нямат своите пълни плодове.
Нищо вън от своето място не е добро,
нищо, дето е на мястото си, не е лошо,
поетът дава на предмета и на качества техните
пропорции
и ни повече, нито пък по-малко,
той е арбитър на различното, той е ключът,

той балансьорът е на своя век и на своята
страна,
прибавя туй, което трябва да прибави,
препятства туй, което трябва да се
възпрепятства,
говори в него дух на мир велик, богат, просторен,
който процъфтява и строи населените градове,
окуражава земеделието, занаятите, обмена,
осветлява изучаването на човека, на душата,
здравето, безсмъртието, управлението също,
по време на война е най-надеждният
поддръжник
на войната, доставя артилерия по-точна и от
инженерната,
той може да направи тъй, че всяка дума,
казана от него, да пролее кръв. Ако годините се
заблудят
в предателство, той пази твърдо своята вяра,
той не разисква (Природата го възприема
абсолютно!),
той съди не както съдиите, а като слънце,
падащо
върху безпомощната вещь. Понеже вижда най-
далече,
има най-голяма вяра, а мислите му химни са
възпяващи,
в диспутите за Бога и за Вечността остава
мълчалив,
той вижда Вечността най-малко като драма
с пролог и развързка, той вижда Вечността в
мъжете и жените,
не вижда мъжете и жените като сънища и
като дребосъци.

Заради голямата идея — идеята за съвършени
и свободни индивиди — заради нея бардът
тръгва

преди всички, вожд на вождовете, становищата му
повдигат

в робите духа и ужасяват чуждоземния деспот,
чрез него Свободата е неизчерпаема, необратимо
Равенство,

живеят те във чувствата на младите мъже, на
жените.

(И не случайно непокорните глави на този свят
са бивали готови винаги да паднат зарад
Свободата!)

11.

Голямата идея, туй, брат мой, мисия е на поета.

Песни на неподчинението, винаги готови,
песни за бързото въоръжаване и марша,
флагът на мира набързо свит,
а вместо него — флагът, който знаем!
Войнственото знаме на великата Идея!

(Гневен плат, видях го да плющи!
Стоя отново във оловен дъжд и поздравявам твоите
гънки,
възпявам те над всичко, както се развяваш,
както литваш в боя, знаме, в яростния бой!
Оръдия отварят своите розово припламващи
муцуни,
лятящите ядра свистят и фронтовата линия се
очертава —
във дима от окопите непрестанно следват залпове,
чуй гърмящата команда: „Бий!“, започва схватката,
страхотният влудяващ вик и вече труповете падат
сгърчени върху земята, ледни във смъртта за твоя
скъп живот.

Гневен плат, видях те да плюциш!)

12.

Ти ли си този, който ще заеме мястото
на учител или на поет на Щатите?
Мястото е възвишено, условията — трудно
изпълними!

Тоз, който се наема тук да преподава,
трябва да приготви сам добре тялото си и духа
си,
той трябва да е наблюдателен, да размишлява, да
въоръжава
другите, да дава помощ, да внушава
устойчивост
и да направи себе си самия сговорчив,
той неминуемо ще бъде от мене тук разпитан,
предварително ще му поставя трудни за решение
въпроси.

Наистина, ти кой си, дето искаш
да говориш и да пееш за Америка?
Изучил ли си хубаво страната, нейния език и хора?
Учил ли си френология, физиология, политика и
география,
познаваш ли приятелството, гордостта и
свободата
на страната, нейните субстрати и стремежи?
Мислил ли си върху органичното единство
на ония Първи Дни и Година Първа от
Независимостта,
подписана от комисарите, ратифицирана от
Щатите,
прочетена от Уошингтън начело на войската?
Ти бивал ли си обладан от Федералната ни
Конституция?
Видял ли си и тия, дето изоставиха и феодалните
поеми
и процеси зад гърба си, като възприеха с туй
поемите,

процесите на Демокрацията? Ти верен ли си на нещата?

Предаваш ли това, което сушата и океанът, мъжките тела,

женствеността, влюбчивостта ѝ героични гневово предават?

Бързал ли си през преходни нрави и през популярности?

Ще издържиш ли с непротегната ръка пред всички изкушения,

вихрушки, лудости, ожесточени спорове?

Ти твърде ли си силен? Дали принадлежиш на целия народ?

Не спадаш ли към някоя котерия, школа, или пък религия?

Престанал ли си с критиките и рецензиите на живота?

Сега се вдъхновяваш за самия този живот?

Дали си оживил сам себе си чрез материнството на Щатите?

и ти ли имаш старото и вечно младото търпение?

Еднакво ли обичаш закоравяващите се във възрастта?

Едва родените? Големите и малките? И заблудилите се?

Какво е туй, което носиш ти на моята Америка?

В съгласие ли е то със моята земя?

Не е ли вече нещо казано или направено и по-добре преди?

Не си ли внесъл туй или пък неговия дух със някой кораб?

Не е ли празна приказка? Римуваща се дума?

Празна прелест?

Дали съдържа то добрата стара кауза? Дали не се е влачило

предълго по петите на поети, политици, литератори

от вражески страни? Дали не предполага то, че
всичко
явно минало все още съществува? То отговаря ли
на някоя всеобща нужда? То ще подобри ли нравите?
То протръбява ли като тръба прегордата победа на
Съюза
във борбата за наследството? Дали ще може
твойто изпълнение
да се възправи пред откритите полета и брега на
океана?
Дали ще бъде абсорбирано от мен, тъй както
абсорбирам
въздуха, храната, че да се появя след туй във моята
походка,
във мойта сила и лице? Какво то означава за
американците,
прогреса, градовете? За Чикаго, Арканзас, Канада?
Вижда ли действителните зад привидните пазачи —
възправени, безмълвни, заплашителни — бежанците,
манхатънците, южняка, западняка, еднакви по
значимост
в своята апатия, в готовността на тяхната любов?
Вижда ли това, което най-накрая става, което
винаги се случва
най-накрая със всеки колебаещ се, със всеки, който
кърпи,
със всеки външен наблюдател, с пристрастния, със
паникьора,
с изменника, със този, който някога е нещо просил
от

Америка?

Какво пренебрежително, подигравателно презрение!
Трасето е посято цялото със прах на скелети,
а други са подритвани пренебрежително край
пътя...

Рими, стихотворци отминават,
поеми, дестилирани от другите поеми
отминават,
сганта на подражателите, на учтивите минава
и оставя пепел, почитатели, вносители, покорни
всякакви лица — те образуват почва за
литературата.

Америка самата оправдава съществуването си,
време дайте ѝ, не може грим да я излъже, нито от
нея

ще прикрие нещо, тя е достатъчно
безстрастна,
само към подобните си ще пристъпи тя да ги
посрещне,

няма никаква опасност да сгреши.

(Доказването на поета строго ще отлагат додето
бъде той

тъй възприет от своята страна както сам я
възприема.)

Господства този, чийто дух господства,
тоз е сладък, който и накрая се окаже сладък,
кръвта на мускулестата любовница на времето е
непринудена,

във нуждата от песни, философи, от
самобитна

подходяща опера, от мореходство и от всички
занаяти

най-значим е който е със най-голям и самобитен
принос.

Някакво безгрижно племе вече се задава, появява се,
устните на хората отправят поздрави към
правеците само,

любещите, удовлетворяващите, положителните
хора,

съвсем наскоро няма да ги има и свещениците —

аз казвам! — работата им е свършена, смъртта е тук

без неочакваност, животът тук е вечна неочакваност.

Дали са тялото ти, дните ти и маниерите ти превъзходни?

Ти след смъртта си ще си превъзходен, правда, здраве, себеуважение разчистват пътя със неотразима сила.

Как можеш да поставиш нещо пред човека ти?

14.

За мен паднете, Щати!

Един човек пред всички —

аз самият, най-типичният, пред всички!

Дайте ми заплащането, за което служих, дайте ми да пея песен за великата Идея, вземете всичко друго,

обичах аз земята, слънцето, животните, богатите презирах,

дарявах с милостиня всеки, който искаше това, застъпвал съм се за глупака и за лудия, отдавал съм и доходи, и труд за други, мразил съм тираните, спорил съм за работи, които не засягат Бога, бил съм търпелив и снизходителен към хората, но шапка досега не клатя никому, на неизвестен и известен,

държал съм се свободно и със силни, невъзпитани лица,

и с млади хора, с майки на семейства и с бащи,

чел съм тия листове на себе си самия на

открито,

проверявал съм ги пред дърветата, звездите и реките,

отпъждах всичко, дето оскърбяваше душата ми

или мърсеше мойто тяло, не исках нищо за самия
себе си,
    което да не съм поискал с грижа и за другите,
бивах на бивак, намирах и приех другари и приятели
    от всеки щат (на тази гръд мнозина войни се
опираха,
    за да оставят сетния си дъх, дланта, ръката ми,
гласът ми
    са пробуждали, приспивали са, утешавали са,
вдъхвали са сила и към живот са призовавали не
едного),
    аз искам да дочакам да ме възприемат,
като порасне предпочитанието към самия мен —
    без да отхвърля някого, като допускам всички.

Кажу, о, Майчице, не съм ли верен бил на мисълта
ти?

Не съм ли цял живот поставял теб и другите пред
себе си?

15.

Кълна се, почвам да откривам скритото значение в
нещата:

не земята, не Америка са тъй велики,
великият съм аз или ще бъда, ти велик си, или всеки
друг,

велико е да минеш през цивилизации, правителства,
теории

и през поеми, пищни зрелища, изложби, да оформяш
индивиди.

Под всичко туй намирам индивиди, кълна се:
нищо не намирам за добро сега, ако ли игнорира
индивида,

американското единство е на индивиди,
правителството е това, което прави списъци от
индивиди,

теорията на вселената е цялата насочена

къмто един отделен индивид и туй си Ти.

(Майчице, със тънко строго чувство и със меч в ръка аз напоследък те видях като отказа да обсъждаш със. когото да било освен направо с индивидите.)

16.

Под всичко туй стои това, да бъдеш тука породен, кълна се, ще остана аз при свойто местно порождение,

благочестиво да е тук или пък не, кълна се, очарован съм единствено от туй да бъдеш местен,

мъже, жени, народи, градове са хубави поради туй, че те са тук родени.

Под всичко туй е изразът на обич към мъжете и жените

(кълна се, че видях достатъчно нищожни и безсилни начини

на изразяване на обич към мъже и към жени, от този ден аз възприемам своя собствен израз на любов и към мъже, и към жени).

Кълна се, че ще имам всяко качество на племето си в себе си

(каквото искате приказвайте, но служи само този човек

на щатите, чиято нравственост благоприятства дързостта и възвишеното вълнение на Щатите).

А под уроците, оставени ни от нещата, от духа, природата,

правителствата и собствеността, кълна се, виждам

още някои уроци: под всичко туй съм аз, под теб си ти

(една и съща стара монотонна песен!).

17.

*Аз виждам в миг, че тази ни Америка сме само ти и аз,
мощта ѝ, нейното оръжие, свидетелството ѝ сме ти и аз,
лъжците ѝ и престъпленията, кражбите, недъзите ѝ пак сме ти и аз, конгресът ѝ сме ти и аз,
командването, столицата, армиите, корабите — ти и аз.*

*Безкрайното създаване на нови щати — ти и аз,
войната — войната кървава и мрачна, затуй ще я забравя аз,*

*войната отсега нататък — бяхме ти и аз,
естественото и изкуственото пак сме ти и аз,
език, поеми, свобода и служене сме ти и аз,
сегашно, минало и бъдеще сме ти и аз.*

*Не смея да отбягна част от себе си
и ни частица от Америка, добра или пък лоша,
да не градя това, което се гради заради хората,
да не измервам чинове, лица, изповедания и полове,
да не защита науката или напредъка на равенството,*

да не подхранвам дръзката, предизвикателната кръв на мускулестата любовница на времето.

Аз съм за тия, над които никой никога не е господствал,

за мъжете и жените, над чиито темперамент никои не властва,

*за тези, над които ни закони, ни теории,
нито конвенции не са могли да властват.*

*Аз съм за тез, които ходят редом с цялата земя,
които предприемат нещо, за да предприемат всичко.*

Мен няма да ме изличат ирационалните неща,

аз ще прониквам във това у тях, което е сарказъм
спрямо мен,

аз ще накарам градове, цивилизации да се
съобразяват с мен.

Това научих от Америка, това е сборът — ще го
преподавам пак.

(Демокрацийо, когато щикове отвсякъде се целеха
във твоето сърце, видях, че раждаш преспокойно
своята безсмъртна челяд, видях насън аз твоите
разпространяващи се форми, видях те аз как
просваш

плаща си, за да наметнеш с него цялата земя.)

18.

Ще съпоставя помежду им зрелищата аз на нощите
и дните,

ще разбера дали съм с нещо си по-незначителен от
тях,

ще видя аз не съм ли тъй величествен както и те,

ще видя аз не съм ли тъй действителен и ловък като
тях,

ще видя аз не съм ли щедър като тях,

ще видя нямам ли значение, когато къщите и
корабите имат,

ще видя птиците и рибите не стигат ли на себе си
и аз не трябва ли да стигам сам на себе си.

Ще съпоставя своя дух със вашите планети,
ръстове,

насилници и планини — както сте — ви абсорбирам
в себе си и ставам господар самият аз.

Америка, усамотена, но и възплътила всичко, какво е
тя

в последна сметка, ако ли не самият аз?

Какво са Щатите, ако ли не самият аз?

Аз знам сега защо земята е голяма,

танталово измъчена, развратна — то е заради
самия мен.

Приемам ви особено и мои сте вие, груби форми.

(Майчице, над мене се сведи, сведи над мен лицето
си,

не знам защо са тези заговори и войни,
не зная сбъдването на успеха, ала знам, че през войни
и престъпления напредва делото ти и трябва да
напредва.)

19.

Така покрай брега на синия Онтарио,
додето вятърът ме вееше и сините вълни се
трупяха

край мен,

аз тръпнех със пулсирането на онези сили,
бях омагьосан аз от своите теми, додето тъканта,
която ме държеше, не скъса тъпичките връзки с
мен.

И аз видях души свободни на поети —
най-известните певци на миналите векове преминаха
край мен.

престранни плещести мъже, отдавна
непробуждани
и неразгадавани да разгадават своите тайни.

20.

О, мои стихове на унес, повик мой, недей ми се
надсмива!

Не за поетите на миналото,
не за да ги призова, вика си аз нададох,
дори и не да призова високите певци ей тук, по
бреговете
на Онтарио изнях тъй своенравно дивата си песен.

*Певци за моята земя, аз само призовавам
(защото боят, боят свърши и полето е почистено),
за да започнат маршовете си, оттук нататък
всепобедни,
призоваващи напред, да разведрят
о, Майчице, безбрежния ти и очакващ дух.*

*Певци сте на великата Идея!
Певци на мирните открития!
(Защото боят, боят свърши!)
Певци на още неродени армии!
Милион бойци очакват, винаги готови!
Певци на песни сякаш идещи от грееща жарава
или от шарката на раздвоила се светкавица,
певци на ширния Охайо, на Канада, певци на
Калифорния,
на континента, певци на боя!
Чрез своята омагьосаност ви призовавам!*

ВЪЗПОМЕНАНИЕ ЗА СТОГОДИШНИНАТА

*Доброволец от 1861–62 г. в
Уошингтънпарк
присъствува на честването на
Стогодишнината*

*Дай ни дланта си, стари революционерю,
върхът на хълма е наблизно, само няколко широки
крачки
(господа, сторете място!), по пътя ти добре ме
следва,
въпреки че си на сто и повече години, ти, старче,
можеш да вървиш, макар че твоите очи почти са
ослепели,
но твоите сетива ти служат,
те сега ще трябва да послужат и на мен.
Поспри, доде разкажа аз какво тълпата означава.
В полето долу новобранците тренират и се
обучават,
ей там е лагерът, потегля полкът утре,
не чуваш ли как офицерите отдават своите
заповеди?
Не чуваш ли как тракат пушките?

Какво със тебе става, старче?
Защо трепериш и защо така се вкопчваш
конвулсивно в моята ръка?
Повтарят упражненията ротите,*

сега са обградени от усмивки,
около тях добре облечени приятели и дами,
блестящо и горещо подиробедното слънце ги
огрява,
зелени са тревите във началото на лятото и свеж
подухна
галецият бриз над гордите и мирни градове
със морски провлак помежду им.

Но упражненията и парада свършиха, те тръгнаха
назад
към своите казарми, чуй само ръкоплясканията,
чуй одобренията на ръцете!

Тълпата тръгна настрана и се разпръсва, а пък ние,
старче,
аз не напразно те доведох тук, ще трябва да
останем
на свой ред ти да заговориш, за да чуя и разкажса.

СТОЛЕТНИКЪТ:

Когато аз се вкопчих във ръката ти не бе от страх,
внезапно тук отвсякъде ме загради и долу там,
където се тренираха момчетата, и горе върху
склона

тичешком, и там, където са опънати
палатките

и накъдето да погледнеш — и на Юг, на Югоизток
и на Югозапад — през хълмове и през долини,
през крайнини и лесовете, покрай брега във тинята
(сега покрита) се повтори и внезапно разбушува
не някакъв парад — такъв преди 85 години тука
нямаше

и нямаше аплодисменти на приятели,
а истинско сражение, в което взех участие,
да, преди много време взех участие във него,
тогаз изходих тези хълмове и тази саката земя.

Да, тази е земята,
дори и сляп като говоря виждам — населяват я
гробове,
годините отстъпват пътната настилка и гордите
постройки
се стопяват, отново груби фортове се появяват
и старите оръдия, скрепени с обръчи, са заредени,
виждам линията на окопите, която води от реката
до пристана,
виждам морския простор и отбелязвам възвишения
и склонове:
тук ние лагерувахме и също беше лято.
Доде разказвам си припомням всичко, помня
Декларацията,
прочетоха я тука, армията мина във параден строй
—
да! — четоха я тук, от щаба заграден стоеше
Генерала
във средата, държеше във ръка оголената сабя,
блестеше тя на слънцето пред погледа на цялата
войска.

Туй беше гордо действие тогава —
английските военни кораби бяха току-що
пристигнали,
ний виждахме ги в залива по-долу, дето те стояха
всичките на котва и лодките сновяха пълни със
войници.

Срещу ни бяха дваисет хиляди строени,
армия от ветерани с хубави топове.
Изцяло няма да описвам боя,
една бригада рано преди обед бе изпратена напред
да се заеме със червените куртки,
аз за бригадата ще кажа как безтрепетно потегли,
как дълго и добре се брани, как посрещаше смъртта.

*Кой, мислите, напредваше безтрепетно и твърдо,
като срещаше смъртта? Туй бе бригадата на
младите —*

*две хиляди мъже — събрани от Вирджиния и
Мериленд
и повече от тях познати лично с генерала.*

*Безгрижно те потеглиха с бърз ход къмто водите на
Гоуано.*

*Съвсем нечакано през дефилетата, в горите, заети
през нощта*

*бригадата напредваше, заобикаляйки от Изток и
като гордо*

*си играеше със своите оръдия бригадата на
младите,*

*тъй бе откъсната и предоставена на милостите на
врага.*

От хълма Генерала наблюдаваше това.

*Те се опитаха отчаяно неколкократно да разкъсат
свойто обкръжение, тогаз един до други се
сгъстиха,*

*без дистанция, със знамето си, веещо се по средата,
но там от хълмовете как оръдията-ги косяха и
косяха!*

*И до сега ми се повдига от гледката на тази
скотобойна.*

*Видях как влагата по генералското лице на капки се
сгъсти,*

видях как с тревога чупеше ръце.

*А междувременно британците с маневри се
опитваха*

*да влязат в ръкопашен бой с нас, но ний не смеехме
да повериме себе си на случая на ръкопашното
сражение.*

Строихме се на отреди, щурмувахме на няколко
места,
във всяко място щастието беше против нас,
противникът напредваше, печелеше предимства,
той ни отблъсна тук до укрепленията върху хълма,
додето застрашително застанахме срещу му и
отстъпи.

Туй стана със бригадата на младите, две хиляди
мъже,
малцина се завърнаха, а повече останаха при
Бруклин.

Туй беше първото сражение на моя Генерал,
тогава дами не присъстваха и слънчеви лъчи
не топлеха войниците, не свърши всичко със
аплодисменти,
тогава никой тук не ръкопляска.

Но в мрака и мъглата върху голата земя под летен
дъжд
лежахме грохнали оная нощ, смълчани и унили,
предизвикателно се смееха във лагера отсреща
арогантни лордове и до слуха ни стигаше как там
празнуваха,
как чукаха се с чаши за победата.

Тъй мрачен и дъждовен бе и следващият ден
но следващата нощ мъглата се стопи, дъждът
престана,
безмълвни като призрак някакъв докато те се
смятаха
за сигурни срещу му, моят Генерал отстъпи.

Видях го край реката, при лодките, те бяха
осветени
с факли, бързаше да натовари в тях войската,
моят Генерал изчака всичките войници и ранени,

тогава (бе пред изгрев) моите очи се спряха
върху него за последен път.
Сякаш всички бяха пълни със униние,
мнозина несъмнено мислили са да капитулират.

Но моят Генерал край мене мина.
Като стоеше в лодката си, гледаше изгряващото
слънце
и разбрах, че нещо по-различно от капитулацията ни
очаква.

ЗАВЪРШЕК

Достатъчно, тук свършват разказите на
столетника,
и двете — минало и настояще — се преплетоха,
сега аз като свързващо звено, като певец
на новото голямо бъдеще ще заговоря.

Това ли е пръстта, върху която Уошингтън е
стъпвал?

И тез води, които ежедневно апатично преминавам,
е пресичал?

Тъй втрещен в поражението както други генерали в
триумфа?

Аз трябва да препиша този разказ,
да го пратя и на Изток, и на Запад,
аз трябва да запазя този поглед,
който грееше върху ви, брегове на Бруклин.

Виж, със годишнината се завръща този призрак,
сега е 27 август, току-що британците са
дебаркирали,
започва боят, тръгват против нас, виж през пушека
на Уошингтън лицето, бригадата от Мериленд
и от Вирджиния настъпва да отреже неприятеля,
но е отрязана самата тя, убийствената артилерия

*от хълмовете си играе с нея, редица след редица
падат,
върху тях унило клепва флагът, тъй този ден
покръстен е
в кръвта на много юношески рани,
в смъртта, във поражението, в сълзите на майки и
сестри.*

*Ах, хълмове и възвишения край Бруклин!
Виждам: по-безценни сте от туй,
което собствениците ви са допусkali!
Сред вас е лагер някакъв, безкрайно стар,
о, той е вечен, лагерът на мъртвата бригада.*

ЕЛА ОТ ПОЛЕТАТА, ТАТКО

*Ела от полетата, татко, имаме поща от Пийт!
Излез пред вратника, майко, писмо от скъп.ня ти
син!*

*Уви, сега е есен,
уви, когато дървесата по-масленозелени са, по-
жълти,
по-червени и когато и селата край Охайо са студени
и спокойни със листа, трептящи във умерения
вятър,
когато ябълките зреят, увиснали в овощните
градини
и гроздовете виснат в сплитащите се лози
(усети ли дъха на гроздето в асмата? Усети ли
уханието
на овеса. в който напоследък се събираха
с жужение пчели?), уви, над всичко туй спокойно е
небето,
така прозрачно е подир дъжда с чудесни облаци
по него,
под него също тъй е всичко много тихо, всичко
жизнено е
и е всичко красота, а фермата, тя също
процъфтява.*

*Там във полето всичко процъфтява,
от полето, татко, се върни на призива на дъщеря си,
ела на входа, майко, при самия вратник.*

*По-скоро отколкото ѝ позволяват силите тя бърза,
има нещо заплашително, краката ѝ треперят,*

не спира да се среши или да оправя своята кърпа тя.

Бързо отворете илика,
туй не е неговият почерк, името му е обаче
долу.

О, чужда някаква ръка е писала за милия ни син,
о, поразена майчина душа! Под погледа ѝ всичко
плува,
черни блясъци, тя схваща само главните слова
и късове от изречения, ранен в гърдите от
курушум
във схватка с кавалерия, отнесен в болница,
понастоящем зле, но скоро ще се подобри...

О, днес за мен е само този образ
сред благодатния, заможния Охайо, с всичките
му
градове и ферми, този образ болно бял в лицето,
с неясни мисли във главата и съвсем отпаднал...

„Недей така тъгува, мила майко — едва
порасналата дъщеря
говори тъй през своите хълцукания, а малките
сестричета
се скупчват покрай нея неми и уплашени, — виж,
мила майчице,
писмото казва, че във късо време Пийт ще бъде
по-добре!“

Ах, бедното момче, той няма никога да бъде по-
добре
(а може би той няма нужда да е по-добре, този
смел
и простодушен момък), защото додето те стоят на
прага,
той е вече мъртъв, едничкият им син е мъртъв.

Но майката, тя има нужда да е по-добре.

*Тя с тънките си форми е облечена във черно,
не се докосва до храната денем, нощем спи нащрек
и често се пробужда, а посреднощ е будна,
плаче и скърби с дълбока скръб — да би могла
да се оттегли без да видят, мълчаливо да избяга
от живота и да се оттегли, да тръгне подир него,
да го търси и да бъде с милия си мъртъв син.*

ГОРДА МУЗИКА НА БУРЯТА

1.

*Горда музика на бурята,
пориви, препускащи така свободни, свирейки през
прериите,
строг звук, издаван от върхарите в леса —
планински вятър,
персонифицирани неясни сенки — вие, скрити някъде
оркестри,
вий, серенади на видения с чевръсти инструменти,
които съчетавате във ритми на природата
езиците на всичките народи,
вий, корди изоставени от най-пространни
композитори,
вие, безформени религиозни волни танци от
Ориента,
вий, обертонове на ручей и гърмове на водопади,
вий, звуци на далечни оръдейни изстрели, на конници
в галоп,
ехо от лагери с разнообразни призови на рогове,
които шумно се стълпяват, изпълват нощта
и мене мощно ме превивате, нахлуват
в самотната ми спалня — защо ме завладявате?*

2.

*Излез напред, мой дух, и нека всичко друго се
отдръпне!
Чуй, не се отпускай, те към тебе се стремят
разделят се среднощ, нахлуват в мойта спалня,
за тебе пеят и танцуват те, душа.*

Празничната песен,
дуетът на жениха и момата, сватбен марш,
със влюбени уста и със сърца на влюбени,
налетя със любов догоре, поруменелите страни,
ухания,
гъмжащият кортеж, изпълнен със приятелски лица
на млади и на стари, прибавени към чисти
тонове
на флейти и на арфи, свирещи кантабиле.

Сега високо приближават барабаните!
Победа! Не виждаш ли в барутен пушек знамената
изпокъсани, но устремени? Разгромя на
обърканите?
Не чуваш ли вика на армията победителка?

(О, душа, риданията на жените, стоновете на
ранените
в агония, пращането и пукота на пламъците,
черните развалини, превърнатите в пепел градове,
панахидите и отчаянието на човечеството!)

Сега антични и средновековни песни ме изпълват,
аз виждам, слушам старите арфисти на
празниците в Уелс,
аз чувам: минезингерите пеят своите любовни
съчинения,
чувам минестрелите и трубадурите
от европейското Средновековие.

Сега големи органи звучат във тремоло, додето са
отдолу
(звучат те като скритите опори на земята,
върху които при появата си тези звуци отпочиват
и от които литвайки напред все пак зависят

и формите на красотата, грацията, силата,
цветята,
багрите, които знаем, зелени остриета на
тревни,
запели птици и деца, които скачат и играят,
облаците във небето горе). Широката основа
устоява
и пулсът и не се прекъсва, тя къпе и поддържа
всичко,
материнство е на всичко друго
и с нея всеки инструмент е в многобройността:
актьорите с играта им и музикантите от цялата
земя,
тържествените химни, литургиите, които будят
обожание,
най-страстните сърдечни песни, скръбните апели,
безмерните и нежни вокализми на столетията,
за тяхното поставяне светът предлага своя цял
диапазон
от ветрове и лесовете и от могъщи океани,
сложен нов оркестър, който свързва климатите и
годините,
десетократен обновител, което във отдавна
миналите дни
поетите наричали са Парадизо, блуждението подир
туй,
безкрайната раздяла, завършека на скиталчеството
подир туй
и краят на пътуването, завръщането у дома
и сливането на човека и изкуството с природата
отново.

*(Tutti! За земята и за небето също!
Диригентът всемогъщият, подаде с палката си
знак!)*

Мъжествената строфа за жениха на земята

*и отговорът на невестите.
Езикът на цигулките.
(Аз мисля, о, езици, че изказвате това сърце,
защото то само не може да се изрази, това
сърце,
което мисли и копнее, само че не може да се изрази!)*

3.

*От малък ти знаеш, о, душа,
как всички звуци се превръщаха за мене в музика,
гласът на майка ми в приспивни песни и във химни
(гласът, о, нежни гласове, любими гласове на
паметта,
последно чудо, скъпи майчини и сестрини ми
гласове),
дъждът, порасналото жито, бризите сред
класовете,
отмереното биене на морските вълни върху брега,
чуруликащата птица, високото пищене на сокола,
нотите на диви птици във нощта
във нисък полет, мигриращи на Юг и Север,
псалмите на селската черкова или сред кичестите
дървеса,
събранието на открито, цигулките във кръчмата,
веселието, дълго пятата моряшка песен,
налягалите крави, блеещи овци и пеенето сутрин на
петела.*

*Всички песни на страните край мене се събират —
германски песни на приятелството, виното и
любовта,
ирландските балади, весели хора и танци, английски
трели,
шотландските мелодии и френските шансони
и над всичко италиански несравними канцонети.*

На сцената, и бледа във лицето, със трагична
страст
застава Норма във ръката си с кинжал.

Аз виждам неестествения блясък във очите на
Лучия,
косата ѝ се спуска върху раменете, буйна и
разплетена.

Аз виждам Ернани да се разхожда в своята градина
в уханье на нощни рози, грейнал, хванал своята
невеста
за ръката, как чува пъкления зов, обета гибелен на
рога.

Към сабите, които се кръстосват, към сивите коси,
открити под небето, върви най-ясен електричен бас
и баритон на този свят, дуо тромбони, Либертад
завинаги.

От хвърлените гъсти сенки на испански кестени,
от старите дебели манастирски зидове една
печална песен,
песен на изгубена любов, факелът на младостта и на
живота,
терзан до отчаяние, песен на умирация лебед —
сърцето на Фернандо е разбито.
Като се буди от скръбта си, съвзела се Амина пее,
обилни като звезден куп и ясни като утринни лъчи
са потоците на радостта ѝ!

(Дамата на изобилието идва,
блестящото кълбо, контраалто на Венера,
цъфналата майка,
сестра на висши богове, самата Олбъни аз чувам!)

Аз чувам тези оди, опери, симфонии, във „Вилхелм
Тел“

долавям музиката на разбунения гняв в народа,
аз чувам „Хугенотите“ на Майербер, „Пророкът“,
„Робърт“, „Фауст“ на Гуно и „Дон Жуан“ на
Моцарт.

Чувам танцовата музика на всички нации,
валсът с нежните му стъпки, със замирането му,
което пълни ме със щастие,
болерото на звънтящите китари и на тракащите
кастанети.

Аз виждам и религиозни танци, новите и старите,
чувам звуци на еврейска лира,
виждам кръстоносците да маршируват, носейки
огромен

кръст високо под войнстващия екот на цимбалите,
дервиши чувам монотонно да припяват,
да прекъсват песента си с фанатичен вик,
да се въртят около себе си, да се обръщат винаги
към Мека,

аз виждам танците на транс на перси и араби,
стонове във Елевзи, дом на Перес,
виждам аз съвременните гърци да танцуват,
чувам как те пляскат със ръце като приклякат,
чувам равномерно потропване на техните крака.

Отново виждам старите дивашки корибатски
танци —

изпълнителите им взаимно се раняват,
аз виждам римската младеж, която при пищенето
на флажолети
хвърля и улавя своето оръжие, пада на колене,
отново

се изправя.

Чувам как от минарето вика муезинът, виждам
молещите се
без проповед и без формалности, без аргументи и
слова,
но мълчаливи, странни, всеотдайни, извисени,
с пламнали чела и израз на екстаз върху лицата.

Чувам аз египетската арфа с много струни,
първичните мелодии на нилските лодкари,
светите химни на Китайската империя,
аз чувам деликатни звуци за самия император
(почукване върху дърво и върху камък),
или индуска флейта, тълпа от баядерки.

5.

Но Азия и Африка ме изоставят,
Европа ме владее, свири върху мен.
Големи органи, оркестри чувам, състезание на
гласове,
строг химн на Лутър *Ein feste Burg ist unser Gott*,
Росиновата *Stabat mater dolorosa*,
или летяща горе в катедралата,
неясна поради разкошната си стъклопис,
изпълнена със скърби *Angus Dei Gloria in Excelsis*.

Композитори! Могъщи ми Маестрос!
И вие, нежни ми певци от старите страни,
сопрани, баси и тенори —
за вас един нов бард от Запад пее,
изпраща своята почитателна любов.

(Към теб отвежда той, душа, към теб отвежда
всеки усет,
всяка гледна точка и предмет, но мисля засега,
че звукът към теб отвежда преди всичко друго!)

Аз чувам песнопенията на децата в лондонската
катедрала
или под извисения таван на някой колосален хол
симфониите чувам, ораториите на Бетовен, Хендел,
Хайдн,
сътворението със вълни като божествена наметка
ме измива.

Дай ми, нека задържа във мене всички звуци
(като се боря лудо да креция),
със всички звуци на Вселената ме изпълни,
със тътена си, о, Природо, надари ме,
със бури, с падащи води, със ветрове,
със опери и с песни, с маршове и с танци
буквално мене ти налей, защото аз ще ги приема
всички.

6.

Тогавя меко се събудих
и като чаках и разпитвах музиката на съня си,
и като питах спомените, бурята с гнева
и всички песни за сопрани и тенори,
религиозните, изпълнени със транс ориенталски
танци,
различните и нежни инструменти, органовите
диапазони
и всеки безискусен плач на обич, скръб и всеки
погребален плач, аз казах на душата си, безмълвно
любопитна, от моето легло във спалната ми стая:
„Ела, защото аз намерих ключа, който търсих
дълго,
и нека да излеземе навънка, освежени от деня,
и радостно да поздравим живота като изходиме
света,
от днес нататък хранени от нашия небесен сън!“

Освен туй казах: щастлива си, душа,

че туй, което чу, не беше звук на ветрове,
ни сън на разгневена буря, ни остър писък,
ни плясък на криле на океански ястреб,
и нито вокализъм някакъв от слънчева Италия,
нито тържествен немски орган,
ни състезание на гласове и нито упражнение в
хармония,
ни строфи на невесты и женихи,
ни маршове на преминаващи войници,
ни флейти, нито арфи, нито пък сигнал с тръба от
лагер,
а нов, за теб създаден ритъм,
поеми, свързващи с мостове живота и смъртта,
изригнати не само във нощта, недоловими,
ненаписани,
които, нека да излезем вън, на откровена светлина
и да ги напишем!

ТОРИЩЕТО

1.

*Нещо ме уплаши там,
където смятах себе си в най-пълна безопасност
Оттеглих се от мирните гори, които любех,
по пасищата няма повече да се разхождам,
аз няма вече да се разсъбличам,
за да срещна моята любовница вълната,
аз няма да допирам своята плът в земята
и във всяка друга плът, за да се обяснявам.*

*Как е възможно тази почва да не бъде изтощена?
Как може да сте все тъй живи, вие стръкове на
пролетта?*

*Как може другого да надарявате със здраве,
тревни сокове, овошки, коренища, семена?
Не хвърлят ли върху ви постоянно гниеци тела?
Не е ли всеки континент създаван
пак и пак със кваса на смъртта?*

*Какво направихте със лешовете им?
На всичките пияници, на всичките чревоугодници
от толкоз поколения?
Къде сте скрили всички тези течности, меса?
Не виждам нищо върху вас от тях сега,
или навярно аз се мамя?
Аз ще прокарам с плуга си бразда
и ще забия в почвата лопатата и ще я
преобърна,
уверен съм, че ще извадя някой къс разложено месо.*

Виж торището! Хубаво го виж!
 Възможно всякоя частица някога да е била
 частица някаква на болен — виж сега!
 Априлската трева покрива прериите,
 кълни фасулът мълчаливо през пръстта в
 градината,
 изнежените копия на лука са пробили,
 събрани са на гроздове една до друга
 пъпките на ябълката върху клоните,
 възкръсва житото, излиза бледолико въвн от гроба
 си,
 събужда се оная багра във върбата и черницата,
 мъжкарят пее утрин и при залез, женската е в
 своето гнездо,
 пробиват пиленцата в полога яйца,
 новородените животни се явяват,
 телето е извадено от кравата и кончето от
 майката кобила,
 от своито ниско хълмче честно се подават
 тъмните зелени листи на картофа,
 от своите хълмове израства жълто царевичното
 листо
 и люлякът цъфти край пътната врата,
 израства лятото невинно и пренебрежително
 над всички тия пластове от вкиснала се смърт.

Това се казва химия!
 Че вятърът наистина е заразен,
 че туй не е измама, тез прозрачни сини струи на
 морето,
 което влюбено ме гони,
 че безопасно е да го допусна да оближе тялото ми
 със език,
 че то не ме заплашва с болестите,

които себе си са вложили у него,
че всичко е пречистено завинаги, завинаги,
че хладната напитка от герана е такава вкусна,
че и къпините са ароматни и такива свежи,
че плодовете в ябълковата градина, в
портокаловата,

пъпешите,
гроздовете, прасковите, сливите не са отровни,
че като легна на тревата няма да се заразя със
нищо,

че вероятно всеки стрък трева расте от туй,
което е разнасяло зараза.

Изпитвам ужас от земята, защото е така
спокойна, търпелива,
отглежда тъй приятни работи върху такова
тление,

обръща се безвредна и неопетнена върху своята ос
с безкрайно следващи се гниеци тела
и изпарява тъй уханни ветрове от тая вряща гнилоч,
възобновява със такъв невинен вид прахоснически
ежегодно своите разкошни жътви,
такива най-божествени материали дава на човека,
за да приеме туй, което най-подир от него и остава.

ПЕСЕН ЗА МЕН САМИЯ

1.

*Аз чествам себе си, възпявам себе си,
което аз приемам, ще приемете и вие!
Защото всеки атом, който ми принадлежи,
принадлежи и вам!*

*Безделнича и каня своята душа,
лежа, безделнича удобно, наблюдавам копие трева.*

*Езикът ми и всеки атом от кръвта ми са направени
от тая пръст, от този въздух,
роден съм тука от родители,
родени също от родители, родени тук,
на тридесет и седем в свършено здраве почвам
надявайки се да не спра, доде съм жив.*

*Вярванията и школите са отменени.
Да се отдръпнеш малко настрани ти стига, за да
разбереш
какво са, но те и никога не се забравят.
Аз приютявам за добро и зло, аз позволявам да
говори
всичко и по всеки повод природата,
невъзпрепятствана,
с първичната си сила и енергия.*

2.

*Къщите и помещенията са пълни със ухания,
рафтовете цели са в уханье,*

аз възхвалявам аромата, зная го, обичам го,
дестилатите и мене биха упоили, но няма да
допусна.

Атмосферата не е парфюм,
тя няма вкус на дестилат тя е без мирис,
тя е завинаги на устните ми, аз съм влюбен в нея,
ще ида там на пейката, в леса, ще бъда негримиран
и оголен,
лудея по това да съм във досег със самия себе си.
Перата на моя собствен дъх, ехото, шуртенето,
жужащото шептене, коренът на любовта,
копринената нишка,
разклоненията на лозата, мойто вдишване и моето
издишване,
пулсирането на сърцето ми, минаващата кръв
и въздуха през дроба ми, мирис на зелени листи
и на сухи листи върху брега и върху тъмнобагрени
скали,
и на сено във сеновала, звукът на моите ругатни,
на моя глас, понесен върху вихрите на ветровете,
няколко едвам положени целувки, няколко прегръдки,
обхващането на ръцете, игра на светлини и сенки
във дърветата додето гъвките клони се
полюшват
радостта да бъдеш сам сред бързащите вън на
улицата
или на полетата, или по склоновете на хълмистата
земя,
усещането, че си здрав и трелите на пладне,
песента ми като се пробуждам и посрещам
слънцето.

Значат ли за теб хиляда акра много?

Значи ли за теб земята много?

Толкова ли дълго си се упражнявал да четеш и
пишеш?

Толкоз ти си бивал горд, че си успял
да вникнеш във значението на поемите?

Спри с мене този ден и тази нощ и ти ще имаш
източника
във ръце на всичките поеми, ще имаш благото на
слънцето

и на земята (има още милиони всякакви
слънца!),

ти няма вече да приемаш нищо чуто през плета,
няма с погледа на мъртвия да гледаш,
няма да се храниш с призраци във книги,
ти няма с моите очи да гледаш,
нещата няма ти чрез мен да възприемаш,
ще слушаш всичко идещо от всичките страни
и ще го прецеждаш през себе си самия.

3.

Чух разговарящите за какво говорят,
чух разговора за началото и края —
аз не говоря за началото и края!

Никога е нямало тъй много докторати, колкото
сега,

и не е имало тъй много младост или старост,
колкото сега,

и няма никога да има съвършенства повече
отколкото сега,

и повече небе и ад отколкото сега.

Подтици и подтици, и подтици!

Вечно тласкащи към продължението на света.

От неяснотата се явяват насрещни равните ѝ
винаги

материя и пръст, и винаги и пол,
винаги сплетение на идентичности, винаги
разграничение,

винаги порода на живот.

*Но да изтънчваме нещата няма смисъл,
учените и неуките го чувстват.*

*Уверен като сигурното, най-уверен, здрав в
отвесите,*

*вклинен в гредите, здрав като кон, любвеобилен,
мъничко надменен, електричен —
и аз, и таз мистерия сме тук.*

*Яснота и нежност са душата ми,
яснота и нежност и във всичко, дете не е
моята душа.*

*Едното липсва ли — и двете липсват,
невиденото е доказано от виденото, додето
стане то
невидимо и иска доказателства на свой ред.*

*В докосването с най-доброто,
в отделянето му от злото векът спори с века.
Понеже зная съвършената пригодност
и единодушието на нещата, додето спорят те
—
мълча, отивам да се къпя, да се възхитя от себе си
самия.*

*Добре дошъл е всеки орган мой
и всеки атрибут на всеки здрав и чист човек.
Ни инчът, ни частица някаква от инча не е по-нисша
и никоя от тях не бива да е по-приета от
останалите.*

*Доволен съм — аз виждам, аз танцувам, смея се и
пея
додето моята другарка по легло, извила се и влюбена
дълбоко спи и си отива при надничането на деня*

с крадливи стъпки, и ми оставя кошници покрити с бели

кърпи,
които карат къщата да се издуе с тяхното обилие,
дали ще трябва да се колебае и да ги възприема,
и на очите си да заповядам подире и да се не взират,
да се отклонят от пътя, и трябва ли веднага да пресметна
и до стотинката да изчисля най-точно стойностите
на едното и на двете, за да се убедя кое е по-голямо?

4.

Обграждат ме туристи и просители,
хората, които срещам, ефектите от ранното ми съществуване,
районът и градът, които обитавам, или нацията,
най-новите събития, изобретенията, акционерни дружества
и авторите (млади или стари), храната, облеклото ми,
съдружниците, възгледите ми и комплиментите,
дългът ми,
действителното или мнимо
безразличие на някоя жена, която любя,
болестта на някого от близките ми или моя,
лошата постъпка,
загубата или липса на пари, депресии и екзалтации,
битки, ужасът в братоубийствени войни,
треската от новостите, хвърлили ни в недоумение
и подходящите събития — туй всичко идва всеки ден
и всяка нощ при мен и си отива пак,
но всичко туй не съм Самият Аз.

Встрани от тегленето

и от блъскането е застанало това, което съм,
стои развеселено, самодоволно, състрадателно,

незаето и невинно, надолу гледа, изправено е
или се подпира на една ръка върху недоловим,
но сигурен покой, извило е глава встрани със
любопитство,
за да види туй, което следва, и вътре е,
и вън е от играта, удивено е от нея.
Назад поглеждам към ония дни,
когато се потяха в моя глас лингвисти и
съперници.

Аз нямам подигравки, нито аргументи —
аз свидетелствам и чакам.

5.

Аз вярвам в теб, душа —
другото ми Аз пред теб не бива да се принизява,
и ти пред него също тъй не бива да се принизяваш.

Бездействай с мен върху тревата,
освободи от спазми глътката си,
не думи, нито музика, ни рими искам аз,
ни нрави, нито лекции, ни най-доброто,
само тананикане обичам,
глухия ти глас със неотворени уста.

Припомням си, веднъж лежахме
сред едно такова лятно и прозрачно утро,
главата си постави пряко на бедрата ми,
към мене с нежност се обърна,
разтвори ризата ми и потоци език в съблеченото ми
сърце,
докато стигна моята брада, докато краката
ми достигна.

В мен бързо се роди и се разпростря покоят и
познанието,
които превъзхождат всички доводи на този
свят

и зная, че ръката Божия е мое утешение,
и зная, че божественият дух е брат на моя
и знам, че всички хора, досега родени,
мои братя са и че жените мои са сестри или
любовници,
че корабният кил на Сътворението е любов,
е че безброй са листенцата, клюмналите и
изправените,
във полето, и мравките кафяви сгушени под тях,
и мъхестите струпеи върху оградата,
изядена от червеи, с камъни затрупана,
с бърз обрасла, с репейте, с кучешкото грозде.

6.

Едно дете попита: „Що е туй трева?“ като ми
даде пълна шепа.

Как можех да отвърна на детето: „Аз също тъй не
зная що е тя!“

Аз мисля, че е знамето на мойта разположеност,
тъкано от материята на зеленото, изпълнено с
надежда.

Или допускам, че е Божията носна кърпа,
напарфюмирай дар и спомен, някак си нарочно
изтърван,
със името на собственика някъде във крайчеца,
така, че някак си да видим и да кажем чия е
тя.

Аз предполагам, че тревата е сама дете,
родено от растителния свят.

Аз предполагам, че е йероглифен знак, един и същ,
и означава туй: „Растежът е еднакъв

и в широки, и във тесни площи!“

расте трева сред черни хора и сред бели,

канадци, люде от Вирджиния, конгресмени, негри —
на тях еднакво давам и еднакво получавам.

*Сега тревата ми се струва хубава
и неподстригана коса от някой гроб.*

*Аз нежно ще си служа с твойта къдрица, трева,
може би ти никнеш от гръдта на млади хора,
може би ако аз приживе ги знаех, щях да ги обичам,
може би ти никнеш върху стари хора,
върху отрочета отнети веднага от майчините
скути,
и ти си тука майчиният скут.*

*Тази трева е твърде тъмна,
за да расте от белите глави на стари майки,
по-тъмна от безцветните бради на старите мъже,
тъмна, за да расте от бледорозовите стрехи на
устата.*

*Най-сетне виждам толкова говорещи езици,
и виждам, че не раснат те от стрехите на устните
за нищо.*

*Бих искал да съм в състояние да превода тези
внушения*

*за младите жени или мъже, които са умрели,
тези внушения за възрастни мъже и майки,
за отрочетата, грабнати от майчиния скут.*

*Какво е станало — как мислите — със младите и
старите мъже?*

*Какво е станало — как мислите — със майките и
със децата?*

Те някъде са живи и им е добре.

*Най-малката трева доказва, че всъщност няма
смърт.*

*А ако някога е имало, тя е предшествала живота
и тя не чака никъде накрая да го спре,*

*и е престанала да съществува във мига,
когато се е появил животът.*

*Напред се движи всичко, нищо не загива,
и да умреш е нещо по-различно
от това, което мислят, и е нещо по-щастливо.*

7.

*Считал ли е някой, че е щастие да се родиш?
Аз бързам да му кажа, нему или ней,
че да умреш е също щастие, и аз го зная.*

*Аз преминавам през смъртта с умиращия
и през раждането с току-що окъпаното
пеленаче,
аз не се сдържам между мойта шапка и ботушите,
като разглеждам множеството вещи,
аз не виждам две еднакви, всяка вещь е най-добра,
земята е добра, звездите са добри
и всички техни атрибути са добри.*

*Не съм земя и нито атрибут съм на земята,
аз съм близък и другар на хора
също тъй безсмъртни и бездънни като мене
(те не знаят колко са безсмъртни — знам го аз!).
Всеки вид за себе си и своите любими,
за мене — моите мъже и моите жени,
за мене тия, дето са били момчета и са любили
жени,
за мен мъжът, изпълнен с гордост,
който чувства как боли да бъдеш пренебрегнат,
за мене влюбената и за мене старата мома,
за мене майката и майката на майки,
за мене устните, които са живели със усмивка,
очите, дето са проливали сълзи,
за мен децата и родителите на деца.*

Разсъблечи се! Ти за мен не си виновна,
ни си стара, нито си отхвърлена,
аз виждам през широкото ти наметало
и през ризата ти тъй ли е или не е
и постоянно съм наоколо, упорствувам, възприемчив
и неуморен съм — и няма как да ме пропъдят.

8.

Детето спи във люлката.
Аз вдигам булото и дълго гледам,
мълчаливо пъдя със ръка досадните мухи.

Момчето и момичето със румено лице
завиват зад обраслия със храсти хълм.
Като се взирам, ги следя от хълма.

Самоубиецът се просва във кръвта си върху пода в
спалнята,
оглеждам трупа със сплъстената коса
и отбелязвам мястото, където пистолетът е
намерен.

Дрънкане върху паважа, шини на коли
и тропот на ботуши, разговори между
минувачи,
тежък омнибус и кочияшът с палец, който пита,
тракането на подковите върху гранитния
паваж,
шейната с пеещи звънци, закачки, боеве със снежни
топки,
ура за общите любимци, беснеенето на събраната
тълпа,
плясък на завеси от носилката, отнасят болния във
болница,
срещата на неприятели, внезапното проклятие,
шумът от удари и строполяване,
възбуденото множество и полицаят със звездата,

който бързо си пробива път към центъра,
безстрастните павета, които получават
и отвързват с множество еха,
какви не пъшкания от преяждане и от недояждане,
политане като от слънчев удар или като в
пристъп,
какви не възгласи на хубави жени, обзети неочаквано
от болка, които бързат в къщи, дето раждат
бебета,
каква живителна и упокойна реч вибрира вечно тука,
какви не стонове, съдържани поради чувство за
приличие,
арест на криминални, преображения, прелюбодейци,
предложения, приемане, отхвърляне с нацупени
уста —
с внимание ги възприемам, гледките им, тяхното
звучене
идвам и си заминавам.

9.

Големите врата на плевника са зинали, готови,
лятното сено е натоварено на бавнодвижещата се
кола,
ясните лъчи играят върху тъмносивото,
върху зеленото, които се преливат.

Аз съм тук, помагам, аз дойдох, полегнах на сеното,
усещам мекото поклащане,
единият ми крак положен върху другия,
скачам от напречната греда, прегръщам фий и
детелина
и се премятам през глава, косата ми е пълна със
бодили.

10.

Сам в дивите поля и планини на лов,

скитам удивен от своята лекота и радост
и късно следобяд избирам безопасно място, дето да
нощувам,

паля огън и варя ударения дивеч,
заспивам върху одър от листа със мойто куче
и със пушката ми, легнала до мен.

Бързоходът „Янки“ е с опънати платна,
сече искри и изпарения,
очите ми изгубиха земята, навеждам се върху носа
или със радост викам от палубата.

Моряците и ловците на молюски станали са рано,
чакат ме,

напъхах панталоните в ботушите,
отидох с тях, денят премина весело,
ти трябваше да бъдеш с нас
във този ден пред кипналия чайник.

Присъствувах на сватбата на трапер на открито
там на Запад, булката му е червенокожа.

Баща му и приятелите му седяха със кръстосани
крака

и няма пушеха, те бяха с меки мокасини на
краката,

широки плътни одеяла падаха от раменете им.

На пейката седеше траперът, облечен бе във
кожи,

гъстите му къдри и брадата закриваха врата му,
той държеше своята невеста за ръка,
тя беше с дълги мигли, гологлава, грубите ѝ плитки
слизаха по едрите ѝ форми до самите ѝ крака.

Избягалият роб дойде до къщата ми и се спря
отвън,

аз чух да пукат под краката му дебели пръчки,
през открехнатата кухненска врата видях, че куца

и че е отпаднал, излязох вѣн при него,
където той седеше върху пѣна, вѣтре го въведох и
успокоих,
вода донесох и напълних сам ведрото със вода
за потното му тяло и за изтощените крака
и стая дадох му, в която влиза се през мойта
и му дадох груби чисти дрехи,
и много хубаво си спомням неговите шарещи очи
и неговата плахост, и спомням си, че сложих
сам
пластири на мехурите върху врата и върху лактите
му
и той прекара седмица при мен, додето го
намериха
и предадох на Север — до мене сядаше на масата
и мойта кремъклийка бе подпряна в ъгъла.

11.

Двадесет и осем юноши се къпеха покрай брега,
двадесет и осем — всички тѣй приятелски
настроени,
двадесет и осем са годините
на младата жена и всичките така самотни.
Тя притежава хубавата къща на издатината на
брега,
тя се крие хубаво облечена, богато,
там зад щорите на своите прозорци.

Кой от младежите най-много ѝ харесва?
Най-безискусният сред тях за нея е красивият.

Къде се бяхте дянала, госпожо, защото аз ви
виждам
да пляскате във вира там, макар да си стоите
мирно вкъщи.

Като танцуваше и пееше върху брега,

пристъпи двайсет и деветият плувец.
Плувците не я виждаха, но тя ги виждаше и ги харесваше.

Брадите на младежите лъщяха от вода, вода
течеше от косите,
малки ручейчета по телата им се стичаха.

Една невидима ръка минаваше по техните тела,
тя слизаше по слепоочията им и по ребрата им.

Младите мъже заплуваха по гръб,
коремите им бяло са изпъкнали под слънцето,
не питат те кой ловко се притиска в тях,
не мислят кой пухти и се превива със наведен гръб,
не мислят те кого намокрят с воден прах.

12.

Месарският чирак облича дрехите си за клане
или пък точи ножа си във своята лавка на
пазара.

Пък аз безделнича и радвам се
на неговите остроумия, шеги и неговите
неудачи.

Ковачите със мръсна и космата гръд заграждат
наковалнята.

Всеки е в ръка със своя главен чук,
те всички са навън, огнището излъчва адски пек.

Откъм преддверието, цялото в сгурия, следях аз
техните движения, гъвкавите пояси,
мускулестите плещи,
издигат чуковете — тъй бавно и така уверено —
не бързат, всеки удря на определеното му място.

13.

Вятърът държи юздите на четирите си коня,
дървеният блок отдолу се поклаща на
обтегната верига.

Негърът, подкарал дългата талига по покрития със
плочи двор,

стои висок и здрав, отпуснат на единия си крак,
стъпил с другия си крак на предната дъска,
синята му риза, оголила гръдта му, виси на
кръста,

погледът му е спокоен, повелителен, той вдига
периферията клепнала на шапката върху
челото си,

слънце пада върху ясно очертания му кичур и
мустачките,

върху чернотата на полираните му и свършени
членове.

Аз наблюдавам живописния гигант обиквам го,
не спирам тук — аз също продължавам с впряга.

У мен е скрит ценител на живота: накъдето да се
движи —

назад или напред — във всички ъгли аз надничам,
без да пропускам ни един предмет и ни едно лице,
аз възприемам всичко туй и за себе си, за тази
песен.

Волове, дете със ярема си, с веригата подрънквате
или се спирате във лисналата сянка,
какво е туй, което изразявате със вашите очи?

То ми се струва повече от всичко напечатано,
което съм прочел в живота си.

Стъпката ми плаши горския паток и патица
при моите дълги, траеци цял ден разходки,
те литват заедно, те бавно се въртят около
мен.

Аз вярвам в тези окрилени цели
и виждам как червено, жълто, бяло в мен играят,
приемам виолетовото и зеленото
и кичурчетата венци за преднамерени,
не смятам костенурката за недостойна защото не е
нещо друго,
и сойката в леса не се е учила по ноти и въпреки
това
добре тя пее трелите си, и гледката на някоя кобила
заставя глупостта посрамено да ме напусне.

14.

Дивият гъсок повежда ятото си в ледената нощ,
„Иа-хон!“ той казва, туй за мен звучи като покана,
нахалният, за него този повик може и да е
безсмислен,
но като се вслушвам намирам смисъла на този вик
и мястото му там във зимното небе.
Американският острокопит елен на Север,
котката върху перваза, синигерът и прерийното
куче,
малките прасета, дето се протягат да достигнат
съсците
на загрухтялата свиня, пуйчетата и самата пуйка
със полуразперени криле — аз виждам в тях и в себе
си
един и същи стар закон.

Натискът на моя крак върху земята изстискава
множество
привързаности, но те презират мойта мъка да ги
именувам.

Аз влюбен съм в това, което расте на открито,
във хората, които пребивават сред добитъка
или пък вкусват от леса и океана, в строители на
кораби,

в кормчията, в човека с брадвата или със чука, в
кочияша,
аз мога да живея и да спя сред тях със седмици
наред.

Най-евтиното, най-разпространеното,
най-лесното и най-достъпното съм аз.

Поставям си за цел да не пропусна шанса,
харча, но за да спечеля после многократно,
аз обожавам себе си, та след това да се раздам
на първия, решил да ме приеме, не моля
небесата
да се спуснат долу, призовани от добрата моя воля,
но както винаги свободно разпилявам всичко.

15.

Чистокръвното контралто пее в органните висоти,
дърводелецът поставя своите облицовки,
езичето на струга му свисти със див нарастващ
хрип,
оженената и неженената челяд се завръщат у дома
за своя благодарствен обед,
кормчията хваща с две ръце кормилото,
обръща го със силната си длан,
морякът е възправен в китобойната си лодка,
копцето и харпунът са готови,
ловуващият патици върви по мълчаливи,
предпазливо криволичещи пътеки,
дяконите са ръкопопозжени с кръстосани ръце
пред дверите на царския олтар,
предачката се попривежда и възправя
под бръмченето на мощния чекрък,
фермерът спира край хамбара, той излиза първи път
да побезделничи и да огледа ечемика и ръжта,
людият най-после е отведен с потвърдена диагноза,

(той няма вече никога да спи тъй, както беше
спал
на детското креватче в майчината стая),
дежурният словослагател, белокоп и мършав
във лицето
си стои приведен върху масата,
върти в устата си тютюн за дъвчене,
додето погледът му вижда ръкописите неясно,
зле оформените членове са вързани за
хирургическата маса,
каквото е изрязано ужасно хлопва във ведрото,
квартиронката продадоха на търг, пияницата
дреме
покрай печката на бара, машинистът е запретнал
своите ръкави, полицаят е в обход, а портиерът
гледа
кой излиза или влиза, пощальонът кара пощата
(обичам го, макар и да не го познавам),
мелезът връзва връзките на лекичките си обуца,
за да се състезава в бягане, ловът на диви пуяци
привлича старите и младите на Запад — едните са
полегнали
на пушките си, другите са седнали на пънове,
от групата излиза ловкият стрелец,
заема своето място и повдига бавно пушката,
групата на новодошлите емигранти наводнява кея с
дигата,
къдравите вълнесте копачи със мотиките
копаят
захарната тръст, а надзирателят ги наблюдава от
седлото си,
сигналът кани в танцувалните салони,
кавалерите изтичват
към партньорките си, едни на други те взаимно се
покланят,
юношата се протяга буден на чардака с кедрови
греди

и слуша музиката на дъжда, мичиганецът поставя
клопки
край потока, който заедно с други пълни
езерото на Хурон,
индианката, загърната във наметалото с оранжев
цвет
предлага мокасина, везани кесии със маниста за
продаж,
познавачът се заглежда във картинната галерия
с полузатворени очи и наклонен някак си
встрани,
моряците на палубата действат бързо,
мостът е прехвърлен на брега за слизащите
пасажери,
по-малката сестра е пъхнала ръце в чилето, докато
по-старата
навива нишката в кълбо като навремени оправя
възлите,
оженената от една година става от легло
щастлива,
че преди една неделя е родила първото дете,
американското момиче с плитки шие на машината
си
или пък работи в цеха в работилницата,
павърът се обляга на трамбовката си, моливът на
репортера
бърза във бележника, фирмописецът написва
буквите
във златно и във синьо, бурлакът бърза по
буксирната пътека
край канала, книгоиздателят пресмята на
бюрото си,
кундурджията натърква с восък своята нишка,
капелмайсторът повдига палката си, дава
такт
и музикантите започват, детето кръстиха,
покръстеният

прави първата си изповед, регатите са
пръснати по кея,
започва състезанието (как белите платна искрят!),
пастирът наблюдава своето стадо и подвиква
на говедата,
които може да се заблудят, разносвачът поти се
с пакета на гърба (клиентът яростно се пазари
за всеки цент!), булката прибира венчалната си
рокля,
часовниковата стрелка се движи бавно,
опиоманът пада неподвижен на гърба си с
полуотворена уста,
проститутката проточва своя шал, бонето ѝ
се свлича
на покрития и с пришки на нетрезвост врат,
тълпата се присмива на ужасните ѝ клетви,
мъжете взаимно си намигат („Нещастнице, не ме
разсмиват
твоите клетви, нито ти се подигравам!“),
президентът, свикал в кабинета си съвет
е обграден от своите главни секретари,
три тържествени матрони се разхождат по
пиацата,
уловени приятелски под ручка, моряците
от риболовните гемии хвърлят връзки уловена риба в
трюма,
човекът от Мисури преминава равнината, като
влачи
своите стоки и добитък, кондукторът върви из
влака,
известява за пристигането си, като подрънква
с дребните пари, дърводелците полагат дюшето,
а тенекеджиите покриват покрива, зидарят
иска хоросан,
в редица по един с товар на гръб вървят работници,
сезоните вървят един след друг, неописуема
тълпата се събира (четвърти сме от Седми месец,

какви салюти на оръдия, на пушки и на
пистолети!),
сезоните вървят един след друг, оре орачът
и жетварят жъне, класовете падат на земята,
по езерата риболовецът на щука наблюдава,
чака до самата дупка в заледената повърхност,
пъновете са нагъсто покрай сечището,
коленичилият
бие надълбоко с брадвата си във дървото,
мъжете с плоскодънки бързат пред здрачаване
покрай тополата или покрай ореха, ловците на
еноти
преминават областите на Червената река
или залетите от Тенеси земи, или минават
Арканзас,
факли греят във нощта, която тегне върху
Чатахучи
или Алтамахе, патриарсите стоят на масата
със
синовете си, седнали до тях, зад кирпичени стени и
шатри
спят ловци и трапери след дневните си
занимания,
градът — заспал, страната — спи,
спят живите във своето време и мъртвите във
своето време,
старият съпруг спи до жена си и младият съпруг
спи
до жена си
и тия се стремят навътре в мен,
и аз самият се стремя навън във тях,
и както става, аз съм повече от тях или по-малко,
и аз от всички тях изплитам песента за мен самия.

16.

Аз съм млад и стар, и луд, както и съм мъдър,
със безразличие към другите и винаги внимателен

към другите,
майчински и бащински настроен съм, дете и мъж,
направен съм от грубо вещество,
направен съм от нежно вещество,
един от нацията, състояща се от много нации,
най-дребен, но и най-висок на ръст съм аз,
южняк и северняк, плантатор и гостоприеман, и
безгрижен,
край Окоуни аз живея, американец, следвам
пътя си,
готов за сделки, моите стави са най-леките в света
и моите стави са най-здравите в света,
от Кентъки съм, разхождам се във долината
Елкърн,
с гамаши съм от кожа на елен, от Луизиана
съм,
от Джорджия, лодкар от езерата, заливите и от
бреговете
съм на Индиана, Уискънсън и на Охайо,
като у дома се чувствам на канадски снегоходки
или горе в храсталаците или с рибарите в
Нюфаундленд,
като у дома съм и във флотата от ледоходки,
опнал съм платна с останалите, с тях
кръстосвам,
като у дома съм и по хълмовете на Върмонт,
в лесовете в Мейн, в тексаско ранчо,
другар съм на калифорниеца, другар на хората
от Северозапада (обичам едрите пропорции у
тях!),
другар съм на салджи и миньори, другар на всеки,
който се ръкува и те кани на бутилка и на обед,
при простия се уча, на дълбокомислените съм
учител.
Новак съм аз, едва започващ, но имам опита на
милион лети
от всеки цвят и всяка каста съм, от всякоя религия,

фермер, механик, джентълмен, артист, моряк и
квaкер,
зaтвopник, фaнтaзьop, гpубиян, пpaвист, свещеник,
лeкap.

На всичко аз противостоя, но не на своето
разнообразие,
дишам въздуха, но ще оставя достатъчно чист
въздух
и за другите, не съм надут, на своето място съм.

(Молецът и хайверът са на своите места,
горещите слънца, които виждам,
тъмните, които няма как да видя, са на своите
места,
уловимото е на местото си, недоловимото е на
местото си.)

17.

Това наистина са мислите на всички хора
и на всички възрасти или земи, и те не са
първично мои, не са и твои, колкото и мои не са,
те нищо са или почти са нищо,
ако не са гатанки или отговори на гатанки, те са
нищо.

Туй е тревата, дето всякъде расте където е земя,
където е вода,
това е общият на всички въздух, който къпе земното
кълбо.

18.

С мощна музика аз идвам, с моите корнети и със
барабани,
не свиря маршове единствено за победителя, приет
от всекиго,

аз свиря маршове за победени и посечени лица.

*Нали сте чували, че е добре, ако човек спечели своя ден,
аз казвам, че е също тъй добре да паднеш,
битките се губят в този дух, във който се печелят.*

*Аз бия и звъня за мъртвите, за тях надувам аз
в цевта си най-радостната и най-висока песен.*

*Да живеят падналите!
И тез, чиито бойни кораби потънаха в морето!
И тез, които с тях погинаха в морето!
И всички генерали, дето са изгубили
едно сражение, и всички паднали герои!
Неизброимите забравени герои
заедно със най-известните герои!*

19.

*Това е обедът разпределен по равно, туй месо
е за естествения глад, то е едно и също
и за злия и за праведния, каня всички,
няма да оставя никого обиден, никого
пропуснат —
държанката, мошеника, крадеца са поканени,
робът с едри бърни е поканен, венерикът е
поканен,
между тях и другите не ще се прави разлика.*

*Това е стискането на една единствена ръка,
туй е уханье на веещите се коси,
туй е докосване на устните ми върху твоите,
това е шепот на признание, далечна бездна или
висота,
която отразява собственото ми лице,*

това е замисленото мое появяване и е отново изход!

*Мислиш ли, че имам сложни цели?
Да, имам, както и дъждът през май ги има,
както гъбата върху скалата има сложни цели.*

*Мислиш ли, че исках някого да удивя?
Нима и светлината удивлява, удивлява ли червената зора,
изгряла рано и трептяща през дърветата в леса?
И удивлявам ли аз повече от тях?*

*Сега ти казвам поверителни неща.
На всеки няма да ги кажа, но на теб ги казвам.*

20.

*Кой ходи там, копнежен, едър, гол, мистичен?
Как става тъй, че получавам сили от месото, дето ям?
Какво е, собствено, човекът? Какво съм аз? Какво си ти?*

*Всичко, дето означавам като мое, ти ще направиш твое,
а другото е губене на време да ме слушаш.
Аз не оплаквам с лицемерен плач земята, че месеците
уж били все празни, че всичко е помийна яма, мърсотия.
И нито хленча, нито раболепствам, смесен съм със прах,
конформист съм спрямо и четвъртите си братовчеди,
аз нося шапката си както искам, вътре и навън.*

Защо да моля? Защо да съм изпълнен с обожание?
Защо да бъда церемониален? Поглеждал съм през
пластовете,
анализирал съм „на косъм“, съветвал съм се с
доктори
и съм пресмятал хубаво отблизо, но не съм намерил
по-приятна плът от тази, дето лепне върху моите
кости.

Във всички хора виждам себе си, не по-голям,
но и на косъм не по-малък, защото и хубавото,
дето съм говорил сам за себе си, го казвам и за тях.

Аз зная, че съм здрав, непоклатим, към мене
конвертиращите се обекти на Вселената текат
неспирно,
всички са надписани за мене,
аз трябва да откроя смисъла на писаното.

Знам, че съм безсмъртен,
знам, че мойта орбита не може да се нанесе
със дърводелския пергел, и знам, че няма да
премина
като огнен кръг, направен от дете с горяща вейка
във нощта.

Аз знам, че съм тържествен,
духа си не тревожа да мъстя за себе си или за да го
разберат,
виждам, че елементарните закони никога не ни се
извиняват,
(схващам, че не се държа по-гордо от нивото,
на което съм издигнал своята къща във
последна сметка).

Съществувам ей такъв, какъвто съм, това ми
стига,

*и друг в света да не съзнава туй, съм пак доволен,
и ако всички не съзнават туй — съм пак доволен.*

*Един единствен свят съзнава туй,
най-всеобхватният за мене — Аз самият!
Дали ще имам своето сега или след десет хиляди
години,
или след милион, аз мога с радост отсега
да го приема или със еднаква радост мога да
почакам.*

*Пиедесталът ми е здраво сложен в жлебовете на
гранита,
присмивам се на туй, което сте нарекли
разложение,
аз знам амплитудите на времето.*

21.

*Аз съм поетът на телото и аз съм поетът на
душата,
във мен са удоволствията на небето,
във мен са мъките на ада — първо ги
облагородявам
и себе си и в мен ги размножавам,
а после ги превеждам сам на нов език.*

*Аз съм поетът на жената и поетът на мъжа,
аз казвам, че да си жена е толкова велико, колкото и
мъж,
и казвам: няма по-велико от това да бъдеш майка на
мъже.*

*Аз пея песните на разширението или гордостта,
достатъчно сме се покланяли и възразявали,
доказвам аз, че ръстът е единственото ни развитие.*

Надминал си останалите? Ти си президентът?

*Това е дребна работа, те ще направят
повече от туй да стигнат, и ще продължат.*

*Аз тоз съм, който се разхожда в нежната,
задълбочаваща се нощ,
аз викам към земята и морето, обхванати
наполовина от нощта.*

*До мен се притисни, ти, гологърда нощ,
до мене притисни се, кърмеща и магнетична
нощ!*

*Нощ на южни ветрове, нощ на големите и
малобройните
звезди!*

Нощ кимаща ми, луда, гола, бедна нощ!

*Усмихни се сладострастно с хладен дъх, земя!
Земя на спящите и чезнещи дървета!
Земя на миналия залез, земя на планини с
приоблачени
върхове!*

*Земя на стъкленопрозрачни струи
от голямата луна, едва обагрени във синьо!
Земя на блясъка и мрака, които шарят речната
вълна!
Земя на бляскавите сиви облаци,
по-ясни, по-прозорни заради самия мен!*

*Далече проснала се и облакътвила се земя —
земя във цвят на ябълка, усмихни се: любовникът ти
идва!*

*Пракоснице, ти даде ми любов — затуй любов ти
давам!
О, неизразима, страстна обич!*

*Ти море! На тебе се предавам — отгатвам твоите
намерения.*

*Гледам от брега присвитите ти викащи ме пръсти,
мисля, ти не щеш да си вървиш преди да ме усетиш,
трябва да направя с тебе някоя и друга обиколка
заедно,*

*събличам се и бързам да избягам от очите на
земята,*

*положи ме меко, залюлей ме в твоя унес долу,
опръскай ме с любовна влага — мога да се отплатя.*

*Море със просната, подпухнала земя,
море със конвулсивно и просторно дишане,
с талази на живот, с неизкопани, винаги готови
гробове,*

*което вика и дълбае бури, море прищевно и
непостоянно,*

*аз цялостен съм с тебе, зная всяко твое състояние
и аз съм всички твои състояния.*

*Участник в прилива и отлива, аз възхвалявам
примирението и омразата,
аз възхвалявам близките приятели
и тия, дето спят прегърнати.*

*Аз тоз съм, който засвидетелства симпатия.
(Да правя списък на нещата в моя дом
и да прескоча къщата, която ги съдържа?)*

*Не съм поет на добротата само,
аз не отричам, че поет съм и на злото.*

*Какви са тия дрънканици за порока и за
добродетелта?*

*Злото ме подтиква, подтиква ме усъвършенстване
на злото,*

но наблюдавам този подтик безразличен.

*И пътят ми не е на отрицателя и на неприемащия,
аз напоявам корена на всичко, дете е порасло.
Ти скрофули очакваш ли от неуморното пораждаване?
Ти смяташ ли, че трябва да се променят
и преработят вечните закони?*

*Държа едното блюдо изравнено с другото,
нежните доктрини ни помагат твърдо, както
строгите,
мислите и действията на сегашното се будят и
потеглят рано.*

*Таз минута, дете идва тук от миналите билиони —
няма по-добра от нея и от днешното.*

*Това, което е било полезно в миналото и е днес
полезно,
не е чудо, чудото било е винаги това:
как може да го има в нас дребнавия човек или
невярващия?*

23.

*Безкрайното разгръщане на думите във вековете!
Моя е една модерна дума, думата en Masse!*

*Дума на вярата, която никога не мре, тук или после
е все едно за мен, аз приемам времето изцяло.*

*То единствено е без порок, закриля и завършва
всичко,
това мистично и объркващо ни чудо, то завършва
всичко.*

*Реалността приемам, не смея да я питам нищо,
с материализъм съм пропит отгоре и до долу.*

Ура за позитивните науки! Да живее точното доказване!

Донесете ми бръшлян, смесете го със кедрови листа
и с люлякови клони, този е лексикографът, този е
химик,

този пък съставил е граматика на древните
папируси,

тези пък моряци, те прекарали са кораба през
непознатото,

изпълнено с опасности море, този тук е геолог,

а този пък работи с хирургическия нож, а този е
математик.

Джентълмени, за вас е най-напред честта!

Полезни са ни фактите ви — и все таки не са те моя
дом.

През тях аз влизам в един от дворовете на дома си.

От намеци за качества по-малко изразяват моите
думи,

но повече от намеци са те на неизразен живот,

те много не държат за разните кастрати и за
неутралните,

благоприятствуват мъжете и жените, които са
напълно

екипирани

и бият гонга за въстанието, спират се при
бегълците,

при съзаклятниците и при конспираторите.

24.

Уолт Уитман, син на Манхатън,

буен, плътски чувствен, който пие и яде, и се множи,
несантиментален, който не стои над другите мъже
или жени,

нито пък страни от тях, нескромен, но и скромнен.

Отвинтих бравите от плътните врати,

извадих и самите тях от пантите.

*Които унизява другите и мене унизява, каквото е направено
или е казано накрая пак при мене се завръща.*

*Чрез мене вдъхновението се явява и
явява през мен течението, индексът.
Изричам първобитната парола, давам знак на
демокрацията.
За Бога! Няма да приема нищо, във което
всеки няма своята част и то при същите
условия!*

*Чрез мене много дълги, глухи гласове,
гласовете на безбройни поколения от пленници и
роби,
на умрелите и на отчаяните, на крадците и
джуджетата,
гласове на циклите на ставането и на прираста,
на нишките, които свързват помежду им две звезди,
на майчиното лоно и на бащиното вещество,
и на правата на ония, които са подтиснати от
други,
и на безформеното, тривиалното, на плоското,
налудничавото, презряното, мъгла във въздуха,
големи бръмбари, които тласкат топчета от тор.*

*Чрез мене недостъпни гласове, гласове на секса и
страстта,
гласове забулени — но аз отхвърлям булото,
гласове напълно неприлични, от мене осветени.*

*Не слагам пръст отвесно на устата си, аз смятам
вътрешностите тъй деликатни, както сърцето и
главата,*

за мене съвкуплението не е по-противно от смъртта.

Аз вярвам във плътта и в апетита, виждането, чуването, чувстването, те са чудеса и всяка част от мен е чудо.

Божествен съм отвътре и отвън, аз правя свято всичко,
до което се докосна или със което ме докосват,
миризмът на мишиците ми по-фин е от молитва,
главата ми
с повече от църквите, библията и от всяко верую.

Ако обожествя едното повече от другото, то ще се изравни
по ръст със цялото ми тяло, или със всяка част от него,
прозрачен образ мой — със теб,
сенчести подпори и тераси — с вас,
мъжествен, твърд предплужник — с теб,
каквото влезе в оранта ми — с теб.
Богата моя кръв! Ти, млечно ручейче,
ти, бледо мляко на живота ми!
Гръдта ми, дете се притиска о гръдта на други — с теб,
мозък мой, със твоите скривани импулси — с теб!
Коренът на мокра жълта перуника! Плахо охлювче!
Гнездо със две опазени яйца — със вас.
Объркано и степано сено върху главата ми,
брадата ми и мускулите ми — със теб,
струящ се кленов сок, нишка мъжко жито — с вас,
слънце, толкова великодушно — с теб,
огряващи и помрачаващи лицето ми въздушни пари
— с вас,

потни ручеи, роса от пот — със теб,
ветрове, чиито генитали в мен се трият — с вас,
широки мускусни поля, клонки неувяхващ дъб,
които се простират над извилистия ми път — със
вас,
ръце, които аз съм хванал, лица, които съм целувал,
смъртни, дете съм докосвал — с вас!

Любувам се на себе си, на себе си всецял, така
приятен,
всеки миг и всичко случило се ме пронизва с
тръпката
на радостта, не зная как се свиват лактите ми,
не знам причината на плътското ми пожелание,
не знам причината на туй приятелство, което аз от
себе си
излъчвам и на приятелството, дете в себе си
приемам.

Като вървя по стъпалата на дома си, аз спирам да
размисли
истина ли е това, сутрешният лъч в прозореца ми
ми дава
по-голямо задоволство и от метафизиката в
книгите.

Да гледам изгрева!
Малкият светлик прогонва сам огромните златисти
сенки,
въздухът сладни върху езика ми,
филизите на движещата се земя с невинни скокове
се извисяват мълчаливо, ухаещи на свежест,
като се издигат косо ниско и високо.

Нещо си, което аз не виждам, ме прищпорва
похотливо,
море от светли сокове пронизва небесата.

*Земята, изкусена от небето
в края на вседневното им съвкупление,
предизвикателството, идещо от Изток
в този миг над моята глава,
насмешката: „Виж, можеш ли да бъдеш господар?“*

25.

*Ослепително, ужасно — колко бързо слънчевият
изгрев*

*би могъл да ме убие ако не можех ей сега
и винаги да пращам изгрева навън от себе си.*

*Ние също — ослепителни, ужасни като слънцето —
възхождаме, ние своето намерихме, душа,
в спокойствието и прохладата на изгрева.*

*Гласът ми следва туй, което моите очи не могат
да достигнат с обръщането на езика си
постигам светове, обемите на световите.*

*Речта е брат-близък на зрението,
не е възможно да измери себе си,
тя винаги ме предизвиква, като казва саркастично:
„Уолт, достатъчно съдържаш!
Защо да не излеем съдържанието?“*

*Я остави! Не ще допусна ти да ме тантализираш,
ти знаеш много всякакви артикулации, но знаеш
ли,*

*о, реч, как пъпките под тебе бърбнат? Те чакат в
мрак,*

*закриляни от студ, почвата отстъпва пред
моите*

*пророчески провиквания, лежа в основа на
причините,*

тъй внасям равновесие във тях, познанието

(моя жива част) се съгласува със значението на нещата.

Щастие! Който слуша — жена или пък мъж

— да се опитат да открият този ден!

*Последно мое качество, аз ти отказвам,
отказвам да извадя наяве това,
което съм в действителност, обхващай светове,
но никога не се опитвай да обхванеш мен,
погледна ли те само, в тебе се стъпява най-
доброто твое.*

*Писане, говорене не ме доказват, аз нося
всички доказателства и всичко друго на ръцете
си,
със „шът“ на устните обърквам цялостно
скептика.*

26.

*Сега аз няма нищо повече да правя, само ще стоя да
слушам,
та туй, което чуя, да прибавя в тази песен —
нека звуците допринесат и те.*

*Чувам птичата бравурност, суматоката на
никнещото жито,
пращят и пукат цепениците, които готвят моя
обед,
чувам звуците, които любя, звуци на човешки
гласове,
чувам всички звуци да текат един до други в
съчетания,
да се преливат или да се следват звуци от града
и звуци идещи извън града, звуци на деня и на
нощта,*

гласове, които разговарят, отправени към които ги
обичат,
високи смехове на някакви работници, додето те се
хранят,
ядосаният бас на разваленото приятелство,
неясните
стенания на болния, съдията, хванал масата с
ръце —
безкръвните му устни произнасят смъртната
присъда,
викът на докерите както разтоварват кораби на
кея,
рефренът на моряците, които теглят котвата,
аларменият звън, викът на огъня, на стрелващата
се пожарна,
колата със маркучите със нейното предупредително
звънене,
свирката на парната машина, солидният гърмеж на
влака
с приближаващите се вагони, маршът,
изпълняван бавно,
на челото на сдружението, маршируващо по двама
(те отиват да се поклонят на погребението,
знамето им е драпирано със черен крен).

Чувам челото (оплакването на младежкото сърце),
настроени корнети чувам, те нахлуват бързо в
моите уши
и предизвикват лудо сладки болки във стомаха и
гръдта ми,

Чувам хор, това е някоя голяма опера,
това се казва музика, тя ми подхожда.

Един тенор, висок и свеж като самото сътворение,
ме преизпълва, сферическото свиване
на устните му лее звуци и ме преизпълва.

Чувам обученото сопрано (какво въздействие върху
ни!),
оркестърът му запокитва по-далеч от орбитата на
Ураний,
от мен изтръгва той такава жар, каквато аз не
знаех,
че съм притежавал, той опва всичките ми корабни
латна,
аз шляпам с босите си ходила, лизани от ленивите
вълни,
бит съм от горчива яростна градушка, останал съм
без дъх,
потънал съм във медния морфин, лъжливото ми
гърло

имитира

смъртоносни спазми, накрая нека пак се върнем
към загадките във туй, което сме нарекли
съществуване.

27.

Да си във всички форми, що е туй?
(Въртим се и въртим се ние и вечно връщаме се
тук!)

Ако ли нищо не търпи развитие,
моллюските във техните черупки чувстват се
чудесно.

Но моето не е черупка, проводници върху си имам,
без разлика дали вървя или се спирам, те хващат
всеки нов обект и безболезнено през мене го
прекарват.

Аз просто шавам, стискам, пипам с пръстите си,
чувствам се щастлив, да докосвам друго със себе
си —
това най-много бих могъл да понеса.

Но туй докосване ли е? С трепет ме превръща в нов
 човек,
 пламъци и етер се изливат бързо в моите вени,
 предателски пипалото на мойто съществуване, което се
 стълпява
 с цел да им помогне, плътта ми и кръвта ми
 хвърлят своите светкавици да поразят това,
 което от самия мен едва се различава,
 най-похотливи провокации вдървяват моите членове,
 изстискват от сърцето ми последните му капки
 кръв,
 разпътно с мене се държат и не приемат отказ,
 лишават ме от най-доброто в мен и сякаш че
 нарочно
 разкопчават дрехите ми и прегръщат голия ми
 кръст,
 залъгват моето смущение със слънчевата светлина
 в полето,
 нескромно заглушават всички други възприятия,
 подкупват ме да трампя с тях едно докосване
 и после тръгват да пасат край моите сгради,
 без оглед са и без внимание към моите губещи се
 сили,
 след себе си повеждат стадото да му се радва
 малко,
 та после да застанат върху някой угар да ме
 подиграват.

Часовите дезертираха от всяка моя част
 те ме оставиха безпомощен на кървавия мародер,
 те всички идват там на угарта,
 за да свидетелстват срещу ми, за да ме
 предават.

Аз съм предаден от приятели,

говоря буйно, изгубил съм ума си, аз — и никой друг!
—
там съм тоз. големият предател, аз пръв отидох
там на оная угар, моите собствени нозе отнесоха ме
там.

Ти, хитроумен досег!
Какво направи? Дъхът ми спря във гърлото!
Отваряй шлюзите, ти много силен си за мен!

29.

Сляпо, влюбено и упорито в схватката докосване,
вложено във ножница докосване, докосване със
острие,
дълбоко ли те заболя, когато ме напусна?

Пристигането следва след раздялата, вечно
плащане
на вечното дължимо, изсипал се богато дъжд
със по-богата компенсация след туй.

Издънките поемат и натрупват,
стоят покрай оградата обилни, жизнени,
пейзаж, мъжествено измислен във голям формат и
латен.

30.

Всички истини стаени са във всичките неща, те
нито бързат
със освобождението си и нито му се противят,
те нямат нужда от форцепса на хирурга,
за мене незначителното е така велико, както всичко
друго
(кое е по-значителното
или по е незначителното от докосването?).

Логика и проповед не убеждават никога,
влагата на нощите се вмъква по-дълбоко във
душата ми.

(Само туй, което себе си доказва всекиму, на всеки
мъж
или жена е тъй, само туй, което никой не отрича, е
така!)

Една минута, капчица една и моят мозък е курдисан,
вярвам, че измокрените буци пръст ще се превърнат

—
ще се превърнат във любовници и в лампи,
че книгата на книгите — това е мъжкото и
женското месо,
че връх и цвят е чувството, което те един към друг
изпитват, че те безкрайно трябва да се
разклоняват
от това учение, додето станат необятни, додето
всички
всекиго изпълнят с радост и ние преизпълним с
радост тях.

31.

Аз вярвам, тревното листо не е със нещо си по-
малко
от кръговрата на звездите, че мравчицата е
еднакво
съвършена като зрънцето пясък и яйчицето на
комарчето,
че жабата е истински шедьовър, че виещата се
къпина
може да послужи за украса на приемните в небето,
че всяка става на ръката ми предизвикателство
е

за коя да е машина, че кравата, преживяща с
наведена глава,

стои над всяка статуя, че мишката е чудо,
достатъчно да хвърли в колебание сектилион
невярващи.

Откривам, че самият въплъщавам гнайса,
въглицата,

дълговлакнестия мъх, зърната, плодовете,
корените годни за храна, покрит съм цял със
щукатури

от четирикраки и от птици, до самия връх
оставил съм

това, което е далеч от мене по съществени причини,
но аз извиквам всяко нещо пак обратно, щом го
пожелая.

Напразно бързането или леността, напразно
плутонически

скали изпращат срещу мойто приближаване
огромната си жега, напразно мастодонтите се
скриват

под праха на своите кости, напразно са
застанали

на милии далеч предметите и възприемат
многобройни форми,

напразно океанът се излива в пещерите и
големите

чудовища лежат на неговото дъно, напразно
птицата

се настанява да живее във небето, напразно и
змията

се извива край пълзящите растения и дървените
трупи,

напразно лосът тръгва по отвеждащите вътре
във леса

пътеки, напразно птицата подобно на бръснач
политва
северно към Лабрадор — аз бързо тръгвам
подир нея,
катеря се към нейното гнездо във пукнатина на
скалата.

32.

Мисля си, че мога да опитам да живея сред
животните,
които са така спокойни, тъй са сдържани —
стоя и ги разглеждам дълго, дълго.
Не се потят, не се оплакват те от своите условия,
будни не лежат във тъмното, не плачат върху
греховете си,
не ми досаждат със дискусии за своя дълг пред Бога.
Няма недоволни, няма обладани между тях от мания
да притежават, не коленичи никое пред друго,
нито пред рода си, съществувал преди хиляди
години,
никое не е на почит или пък нещастно върху цялата
земя

Тъй ми показват своето отношение към мен, и ги
приемам,
те носят нещо от самия мен, явно го показват като
свое.

Учудвам се къде са го намерили, дали съм минал
някако оттам
преди огромно време и някъде съм го изронил от
небрежност?
Аз се движа винаги напред, тогава и сега, и винаги,
събирам и показвам вечно повече и с бързина
безкрайни,
разновидни, равни помежду си черти непревъзходни

спрямо моите възпоминания — докопвам тук
една
от тях, която любя и с нея караме по братски.
Гигантска хубост на жребец, който възприема
моите ласки,
глава висока във челото и широка помежду ушите,
членовете лъскави и гъвкави, опашката мете
земята,
очите пълни със искряща злост,
ушите хубаво изрязани и гъвкаво подвижни.

Ноздрите му се разтварят когато го обхвана със
петите си,
красиво сложените му крака потръпват целите
от удоволствие доде направим кръг и се
завърнем.

От теб се ползвам миг, жребецо, след това те
пускам,
защо ми са потребни твоите стъпки, когато аз по-
бърз съм
във галоп, дори като стоя от теб по-бързо
профучавам.

33.

Време и пространство! Сега аз знам, че вярно съм
отгатнал
каквото съм отгатнал докато лежах върху
тревите,
каквото съм отгатнал, като бях самотен във
леглото
и пак каквото съм отгатнал, като се разхождах
по брега под бледите звезди на сутринта.

Баластът ми и моите въжета ме напускат,
лактите ми са опрени върху морски бездни,
гранича със сиери, дланите ми са покрили
континенти,

аз скитам с моите видения.

*В града с четириъгълните къщи, в дърварски хижи
като пребивавам сред дървари, по коловоза
край заставата, край сухите ждрела, край сухите
легла*

*на ручей и като плевя сам лехата с чесън и като
прекопавам със мотика морковите или лободата,
като прекосявам саваните, като се влача в
лесовете,*

*като търся злато, като загърлям стволовете на
овошките*

*на новия имот, парен до самите колена от
горещината*

*и пясъка и като влача сала си надолу в плитчините,
там, де пантерата на клона върху мен кръжи,
където дивият овен се хвърля бясно връз ловците,
где гърмящата змия припича мекотелата си*

дължина

*върху скалата, където видрата се храни с риба,
където алигаторът в пъпчивата си броня спи
край заблатения ръкав на залива, където черна
мечка търси*

*корени и мед, където бобърът поплесква по
калта*

*с опашката, над никнещата захарна тръстика,
над жълто разцъфтелия памук и над ориза в
ниските*

*му напоявани полета, над островърхата фермерска
къща*

*с измитата от дъждове мазилка и нежни
стръкове,*

*пораснали в улуците на покрива, върху финиковите
палми*

*там на запад, над житото със дълги листи, над
лена*

с деликатни сини цветове, над белия и смугъл грах

е сънното звънене и жужене със останалите
там,
над прашното зелено на ръжта, която се вълнува и
тъмнее
в бриза, като изкачвам планините предпазливо,
държейки се за тънки ниски клонки, като вървя в
пътеката,
отъпкана в тревата, прокарана през
храсталаци,
където пъдпъдъците подсвирват между лесовете
и засятата пшеница, където прилепът лети в
нощта,
където едрият жълт бръмбар пада като камък в
мрака,
където ручеят извира изпод корените на
голямото дърво
и тръгва към ливадите, където кравите стоят и
гонят
досадливите мухи с потрепване на кожата,
където цедката със сирене е окачена в кухнята,
където пиростията стои разкрячена в
огнището,
където паяжини падат на парцали от лавиците,
където чуковете на тепавиците бият,
където пресата на печатаря цилиндрите си вихрено
върти,
където бие под ребрата със ужасна болка
нашето сърце,
където крушовидният балон лети високо
(в него плувам аз и гледам със спокойствие
надолу),
там, де колата с лекарската помощ теглят с ласо,
където топлината мъти зеленикави листа във
пясъка,
където женската на кита плува с малкото си и не
го изпуска,

където параходът е развял предългия си флаг
от пушек,
където плавниците на акулата надничат като
трески от водата,
където изгорелият наполовината двумачтов
кораб
носи се по неизвестни някакви течения,
където мидите полепват върху слизестата му
палуба,
където мъртвите във трюма се разлагат, където
гъстозвездо
знамето се носи пред настъпващите полкове,
аз приближавам Манхатън, дълго разпрострелия се
остров,
под Ниагара (водопадът скрива като було
моего лице),
върху стъпалото пред прага, върху коневръза вълн,
направен
здроаво от дърво, веселя се на конните
надбягвания,
на радостните пикници, на танците, на хубавите ни
игри
на бейзбол, по мъжки празненства със мерзки
всякакви
насмешки, разпусната ирония, танци, пиене и
смехове,
на пресата за сайдера опитвам сладостта на
пулпа,
със сламка пия сока, като берем ябълки в градината
целувка искам аз за всякоя червена ябълка,
която ми се случи да намеря, на сборове, на разходки
със компания, по плажа, в срещите да белим
царевица
или на домашен празник — аз там съм, дето
присмехулникът
надава гърлените си оплаквания, бърборенето
си и

острите си писъци и плачове, където комата сено
стои
    във плевника, където сухите дърва са пръснати,
    където породиста крава чака под навеса, където
бикът иде
    да извърши мъжката си работа, където е
жребецът
    със кобилата, където яри квачката петелът,
    където и телицата пасе, където гъските пасат
със резки трепети на шията, където сенките на
залеза
    се удължават над безкрайните самотни прерии,
където биволското стадо пръснато пълзи
    във няколко квадратни милии, наблизко и далече,
където мержелеят се колибрите, където шията на
лебеда,
    достатъчно живял, се сгъва и увива, където
тичат
    гларуси покрай брега, като се смеят със човешки
смях,
    където кошерите са поставени на пейки във
градината,
    наполовина скрити от високите треви, където и
киклиците
    със ивица на шията си спят, насядали във кръг с
глави
    обърнати навън, където катафалките минават
сводове
    на гробищни врати — аз там съм, дете зимни
вълци вият
    във пустините от сняг и под дървета с ледени
шушулки,
    където жълтокоронованата чапла идва нощем
до брега
    на блатото и лови малки рачета, където плясъкът
    на къпещите се и на гмурците охлажда
парещото пладне,

където малкия зелен щурец надува хроматичната си
цев
на ореха до извора, през полета от лимонови
градини
и полета с краставици със навити сребърни листа,
през
солни извори и портокалови поляни под
конически ели,
през гимнастически салони, през салони със завеси,
офиси
и публични места, от родното доволен
и от чуждото доволен, доволен с новото и старото,
доволен от къщовницата, но и от красавицата,
доволен и от келнерката, дете слага своето боне
и мелодично разговаря, доволен и от песните на
хора
във варосаната черква, доволен и от строгите слова
на изпотилия се проповедник, и силно впечатлен
от службата му на открито, като се взирам във
витрините
на Бродуей през целия следобед и сплесквам нос
о плътното стъкло, и като се шляя в подиробеда с
лице,
извърнато към облаците, някаква морава или по
брега,
с лявата и с дясната ръка прегърнал по един
приятел,
аз в средата, като се връщам вкъщи със
безмълвното
и тъмнобузесто дърварче (зад мене то върви във
здрача),
далече от населени места зает съм с
изучаването
на животинските следи и на следи от мокасини,
застанал съм
до одър в болница, на трескавия пациент
подавам

лимонада, трупа в ковчега, когато всичко е утихнало
изследвам аз със свещ, на път към някакво
пристанище
за дребна търговия и за авантюри съм, забързан съм
в модерната тълпа, алчен и непостоянен като
всички,
горещ към този, който мразя, готов да го прониза с
нож
във лудостта си, самотен посред нощ в моя
заден двор
съм, мислите са ме напуснали отдавна, като се шляя
върху
хълмовете древни на Юдея с красивия и
благороден
Бог до мен, забързан през пространството, забързан
във небето сред звездите, планини със бели
върхове
се виждат във далечината, яхнал своето
въображение
ний приближаваме до някакво полесражение, в
което
бързо ще ни въвлекат, минаваме край колосален
външен пост
пред лагера, минаваме със тихи стъпки, или
навлизаме
през някакво предградие в обширен и порутен град,
съборен повече от всички живи градове на тоя
свят.

Аз на бивак съм при лагерни огньовете на завоеватели,
изпъждам младоженеца от одъра и лягам с
младоженката,
държа я цяла нощ притисната до моите устни и
бедра.

Моят глас е глас на домакиня, вик от перилата

на домашно стълбище — донасят тялото на моя мъж удавен!

Понятни ми са героичните, големите сърца,
куража в днешно време и през всички други времена,
как шкиперът видя крушението на парахода без
кормило,

пълен с хора, как видя смъртта, която го
преследваше

как чукаше със кокалчетата на пръстите си,
не отстъпваше ни инч и беше верен денем и
нощя

и как написа с тебешир с големи букви на една дъска:
„Недейте пада духом, няма да ви изоставим!“,
как той ги следваше и как вървя със тях три дни и
как

не се отказа, как най-накрая той спаси
предалите се

на съдбата хора, как дългите съсухрени жени в
широки фусты

гледаха, когато ги прибираха във лодките
откъм страната

на приготвените им гробове, как гледаха
безмълвните деца

с лица на възрастни и тънкоустни небръснати
мъже.

Поглъщам всичко туй, то има хубав вкус, харесва ми
и става мое, аз съм човекът, страдах, аз бях
там.

Презрението и мира на мъчениците,
жената, някога осъдена като магьосница,
горена

върху сухи клони пред погледа на своите деца,
преследвания

с кучета избягал роб, който маха със ръце,
додето бяга и ляга до оградата задъхан, целия във
пот,

болката, която като с игла пробожда шията
му и крака,
убийствени куршуми и съчми — туй аз чувствам или
съм.

Аз съм преследваният роб, извивам се от кучешкото
хапане,
ад и отчаяние са в мен, стреля и отново стреля
точният стрелец, аз здраво стискам коловете на
оградата,
кората върху раната прокапва, изтъняла от
потта,
аз падам върху бурена и камънака, ездачите
пришпорват
неохотните коне, спират се наблизо, надсмиват
се
и силно ме пердашат по главата с късите си бичове.

Агонията е една от моите дрехи, ранения не питам
как се чувства, самият ставам наранен човек,
раните ми посиняват върху мене,
като се подпирам на бастун и наблюдавам.

Премазаният съм пожарникар със счупената гръдна
кост,
рухващи стени погребват ме под своите развалини,
дишам
пушеци и жега, чух зовящите ме викове на моите
другари,
чух далечното потракване на търнокопи и лопати,
те са разчистили над мене буците и нежно ме
повдигат.

Лежа във вечерния въздух във червената си риза,
нахлуващата тишина е зарад мен, без болки
подир всичко аз лежа, изчерпан — да, но не
нешастен,

бели и красиви са лицата покрай мен,
главите им са без пожарникарските фуражки,
коленичилата група чезне в светлина на факли.

Далечното и мъртвото възкръсват, те като
циферблата са,
те сякаш мои са стрелки, часовникът съм аз.

Аз съм отдавнашен артилерист, разказвам как с
топове
стреляха по форта. Аз пак съм там.

Отново дълго биене на барабани,
отново атакуващи оръдия, мортири,
отново в чуващото ми ухо е отговорът на
топовете.

Участвам, виждам, чувам цялото, виковете,
клетвите,
гърма, аплодисментите за всяко точно
попадение,
колата за ранени, която бавно преминава и оставя
своите
червени капки, работници претърсват
разрушенията,
нужното поправят, прелитането на гранати през
пробития
широко покрив и ветриловидните експлозии,
фучуна
на човешки части, камъни, дървета високо над
главите ни.

Отново хъркане в устата на умирация генерал, той
гневно
маха със ръка, задъхан казва през съсирената
кръв:
„За мене не мислете, мислете за окопите!“

Сега ще кажа тук какво научих във Тексас
 през ранната си младост (аз няма да разкажа
 падането на Аламо, спасени няма — да разкажат
 падането
 на Аламо, сто и петдесет са немите в Аламо).
 Това е разказът за хладнокръвното убийство
 на четиристотин и дванайсет млади хора.

Отстъпвайки, направиха квадрат със раниците си
 за бруствери, деветстотин души е
 обграждащият ги
 противник, туй бе цената, заплатена във аванс.
 Полковникът им бе ранен и амунициите им се
 бяха
 свършили, те преговаряха за почетна капитулация,
 получиха послание с печат, предадоха
 оръжието си
 и тръгнаха като военнопленници обратно.

Те бяха славата на леката ни кавалерия,
 в ездата несравними, във стрелбата, в песните,
 във пировете, във ухажването, едри, неспокойни,
 благородни, величествени и влюбчиви, брадати,
 смугли
 и облечени в леките костюми на ловци,
 и ни един на повече от тридесет години.

На втори ден от Първи месец във зори те бяха
 построени
 вън на роти и избити — беше хубаво и ранно
 лято,
 започна работата в пет часа и бе привършена във
 осем.

Никой не изпълни заповедта да коленичи! Едни
опитаха
налудничав, безсмислен бяг, а другите стояха
силни
и вдървени, малцина паднаха веднага, простреляни
в слепочията или в сърцата, мъртвите и
живите
лежаха заедно, осакатени и разкъсани лежаха във
пръстта.
Едни недоубити се опитваха да изпълзят тях ги
довършваха
със баионети или доубиваха с приклада на
мушкетата
едно момче на седемнадесет години хвана със ръце
убиеца си
но дойдоха двама, за да го освободят
Стояха тримата раздърпани, изцапани с момчешка
кръв.

Във единадесет започнаха изгарянето на телата
Това е разказът
за гибелта на четиристотин и дванайсет
млади.

35.

Ще чуете ли за едно отдавнашно сражение в
морето?
Ще чуете ли кой спечели
в светлината на звездите и луната?
Чуйте разказа ми тъй, както таткото на мойта
баба —
сам моряк — ми го разказа.

Врагът ти казвам, не стоеше скрит на кораба си —
почна той, — те бяха все английска пасмина
и няма други по-големи хвалипръцковци, по-истински

и не е имало, и няма никога да има, със
свечеряването
те се приближиха, като ни обстрелваха ужасно.

Към тях се приближихме ние, рейовете се
преплетоха

оръдията се докоснаха взаимно
моят капитан ги закрепил със собствените си ръце
Улучиха ни няколко гюлета, все по осемнайсет
пуда

под линията на водата. На долната палуба със
оръдията

две бомби бяха експлодирали с откриване на
огъня

Убивайки околните, като помитаха де каквото има.

Бой на залез, бой по мрак.

Във десет през нощта, пълен месецът над нас

пропускаме вода — съобщават — пет стъпки
вече

треньорът по фехтовка пусна пленниците

вън от трюма да опитат своя шанс.

Преминаването през складовете със барута —
спряно

от моряците на пост, те като гледат толкова
лица

на непознати не знаят вече на кого да вярват

Фрегатата ни се запали.

Ония питат: искаме ли снизхождение?

Дали сме свили знамената и боят е завършен?

Аз доволен се засмивам, защото чувам думите

на моя капитан: „Не сме ги свили —
вика той отчетливо, — едва започнали сме боя!“

А само три оръдия са годни. С едно от тях самият капитан

*се цели в главната мачта на неприятеля,
двете други — хубаво напълнени с картечи и ядра —
прекъсват тяхната стрелба, разчистват
палубите им.*

Само мачтите поддържат огъня на тая малка батарея —

*особено високата, — те здраво се държат
през всичкото туй време от началото до свършека
на боя.*

*Не спира огънят за миг Водата стига помпите,
а огънят върви към склада със барута.*

*Една от помпите е разрушена, всички мислят, че
потъваме.*

Спокоен е застанал дребничкият капитан.

*Не бърза той, гласът му не е нисък, нито е висок,
очите му ни дават повече лъчи от бойните фенери.*

И към двадесет часа

под грейналия месец врагът ни се предаде.

36.

*Спокойна и безмълвна полунощ, два едри корпуса
стоят недвижни на гръдта на мрака,
корабът ни цял е на решето, тъне бавно,
ние се приготвяме да минем върху завоювания
кораб.*

*Капитанът върху мостика, студен, отдава
заповедите си*

*с лице по-бяло от платно до трупа на момчето,
дето бе прислужник във каютите, до мъртвото
лице*

на стар моряк със дълги сребърни коси и бакенбарди.

Пламъкът, напук на всичко, дето можехме да сторим,

се мярка горе някъде и долу, презгракналите гласове

на двама-трима офицери, още годни да командват, безформени камари трупове и трупове отделни, парчета плът по мачтите и по рангоута, прерязани въжета,

виснали платна, тласък слаб на меката вълна, замлъкнали оръдия, бурета с барут и силна миризма, отгоре едри няколко звезди безмълвни и печални, деликатно тананикане на нос на морски бризи, ухание

на блатен треволяк и на полета, идещо откъм брега,

заветът на умиращите, даван на останалите живи, съскането на нищера на хирурга, стържещите зъби

на триона му, капане, гъргорене и плясък на течаща кръв,

къси диви викове и дълги внезапно глъхнещи стенания,

тъй беше: точно тия са невъзвратими.

37.

Ей вие там, безделници на поста: на оръжие!

Те се стълпяват през превзетите врати. Аз съм заловен!

Аз въплъщавам всичките присъстващи разбойници и оскърбени,

виждам себе; си в затвора в облика на друг човек и чувствам тъпата и непрестанна болка.

За мене тъмничари са на рамо с карабини и стоят на пост,

аз съм тоз, когото пускат сутрин
и заключват зад решетка през нощта.
И ни един метежник не отива окован в затвора без
да съм
до него окован (не съм аз толкоз веселякът там,
по-скоро мълчаливец съм с пот върху потрепващите
устни).

И няма момък, хванат за грабеж и аз да не отида с
него
за да не ме изправят пред съда и да ме съдят

И няма пациент холерно болен, вземащ сетния си
дъх,
без да съм до него легнал като взимам сетния си
дъх,
лицето ми е със цвета на пепел, сухожилията ми
набъбнали
и хората от мене се отдръпват.

Просяци се възплътяват в мен и аз във тях се
въплътявам,
аз свалям шапката си, сядам със засрамено лице и
прося.

38.

Достатъчно, достатъчно, достатъчно!
Някак ме зашеметиха! Спрете там!
Дайте малко време на ударената ми с пестник глава
да спи и да сънува изумена,
откривам себе си на границата на обикновена
грешка.

Да мога да забравя гаври и предизвикателства!
Да можех да забравя струйката сълзи
и ударите с бичове и чукове!
да можех да погледна с поглед на страничен

собственото си разпятие и короноването си със
кръв.

Сега си спомням: възобновявам застоялите се
късове,
гробницата във скалата умножава довереното
в нея
и във всички гробници, труповете се възправят,
дълбоки
рани заздравяват, превръзките от тялото ми
падат.

Пристъпвам плен със върховна сила, един, в
обикновена
нескончаема процесия из вътрешностите и край
брега
вървим и преминаваме през всички граници,
бързите ни пратеници са на път по цялата земя,
цветята, дете
носим върху шапките си, раснали са хиляди!
Eleves! Аз ви поздравявам! Напред излезте!
и продължете записките, продължете с вашите
въпроси!

39.

Свободният, приятелят дивак, какво е той?
Дали очаква той цивилизацията
или пък я е задминал и довел до съвършенство?
Дали е той израснал на открито някъде на югозапад
или е канадец? От областта на Мисисипи ли е?
Или от Айова, Орегон или от Калифорния? От
планините ли е;¹
Водил е живот във прериите, в храстите?
Или е бил моряк във океана?

Където да се озове, мъжете и жените го приемат и
желаят,

те искат той да ги обича, да ги милва, да говори с тях.

Поведение като снежинките, като тревите прости думи,

несресана глава, експлозии от смехове, наивност
крвящи бавни стъпки, черти обикновени, прости
маниери

и излъчване — и те снизхождат в нови форми
от върховете на спокойните му пръсти,
те са облъхнати от мириса на неговото тяло
или са с неговия дъх, те се излъчват от очите му.

40.

Развята светлина на слънцето,
от топлината ти аз нямам нужда — отложи
това!

Ти, светлина, повърхностна си,
аз насилвам и повърхностите и дълбочините!

Земя, ти май че чакаш нещо от ръцете ми?

Кажси, качулко стара, от какво изпитваш
нужда?

Мъже или жени, аз бих ви казал колко сте ми скъпи,
но не мога, бих искал и да изразя какво е в мен,
какво във вас, по някак си не мога, бих искал и да
изразя

носталгиите си и ритмите на нощите и дните
си.

Виж, не раздавам никакви уроци и дребни
милостини,
когато давам — давам себе си.

Ти там, безсилният с разхлабените колене,
безсилната си челюст разтвори, за да ти вдъхна
твърдост,

вади ръцете си и обърни капаците на своите
джобове —
не съществувам, за да ме отхвърлят,
принуждавам, имам пълни складове, умея да
пестя,
каквото имам — аз пиляя.

Не питам кой си, туй е без значение за мен,
не можеш нищо и си нищо, освен каквото аз вселя у
тебе.

До роба на памучното поле и до чистача на клозети
аз лежа,
на дясната им буза слагам аз семейната целувка
и във душата си кълна се, няма никога да го
отвергна.

На жените, годни да забременеят, правя едри,
пъргави деца.
(Този ден изхвърлям вещество
за още арогантни всякакви републики!)

Към всеки умирающ бързам аз, натискам аз
бравата,
постелките отхвърлям към краката на леглото,
отпращам лекаря и пастора да си вървят.

Аз хващам умирающия, възправям го със воля, на
която той
не може да се противи: отчаяний, ей тука е
вратът ми,
за Бога, няма да се строполиш,
та затова стовари на мене цялата си тежест!

Аз те надъхвам със страхотен дъх, аз те възправям,
всяка стая в къщата изпълвам аз с въоръжена сила,
любими мои, вие слисвате гробовете.

*Спи! Аз и ти на стража цяла ноц стоим,
несъмнено кончината не ще посмее да те пипне с
пръст,
прегърнах те, с което те направих мое притежание,
когато станеш сутринта ще видиш,
че това, което ти разказах, е така.*

41.

*Аз този съм, който на болните помага,
додето те дълбоко се задъхват проснати на
гръб,
на здравите аз нося още по-потребната си помощ.*

*Аз чух какво се каза за Вселената,
чух, слушах го в течение на хиляди години.
Тя средновато е добра, тъй както кара,
но пък всичко ли е туй?
Аз влизам, величая, служа си.
Подбивам отначало във цената амбулантния
търговец,
като възприемам точните размери на самия Йехова,
като литографирам Кронос, Зевс сина му
и Херакъл — неговия внук, като купувам
отпечатъци
с Озирис, Изис, Велус, Брама, Буда, във папките си
ще поставя аз Маниту, незалепен върху лист,
Аллах в свободен отпечатък, гравюра на дърво с
Разпнатия
и после Один и Мекситли със противното лице
и всякакъв кумир и идол — тях оценявам колко
струват,
нито цент над истинската им цена,
като допускам някога че са живели и действали са
в своето време (те носеха храна на птици-
голищари,
които вече се издигат и летят сами, и пеят),*

приемам грубите божествени рисунки да ги изпълня
в себе си, да ги раздам след туй свободно всекиму —
на всеки мъж и всякоя жена, която среща,
откривам също тъй аз много във строителя,
издигащ къща,
поставям по-висока цел пред оногова, който е
с възпретнати ръкави, във ръцете с чука и длетото,
не възразявам на специални откровения,
считам димното валмо и космите на опакото на
ръката си
за толкоз любопитно нещо, колкото всяко
откровение,
момчетата с пожарникарски помпи, с възжените
стълби
за мен са не по-малки от боговете на
античните бойци
(аз чувам гласовете им през грохота на
разрушенията,
смуглите им членове се плъзват безопасно
по тънки овъглени пластове дърво, челата им
изплуват
бели и ненакърнени въвн от пламъците),
минавам край жената на механика със бебе на
гръдта си,
моля се за всеки, който е роден,
три коси във жетвата свистят във ред във дланите
на здрави ангели със ризите извадени върху
колана,
конярят със издадени напред зъби, със червеникави
коси
изкупва минали и идни грехове, продава каквото
има,
пътува пеш, за да наеме адвокат на брат си,
да седи до него, докато го съдят за подправка.
Каквото се изсипва, най-обилно се изсипва
върху тоз квадратен метър, дето е край мен

и въпреки това не го изпълва, насекомото никога не е
било
наполовината достатъчно обожествено,
сметта
в торището по е възхитителна, отколкото сме я
мечтали,
не значи нищо свръхестественото —
аз също чакам своето време за да стана нещо
свише,
ще дойде ден за мене, когато ще направя
толкова добро,
колкото най-съвършените и също тъй ще бъда сам
чудесен.
Във името на буците ми със живот! И аз ще съм
творец!
Ще се венчая днес и тук на сенките за скритата
утроба.

42.

Аз викам от тълпата,
гласът ми — пълнозвучен, извисяващ се и
окончателен.

Деца, елате, елате моите момчета и момичета,
жените ми, стопанки и добри познати,
изпълнителят сега доказва своя нерв,
той е завършил своята прелюдия на флейта.

Лесно писани и лесно взети с пръстите акорди —
аз чувствам барабанното трептене
във крешендото и вашия завършек.
Главата ми извъръца се върху врата ми, музика
гърми,
но не от орган, край мен са хора — не от моите
домашни.

Вечно твърдата нетънеща земя,

вечно пиещите и ядящите, възлизащото и
захождащото

слънце,

вечно въздухът и непрестанните вълни,
вечно аз и моят ближен, освежен и огрешен, реален,
вечно старият неизясним въпрос,
вечно този трън в пръстта, този дъх от трески и
от жажди,

вечно скритите подвиквания доде открием,
де хитрецът се е скрил и го извадиме навън,
вечно обич, вечно хълцащата влага на живота,
вечно превързаната кърпа под брадата,
вечно смъртната носилка.

С монети пред очите си сноват нагоре и надолу,
прехранват мозъка — да утолят глада в стомаха,
купуват си билети, вземат ги, продават ги, но
никога

на празника не ходят, мнозина се потят, орат,
косят и получават плява за заплата, няколко
безделника

ги притежават, искат вечно житото за себе
си.

Туй е градът, един от гражданите — аз,
каквото другите засяга, мен засяга — политиката,
войни,

пазари, вестници, училищен живот, кметът и
общинският

съвет, банките, тарифите, корабоплаването,
складовете, недвижимите имоти и движимите
имоти.

Дребни хорица, въртящи се наоколо с колосани яки и
фракове,

съзнавам аз какво са (положително не са мухи, ни
червеи!),

аз припознавам своите двойници, най-плоският
и най-повърхностният са безсмъртни като мен,
каквото

сторя или кажа, чака ги и тях, и всяка мисъл,
дето в мен се блъска, блъска се и в тях.

Аз знам във свършенство своя собствен егоизъм,
познавам своите всеядни стихове,
но аз не трябва въпреки това да намалявам
писането
и ще те накарам, който и да си, със мене да
растеш.

Таз моя песен е написана не с думите на рутината,
задава неочаквани въпроси и ги поставя по-отблизо.
Тоз отпечатан и подвързан том — а печатарят и
чирачето?

Добре сполучените фотографии —

а твоята жена или приятелка в твоите ръце?

Черният военен кораб, окован в желязо, мощните
оръдия

на кулите — а смелостта на капитана и на
инженерите?

Във къщите провизиите, съдовете и покъщината

—
а стопанинът, стопанката и погледът на
техните очи?

Небето горе — а тука следващият праг и там през
улицата?

Светци и мъдреци в историята — ти самият?

Проповеди, веруя и теологии — ами бездънният
човешки мозък?

А що е разумът? И що е любовта? И що животът?

43.

Не ви презирам, вас свещеници от всички времена,
от цялата земя, мойта вяра най-голяма е,

но и най-нищожната от всички, тя включва
древното,
но и модерното богослужене
и всичко между древност и модерност,
вярвам, че отново ще се върна на земята подир
пет-шест хиляди години, очаквам отговора от
оракула,
почитам боговете, поздравявам слънцето, правя си
фетиш
от първата скала или отломък, върши
заклинания
с бастуна в кръг от наредени пояси, помагам на
брамина
и ламата, додето чистят лампите на идолите,
танцувам във на улицата във фалически процесии,
пия мед от чашата, направена от череп,
почитам кастите и Ведите и гледам с уважение
Корана,
изкачвам се към мексикански храм с петна от
кръв
от каменните клинове и ножове, бия барабан от
змийска кожа,
приех Евангелието, приех и Този, дете бе
разпнат,
зная с положителност, че е божествен, коленича в
литургията
и ставам при молитвата на пуритана или
безропотно
стоя във храма, говоря гръмки думи и изричам
празни мисли
в кризи на безумие или пък чакам като мъртъв,
додето моят дух не ме пробуди, гледам към паважа
и полето
или встрани и от паважа, и полето,
спадам към спиралата на кръговете на кръга.

Една от центробежните или
центростремителните групи съм,
обръщам се, говоря като някой, който заминава
и оставя своите заръки. Обезсърчените,
съмняващите се,
тъжащите, повърхностните, мрачните,
унилите,
ядосаните, притворните и атеистите — познавам
всички,
знам морето от мъчения, съмнения, и отчаяние.

Как пляска рибата! Как се извива бързо
като някаква светкавица във спазми, като плюе
кръв!

Живей във мир, окървавена рибо на съмняващите се,
на мрачните унили, аз имам мястото си и до
тебе
както и до всеки друг, миналото тласък е за мен, за
теб
за всички — същият, каквото досега не е
опитано
остава след това за теб, за мен, за всички —
същото.

Не знам какво не е опитано, какво остава за след
туй,
но знам, че то ще се окаже също тъй достатъчно
за свойто време, че няма да ни измени.

Всеки, който мине, е предвиден, всеки, който спира
е предвиден, не може никой да отбегне.

Не може да отбегне младият човек — умря и го
погребяха,
и нито младата жена — умря и я погребяха до
него,

и ни детето, дето гледаше през процеп
и след това се дръпна, и никой след това не го
видя,
и нито старецът, живял безцелно — той чувства
туй
с горчивина по-лоша и от жлъч, и нито оня
от старопиталището, туберкулирал от ракия
и безпорядъчен живот, и ни безбройните убити
и круширали, и нито цялата измет на човечеството,
и нито мрените, които плуват със отворени
уста,
та храната да се плъзне в тях, и нищо друго на
земята
или във древните гробове под земята,
и нищо в тия милиарди сфери, никой и от тия
милиарди,
които ги заселват, и нито настоящето
и нито най-нищожният отломък, който е известен.

44.

Време ми е себе си да обясня. Да се изправим на
крака!

Известното отхвърлям настрана, аз запокитвам и
мъжете,
и жените заедно със себе си самия в
неизвестното.

Часовникът показва миговете — но какво показва
Вечността?

Тъй ний сме изтозили трилиони зими и лета,
но трилиони са пред тях, пред трилионите са
трилиони.

Поражданията ни носеха богатства и
разнообразие,

новите пораждания ще ни донесат богатства пак с
разнообразие.

Голямо не наричам аз едното, другото пък — малко,
това, което е изпълнило местото си
и периода си е равно на останалото.

Човечеството беше ли жестоко или ревниво спрямо
тебе,

братко мой и спрямо тебе, сестро моя?
Скъръбя за вас, не бяхте жестоки и ревниви спрямо
мен,

всички бяхте благородни, нямам право на
оплакване

(какво аз имам общо със оплакването?).

Аз връх съм на изпълнените се неща
и съд съм на нещата, дето ще настъпят.

Ходилата ми стъпиха върху едно от най-високите
стъпала,

на всякое стъпало сноп от векове и снопове
помежду стъпалата, под мене всичко както следва е
изходено,

а аз все още се изкачвам и изкачвам.

Възлизане и пак възлизане, зад мене призраци се
кланят

далече долу виждам първото огромно нищо,
зная, че съм бил и там, невидим чаках непрестанно,
спях сред летаргическа мъгла, изпълних свойто
време,

не пострадах от зловонния карбоний.

Дълго бях в обятия, безкрайно дълго.

Безкрайно се подготвяха за мен,
приятелски и верни, тез ръце, които ми помагаша.

озаряват всеки миг на мойто съществуване,
целуват моето тело с балсамови целувки,
безшумно ми подават шепи пълни със сърцата
си,
подават ми ги, за да станат мои.

О, старост, ти пред мене гордо се възправяш!
Добре дошла, неизразима нежност на умиращите
дни!

Всяко състояние разпространява себе си,
разпространява туй, което расте подир него и от
него.
И тъмното мълчание се разпространява като
всичко друго.

Отварям нощем люка си и гледам надалече греещи
системи,
и всичко, дете виждам, умножено е до там,
додето
мога да броя, до края на съвсем отдалечените
системи.

Все по-широко, по-широко се разпространяват,
вечно се разпространяват, отвъд и винаги
отвъд.

Който слънце има, свое слънце, послушно се върти
около него, със своите партньори то създава
група
с по-възвишен кръговрат, и по-големи множества ги
следват,
които правят петънца от най-големите сред
тях.

Няма спиране, и никога не може спиране да има,
ако и аз, и ти, и светове, и всичко под и върху

тяжната повърхност се превърне ей сега отново
в бледа някаква вълна, туй надали би имало
значение
в последна сметка, пак бихме стигнали, където сме
сега
и бихме сигурно отишли по-далеч и по-далеч.

Няколко квадрилона ери, няколко октилиона
от кубични левги, те не внасят никакъв хазарт
в пространството, не го изпълват с нетърпение,
те са частица само — всяко е частица.

И колкото далеч да стига твоят поглед,
остават безгранични широти
и колкото да си броил, остава пак неизчислимо
време.

Моят рандеву е уговорено и то е сигурно,
Бог ще бъде там и ще ме чака да стигна там
завършен,
любимият ми, за когото съм изпълнен с нега, ще ме
чака там.

46.

Аз знам, че имам най-доброто време и
пространство,
знам, че никога не бях измерен, че няма никога да
бъда.

Поел съм вечно пътешествие (елате, чуйте всички!),
знаците ми са: палто за дъжд, добри обувки
и бастун, отсечен във леса, нито един от моите
приятели
не поляга на креслото ми, кресло аз нямам,
нямам църква и нямам философия, не водя никого
на масата, в библиотеката или на борсата,

но всеки мъж и всякоя жена от вас повеждам върху
хълма,

прегърнал съм те с лявата ръка през кръста,
а дясната ми сочи изгледи на континенти, оня път
пред нас

Ни аз, ни друг не може да измине пътя вместо тебе,
трябва да го минеш сам за своя сметка.

Не е далече, в твоя обсег е, може би си стъпил върху
него

с раждането си, но сам не знаеш туй,
може би минаваш всякъде, по суша и вода —
нарамвай сам вързопя си, мой сине, аз ще
нарамя

своя и да бързаме напред! Чудесни градове,
свободни нации ще стигнем както си вървим.

Ако отпаднеш, дай ми двата ни товара,
постави пестник на моя ханш,
като му дойде времето ще ми направиш същата
услуга,

защото като тръгнем вече няма отдих!

Днес пред съмване се качих върху хълма
да огледам облачния свод и казах на духа си:
„Когато с теб прегърнем тия сфери
и удоволствието, и познанието за нещата в
тях,

ще бъдем ли тогава преизпълнени с доволство?“

И моят дух ми каза: „Не! Ще изкачим
височините,
за да ги подминем и да продължим отвъд!“

Ти, впрочем, ми поставяш питання, аз те чувам,
отвърщам,
че не мога да отвърна, трябва да се справиш сам.

Седни за малко, сине мили,
това са тук бисквитите, хапни, това е млякото,
пийни,
но щом заспиш, ще те целуна за сбогуване
и ще отворя портата оттук през нея да
излезеш.

Достатъчно празнувал си презрени сънища,
сега измий си гурелите от очите,
ти трябва да привикнеш с блясъка на светлината
и със всеки миг от своето съществуване.

Дълго пляска нерешително покрай брега с дъска
за начинаещи в ръката, сега аз искам да, си смел
плувец,
скочи в средата на морето, появи се. направи ми
знак
с ръка, извикай, смеешком косите си тръсни.

47.

Аз съм учител на атлети,
тоз, който има по-широка гръд от мойта,
сам доказва ширината на гръдта ми,
най-много тачи този моя стил,
който е научил как под него да победи учителя.

Харесва ми това момче, което става мъж не с
външна помощ,
а по свое право, порочен по-добре — отколкото
изпълнен с добродетелите на конформизма и страха,
влюбен в своето момиче, добре цени парчето си
месо,
несподелената любов или пренебрежението го
раняват
по-дълбоко, отколкото ранява острието,
н ездата първокласен, във фехтовката, в
стрелбата,

в боравенето със платната, във песните,
във свирене на банджо, той предпочита белезите и
лицата,
издълбани с едра шарка пред всяка гладка кожа
и обгорените от слънцето пред тез, които са се
пазили.

Аз уча да странят от мен, но кой е този,
който може да страни от мен? Аз ще те
следвам,
който и да си, от този час насетне, думите ми
ще те гъделичкат във ушите, додето ти ги
разбереш.

Аз не разказвам тези работи за долар
или за да запълня времето, додето чакам
кораба.

(Ти говориш колкото и аз, аз твоя съм език, схванат
в твоята уста, започнал в моята да се
развързва.)

Заклевам се, че няма вече никога да заговоря
за любов и смърт във вътрешност на дом,
кълна се, няма вече да тълкувам себе си пред всички

—

пред тези само, дето са до мене на открито.

Ако ти искаш да ме разбереш, върви на
възвишенията
край брега, най-близкият комар е обяснение,
и капката или движението на вълната — ключът,
чукът,
веслото, ръчният трион потвърждават моите
думи.

Заклучените стаи в училищата не могат да
общуват с мен,

*грубияните и малките деца общуват с мене по-добре
от тях*

*Младият механик ми е твърде близък, той добре ме
знае,*

*дърварят, който взема брадвата си и гърнето
си —*

*той взима ме със себе си, ратаят, който във
полетата оре,*

*се чувства отлично при звука на моя глас,
със кораби, които опват своите платна и думите ми
опват*

*своите платна, отивам със рибарите,
моряците обичам.*

*Войникът на бивак или във марш е мой,
в нощта пред битката мнозина търсят ме и аз не
липсвам,*

*във тази, във тържествената нощ, последната им
може би,*

тез, дете ме познават искат да ме видят.

*Лицето ми се трие о лицето на ловеца, както той
лежи*

*под одеалото си сам, кочияшът, мислейки за
мен,*

*не мисли за подскачането на фургона, младата и
стара*

*майка ме разбират, момичето и възрастната
оставят настрана иглата и забравят де са, те
всички*

*искат да размислят върху туй, което аз им
казах.*

48.

Аз казвам, че душата не е повече от тялото,

аз казвам, тялото, то не е повече от туй, което е
душата,
че никой — нито Господ — не е по-велик от този,
който е самият себе си, че който мине двеста
метра
без симпатия, върви към своето погребение, облечен
във савана си, че ние с тебе без стотинка в
джоба
можем да закупим пика на света и че да хвърлиш
бегъл поглед и да покажеш бобено зърно
обърква мъдростта на всички времена, че няма
занятие,
в което младият човек, като го упражнява,
да не стане истински герой, че няма никъде тъй мек
предмет,
че да не става за главина на колелата на
Вселената,
и го казвам всекиму и на мъжа, и на жената: нека
душата
ти остане хладна и спокойна пред милионите
вселени.

Аз казвам на човечеството:
„Недейте любопитства по отношение на Бога!“,
защото аз самият, който проявявам любопитство
спрямо всичко, не проявявам спрямо Бога.
(Никакви войски от думи не могат
да изкажат колко съм във мир със Бога и
смъртта.)

Аз чувам и откривам Бог във всяка вещь и все така
аз не разбирам Бога ни най-малко и не разбирам
как тъй може друг да бъде по-чудесен от самия мен.

Защо да искам по-добре да виждам Бога, отколкото
го виждам в този ден? Аз виждам нещичко от
Бога

всеки час от тия двадесет и четири и всеки миг от тях.

*В лицата на мъжете и жените виждам Бог
и в мойто собствено лице във огледалото,
намирам аз послания на Бога пуснати на улицата
и всякое подписано с божественото име,
оставям ги където са, защото знам къде отивам,
подире ми ще дойдат други, точни винаги и
вечни.*

49.

*А колкото до тебе, смърт, и вий обятия на гибелта,
безсмислен опитът ви е да ме тревожите.*

*За свойта работа без всякакво отлагане пристига
акушерът,
виждам опитната му ръка като натиска, получава и
подкрепа,
отдръпвам се от прага на прекрасната податлива
врата
и отбелязвам изхода и облекчението, и спасението.
А колкото до тебе, труп, ти си отлична тор,
но туй не ме обижда, усещам аз дъха на бели
рози,
благоуханни и растящи, стигам аз до листната
уста,
стигам до полираната гръд на пъпеша.*

*А колкото до теб, живот, аз смятам, че си туй,
което е останало от много смърти.*

*(Аз несъмнено съм умирал вече
в десет хиляди живота преди туй.)*

*Слушам ви да шепнете над мен, звезди небесни,
слънца, треви върху гробове,
о, неспирни трансформации, о, благоволение,*

ако ли вие нищо не изричате, то аз какво да
изрека?

От мътната вода, лежаща в есенния лес,
от месеца възхождащ в бездните на шепнещия
зрач,
о, дни и зрач, пръснете искриците си вие,
пръснете ги по тъмните стъбла, изгниващи в
калта,
пръснете ги върху невинното стенание на сухи
вейки.

Аз се възкачвам горе там на месеца, аз се възкачвам
от нощта, виждам призрачния блясък че е
отражение
на дневните лъчи и сам се вливам в здравето,
като тук идвам сам от изворите на голямото и
малкото.

50.

Има нещо в мен, не знам какво е то, но знам,
че в мене има нещо сгърчено и потно отначало,
спокойно и студено после, то става моето тело,
аз спя и спя задълго.

Не го познавам, няма име, то е слово неизречено,
не се намира в никой речник, израз, символ.
Кръжи около нещо повече от този свят,
около който аз кръжа, за него сътворението
е приятел, който със прегръдка те събужда.

Може би да мога нещо повече да кажа аз, Чертежи!
Застъпвам се за братята си и сестрите си.

Не виждате ли, мои братя и сестри?
Туй не е хаос или смърт това е единство, форма,
план,

това е вечният живот — това е щастие.

51.

*Минало и настояще вехнат — напълних ги, изпразних ги
и продължавам аз да пълня следващата пукнатина в
бъдещето.*

*Ей ти, слушателю! Какво не искаш ти да споделиш
със мен?*

*Гледай ме в лицето, аз поемам мирисите
на прокрадващата се край мене вечер.
(Честно говори, не чува никой, аз ще остана само
още миг!)*

*Дали противореча на себе си самия?
(Обширен съм, съдържам множествата.)*

*Съсредоточавам се на тези, дето са наблизо,
и ги чакам на самия праг.*

*Кой е приключил дневния си труд?
Кой скоро ще приключи своята вечеря?
Кой иска да се поразходи с мен?*

*Ще заговориш ли преди да съм си тръгнал?
Или казваш, че е твърде късно?*

52.

*Петнистият сокол се спуска и ме обвинява,
оплаква се от мойто дрънкане и мойто шляене.*

*Аз също не бидох опитомен, аз също съм непреводим,
надавам своя варварски и гърлен вик
над покривите на света.*

Последният отблясък на деня стои заради мен,
той хвърля моето подобие при другите —
и верен като всичко друго в тази сенчеста
пустиня
ме гали във мъглата и във здрача.

Потеглям като въздуха и кимам с белите си кичури
на бягащото слънце, разливам своята плът
в спирали и я оставям да тече в разкъсаните зъбци.

Завещавам себе си на почвата, за да израсна
от любимата ми пролетна трева, ако ти
трябвам
погледни отдолу на подметките на твоите обувки.

Ти трудно ще узнаеш кой съм аз и какво
възнамерявам
и въпреки това ще бъда твойто здраве,
и ще филтрирам, ще пречиствам твойта кръв.

Като препуснеш веднага да ме намериш, не губи
кураж,
изгубиш ли ме на едно място, търси на друго,
аз някъде съм спрял да те дочакам.

ПЪТ ЗА ИНДИЯ

1.

*Възпявам своите дни,
възпявам достиженията в настоящето,
възпявам здравия и светъл труд на инженеря,
модерните ни чудеса*

*(античните величествени седем са
надминати!).*

*Суецкият канал на Изток в нашия стар свят,
моретата с положени във тях красноречиви нежни
кабели,*

*но пръв звучи и винаги звучи викът ти, о, душа:
Миналото! Миналото! Миналото!*

*Миналото — тъмната неизмерима ретроспекция!
Оплождащата глъбина — спящите и сенките!
Миналото — безкрайното величие на миналото!
Защото що е настоящето,*

*ако ли не израснал върху миналото стрък?
(Като куршум изстрелян, който следва
траекторията си,
тъй настоящето буквално е изстреляно от
миналото.)*

2.

*Път, о, душа, за Индия!
Озари азиатските митове, приказките примитивни!*

*Не само вий сте, горди истини на този свят,
не само вие, факти на модерната наука,*

но също тъй и старите предания и митове на Азия и
Африка,
далече стрелващият се духовен лъч и
неразплетените сънища,
дълбоко гмурващите се легенди или библии,
най-дръзките измислици
на разните поети, някогашните религии.
Вий храмове, по-хубави от лилии,
огрени от възхождащото слънце!
Вий приказки, отхвърлили познатото,
отбягнали властта му, възлезли към небето!
Вие, високи дръзновени кули,
с остър връх, като рози румени и позлатени!
Кули на безсмъртни приказки, създадени от смъртни
сънища!
И вас посрещам със „Добре дошли!“, както всичко
друго!
и вас възпявам с радост.

Път за Индия!
Уви, душа, ти не видя ли от началото
божественото измерение?
Земята да измерят с педи, да бъде свързана със
мрежи,
съседни раси да се женят, едните дават другиму
съпруги,
да се кръстосват океаните, далечното да стане
близко,
земите да се запоят една за друга.

Възпявам новото богослужение,
вашето, о, капитани, пътници, изследователи,
вашето, о, инженери, архитекти, машинисти,
вас, които съществувате не за търговия само,
но в името на Бога и за теб, душа!

Път за Индия!
За теб, душа, е този ми диптих.
Върху едното му табло съзирам аз Суецкия канал —
осветен, отворен — виждам низ от параходи,
„Императрица Евгения“ във авангарда, от палубата
виждам
чужд пейзаж, безоблачно небе и равен пясък,
във далечината, минавам покрай живописната
тълпа,
покрай гигантските дълбаещи машини.
Във другото табло, различно (и все пак твое, само
твое,
о, душа!), аз виждам в моя континент
железницата
водеца към Пасифика, как преодолява всяка бариера,
виждам дълги влакове, които се извиват край
Ла Плата
със стоки, пасажери, чувам как локомотивът бърза
и пухти,
и острата локомотивна свирка, и ехото да
отговаря
откъм дъното на най-величествените декори на
света,
пресичам долината в Ларами и забелязвам
най-гротескни форми на скали, предмет на
остроумия,
виждам много кукувича прежда, стръкове див
лук
и голи и безцветни сивозеленикави пустини,
виждам във далечината гледки на надвиснали
над мен
големи планини, река Уайнд и планините Уосач,
виждам планината Монюмънт, Орловото
гнездо,
минавам Промънтъри, възлизам към Невада,
оглеждам благородния връх Елк, въртя се във
подножието му, виждам Хумболдтовата редица,

преминавам долината, прекосявам през реката,
виждам бистрите води на езерото Тахо, виждам
лесове

с величествени пинии, или пресичайки
огромните пустини

очаровано омагьосани миражи на ливади и води,
като пред тях откривам, и зад всичко,
в двойни прави линии мостове, които свързват
Източния

океан със Западния, пътя от Европа чак до
Азия.

(О, генуезецо, сънят ти, твоят сън!
Столетия след като си бил положен в гроба,
брегът, открит от тебе, потвърждава твоя сън!)

4.

Път за Индия!

Борби на много капитани, предания на един умрял
моряк

прокрадват се над настроението ми и се
разпространяват

подобно облаци и облачета във непостижимото
небе.

Покрай Историята, върху склоновете, като поточе
тичащо,

което чезне под земята, после пак се появява
безкрайно, мисъл някаква и пъстро шествие —
уви, душа, пред твоя поглед те се появяват —
отново плановете, пак пътуванията, отново
експедиции.

Потегля пак на път Васко да Гама,
отново придобитите познания, компасът на моряка
пак,

земи новооткрити, нации новородени, новородена
ти, Америка,
за необятни цели завършено изпробването на човека,
ти, крива линия на земното кълбо най-после си
завършена.

5.

Обширна крива, плуваща в пространството,
покрита цялата със видими за всички мощ и красота
на сменящи се дни и светлини
и на оплождана духовна тъмнина,
неизразимо висши шествия на слънцето,
луната и на безбройните звезди,
долу многократните треви, води, животни, планини,
дървета,
със недостъпни цели и пророческите скрити
намерения,
сага най-после, струва ми се, мойта мисъл се
измерва.

От градините на Азия като се спускат грееци,
Адам и Ева се явяват, милиардната им челяд подир
тях,
тя, скитащата се, стремящата се,
любовнателната,
с неуморимите изследвания, въпроси и
безизходици,
безформена и трескава и никога със щастие в
сърцето,
със тъжното безкрайно повторение: „Отново
накъде,
душа неутолена?“ и „Накъде, ти, гаврещ се
живот?“

А кой ще утеша тези трескави отроци?
И кой ще оправдае неуморните изследвания?
Кой тайната ще изрече на безразличната земя?

Кой ще я свърже с нас?
Защо природата, отделно взета, ни изглежда
неестествено?
Какво е таз земя за нашата чувствителност?
(Невлюбена земя, не отговаря тя на трепета ни с
трепет,
студена пръст, за гробища место!)

Душа, бъди уверена, че замисълът на началото
остава,
ще се изпълни и може би дошло е вече време за това.

Когато бъдат океаните избродени
(но май те вече са избродени),
когато капитаните и инженерите завършат свойто
дело,
когато след благородните изобретатели, след
учените,
след геолозите и етнографите, и след химиците
се появят най-сетне и поетите,
достойни да се нарекат така, ще дойдат
истинските Божии синове и Божиите песни ще
запеят.

Тогаз не само вашите дела, о, пътешественици,
учени,
изобретатели ще бъдат оправдани, на всяка
влюбеност
тогава ще се отговори, ще бъдат споделени всички
тайни,
и всичките раздели и отсъствия ще бъдат
взети,
окачени, заедно завързани, и цялата земя — тази
студена
и безтрепетна, безмълвна пръст — ще бъде
оправдана

божествената троица ще постигне свойто
триединство,

споена от истинския Божии син — поета.

(Естествено е той да премине проливите,
планините,

да обиколи със някаква си цел носа Добра
Надежда.)

Природа и Човек, те няма повече да бъдат
разделени,

истинският Божии син отново абсолютно ще ги
слее.

6.

Година, пред чиято двер — отворена широко — нея!

Година на постигнатата цел!

Година на подем на континенти, климати и океани!

(Не само дожът на Венеция ще се венчава с
Адриатика!)

Аз виждам водоземлестия глобус, който е отдаден,

който дава всичко: Европа грабната от Азия,

Африка прибавена, а трите те отдадени на нашия

Нов свят,

земите, географиите, те пред теб танцуват като
придържат

празнични гирлянди, сякаш невеста и жених, ръка в
ръка.

Път за Индия!

Прохладен полъх от далечния Кавказ,

успокояващата люлка на човека,

Ефрат тече, и миналото пак е осветено.

Уви, душа, виж ретроспекцията е изнесена напред,

старата и най-населена, най-благоденстваща
страна в света,

потоците на Инд и Ганг със многобройните им
притоци

(по моя бряг в Америка като се скитам днес, аз наблюдавам),
повестта за Александър, в бойния си поход
неочаквано починал, Китай е от една страна,
от другата — Арабия и Персия, на Юг великите
морета
със Бенгалския просторен залив, като реки
течащите
литератури, епоси, религии и касты, древният
окултен Брама,
безкрайно някъде назад нежният и по-млад
Буда,
централните и южните империи и всичките им
притежания,
с всичките им притежатели, военният набег
на Тамерлан, търговците, управниците и
изследователите,
мюсюлманите и византийците, венецианците,
арабите
и португалците, и пътешествениците, до днес
все още знаменити, Марко Поло и Батаута
Мавър,
съмнения, които трябваше да имат своето решение,
земи, които картата не знае и белите полета,
които трябваше да се запълват, крака, които се не
спират,
ръце, които не отдъхват миг,
и ти, душа, която не търпиш предизвикателства.

Средновековните мореплаватели пред мене се
възправят,
светът в годината 1492 с будните си
начинания,
набъбва нещо във човечеството като сокове през
пролетта,
захождат залезните блясъци на рицарството.

А ти коя си, тъжна сянка?
Гигантска, призрачна, самата призрак ти?
Със царствени ръце, с набожно греещи очи,
около себе си разпръскваш с всеки поглед златни
светове
и ги обагряш във разкошни багри.

Като главен хистрион
разхождаш се пред рампата на някаква огромна
сцена,
над всички властващ, виждам аз, самия Адмирал
(историческия тип на смелост, действие, доверие),
виж как от Палос тръгва, води малката си флота,
виж пътя му, завръщането му виж го затворник
окован,
виж го низвергнат, виж бедността му и смъртта
му!

(Любознателен стоя пред времето, усилията на
героите
набелязвам аз. Отлагането дълго ли е още?
Горчива ли е клеветата, бедността, смъртта?
Лежи ли семето незабелязано столетия в
земята?
Уви, дължим случая на Бога — поникнало, то пуска
листи,
разцъфтява, земята пълни с ползи и с красота.)

7.

Път, разбира се, към пръвено появилата се мисъл.
Не само океани и земи! И твойта ясна свежест
младото узряване на племена и цветове,
към царствата на набъбващите библии.

Душа без сдържаност, със тебе аз, и ти със мен,
започвай кръгосветското пътуване,

пътуването на човека, пътуване на неговия дух
обратно,
към рая ранен на човешкия разсъдък, назад,
назад къмто пораждане на мъдростта и на невинни
интуиции,
отново към прекрасно Сътворение!

8.

Не можем повече да чакаме,
на кораба сме, о, душа, ликуващи
и ние хвърляме се в непребродени морета,
безстрашно към неznайни брегове върху вълните от
екстаз

опваме платна сред духащите ветрове
(о мене се притискаш ти и аз о теб, о, душа,
като свободно композираш и възхваляваш Бога,
и като пееш песента на радостното пътешествие).

Със смях и със целувки
(да проповядват други, да ридаят
върху греховете, угризенията, униженията си),
душа, харесваш ми и аз на тебе.

Повече от всеки пастор вярваме със теб, душа, във
Бога,
но с божите мистерии не смеем да кокетничим.

Харесваш ми, душа, и аз на тебе,
когато плавам по моретата или вървя в нощта,
мисли, безсловесни мисли за времето,
пространството

и за смъртта като реки протичат,
понасят ме в безкрая на някакви простори,
чийто въздух дишам, чийто плясък чувам,
които ме обливат цял,
които ме измиват, Господи, въздигат ме до теб,
за да застанем аз и моята душа до тебе.

О, ти, трансцендентален,
безимен, фибра и дихание, светлик на светлината,
засенчващ всичките вселени, техен център,
ти, мощен център на доброто, истината, любовта,
морален и духовен извор — извора на чувствата
(о, моя мислеща душа, неутолима жажда,
ти не ме ли чакаш още там?)

Не чакаш ли за нас, щастлива, нейде съвършения
другар?)

Ти, пулс, двигател на звезди, слънца, системи,
които се въртят кръгообразно в ред, уверени и
хармонични,
срещу безформената необятност на простора.
Но как да мисля, как веднъж да взема дъх, как да
заговоря,
ако извън себе си не бих могъл
да полетя към тези висши светове?

Потръпвам цял при мисълта за Бога и Природата,
и за чудесата, и за пространството, времето,
смъртта,
но като се обърна викам теб, душа, към моето
реално аз,
и виж, ти нежно покоряваш тези сфери,
венчаваш се за времето, доволно се усмихваш на
смъртта,
изпълваш безграничното пространство с теб
набъбнало.

По-голяма от звездите и слънцата,
за път готова ти напред пътуваш.
Чия любов, ако не твоята, нашата,
ще може по-широко да се разпростре?
Чи ли възжеления във него превъзхождат нашите
души?

Чии ли сънища и идеали, чии ли планове
за щастие, за съвършенство, за сила?
Чие ли радостно желание заради другите да
изоставиш
всичко?
За други да изстрадаш всичко?

Съобразявай се с това, което е пред теб, душа,
когато ти при свършека на времената, кръстосала
морета,
обиколила носовете откъм вятъра, оградена, тежко
дишаща,
застанала пред Бога ти се съгласяваш, постигнала
целта си,
като че ли изпълнена с приятелство, с постигната
любов,
намерила най-сетне Възрастния брат,
ти — Малкия — се стапяш от любов в ръцете му.

9.

Път за повече от Индия!
Покри ли със пера крилете си за този полет?
О, душа, пътувала ли си в такива пътешествия?
Развличала ли си се ти върху води такива като
тези?
По-лошо ли звучиш самата ти от веда и санскрит?
Тогавя нека бъдат твоите склонности освободени.

Път към вас, о, брегове,
към вас, отдавнашни неистови енигми!
Път към покоряването ви, отнемащи дъха проблеми!
Към вас, о, брегове, осеяни със скелетни крушения,
които живите не ги постигат никога.
Път за повече от Индия!
О, тайни на небето и земята!
О, тайни на водите и моретата!
О, виещи се ручеи и речни брегове!

О, тайни на горите и полетата!
О, тайни на могъщи планини във моята страна!
На прериите! И на сивите скали!
О, утринна руменина! О, облаци! О, дъжд и сняг!
О, ден и нощ, пътуване към вас!

О, слънце и луна и вий, звезди! Вий, Сириус и
Юпитер!
Път към вас!

Път! Незабавен път! Кръвта гори във моите вени!
Напред, душа! Веднага вдигай котва!
Режи въжетата — тегли — опни платната до
едно!

Нима не сме седели тук
като дърветата в пръстта безкрайно дълго!
Нима не сме достатъчно пълзели,
яли, пили като истински скотове?
Не сме ли помрачили себе си,
не сме ли изумили себе си достатъчно със
книги?

Потегляй само из дълбоките води, безумно,
о, душа, и да изследваме — със мене ти, със тебе аз
—
да идем там където плаватели не са посмели да
пристъпят
и ще рискуваме и кораба, самите себе си и всичко.

О дръзновена ми душа!
И все напред, и все напред пътувай!
О, дръзновена, но и безопасна радост!
Не са ли всичките морета Божии?
О, все напред и все напред с опънати платна!

ПЕСЕН ЗА РАДОСТИТЕ

*О, да направим най-тържествуващата песен,
пълна с музика, със мъжество, със женственост,
пълна с най-обикновени занаяти,
пълна с жито и със дървеса.*

*О, гласовете на животните,
о, скоростта и равновесието в рибите,
о, падането на дъжда във песен,
о, слънчевият блясък и движението на вълните в
песен!*

*О, радост на душата ми — неуловима за кафеза —
стрелваща се като мълния!
Не е достатъчно да имам този глобус или своето
време,
ще имам всички глобуси и времето изцяло!*

*О, радостта на инженера! Да вървиш с локомотив!
Да слушаш парата като свисти, пищенето
възторжено
на свирката и смеещият се локомотив!
Без съпротива да се движиш
и да бързаш към просторите далеч пред тебе!*

*О, радостното скачане в полетата, по хълмовете!
Листата и цветът на бурените,
прясната и влажна тишина в леса,
прелестният дъх на пръст при изгрев и през целия
следобед!*

О, радостите на ездача и ездачката!

*Седлото, галопирането, тежестта на язdecия,
хладното течение покрай ушите и косата!*

*Радостите на пожарникаря!
Чувам аз алармата сред нощ, чувам виковете, камбани!
Тълпата изпреварвам, тичам!
Гледката на пламъците ще ме подлуди от радост!*

*О, радостта на силно загорелия борец,
застанал като кула на арената в свършена
форма,
съзнава силата си, жаден да се срещне със
противника!*

*О, радостта и симпатията към просторната
стихия,
която само нашата душа е годна да роди
и да изригне в силни и безбрежни приливи!*

*О, радостта на майката!
Бдението, скъпата любов, тревогата,
отдадения със търпение живот!*

*О, радостта на ръста и приплода,
радостта на утешението и успокоението,
радостта в съгласието и хармонията!*

*О, да се върнеш в мястото, където си роден,
да чуеш птиците да пеят пак,
да се поскиташ покрай къщата, хамбарите и по
полето,
в овощната градина, покрай старите ливади!*

*Да си отрасъл в заливи, в речни устия или покрай
брега,
да продължаваш да работиш цял живот по тез
места,*

солената и блатна миризма, брегът в солени водорасли,

подаващи се въвн от плитката вода,
трудът на риболовеца и на ловците на змиорки и
молюски,

аз идвам със греблото за молюски и с кинжал, аз
идвам

с копието за змиорки, оттегли ли се приливът.
Присъединявам се към събирачите в плитчината, с
тях

се смея и работя с тях като на шега —
темпераментен

и млад човек, през зимата аз взимам коша за
змиорки,

тръгвам пеш върху леда, аз имам малка
брадвичка

да правя дупки в него, виж ме как облечен топло
аз потеглям радостно или се връщам подир обед
във компания на група издръжливи юноши, израснали
и недораснали момчета, които с никой друг не
са

така добре като със мене, обичат да са през деня
на работа със мен и нощем покрай мене да
лежат

Друг път, при топло време, в лодката да вдигаме
гърнетата

с омари, потопени с големи камъни (аз зная
шамандурите!),

о, нежността на утрото през Пети месец над
водата,

където аз гребя пред изгрев, за да стигна
шамандурите,

изваждам плетените кошове, тъмните големи раци
се хванали отчаяно със щипците си, додето аз
ги вадя

слагам в щипците им мънички тресчици, аз обикалям

всичките места едно след друго и след това
греба
обратно към брега, там във голямата съдина, във
която
си варим вода ще кипнем раците докато
станат алени.

Друг път ловене на скумрии, алчни, луди
да се уловят на въдицата близо до
повърхността,
изглежда те гъмжат на милии наоколо, друг път на
лов
за скална риба в залива Чийзпик съм един
от смуглия екип, друг път на лов за синя риба в
Поманук
хвърлям надалече навито гъвкаво въже,
около мене бързо маневрират и се стрелват
петдесет летящи платноходки, мои спътници в
лова.

О, гребането по реките, спускането по Сент
Лорънс,
пищните декори, параходите, пътуващите
кораби,
хиляда острови, отделни салове със трупи и
салджии
с дългото весло за управление, на сала малка
хижа,
струйка пушек, когато там след залеза си готвят
яденето.

(О, нещо гибелно и страшно!
О, нещо тъй далеч от немощния, благонравния
живот!
Нещо нечувано! Нещо в транс!
Нещо, убягнало от котвата, което плува най-
свободно!)

О, да работиш в мини, да ковеш метал!
От пещ да лееш, самото леене, високият груб
покрив

и просторното и сенчесто пространство,
пещта: горещият метал, който се лее и тече!

Да изживеем радостите на войника!
Да чувствуваш присъствието на безстрашен
командир —

да чувствуваш симпатията му
Да наблюдаваш неговото самообладание —
да бъдеш стоплен от лъчите на усмивката му!
Да влизаш в бой, да чуваш как тръби тръбата,
как бие барабанът! Да чуваш пукота на
артилерията,
да виждаш блясъка на байонетите и на дулата в
слънцето!

Да виждаш сам как падат и умират без да се
оплакват!

И да усетиш подлудяващия вкус на кръв —
така да бъдеш демоничен!
Да гледаш със злорадство раните и гибелта на
неприятеля

О, радостта на китоловеца! Започвам стария си
поход пак!

Аз чувствувам движението на кораба под себе си
и чувствам повея на атлантическите бризи,
чувам пак
зова от предната мачта: „Ей там, изхвърля снап
вода!“

Отново скачам с другите на такелажа, за да
видя,
слизаме във диво възбуждение, аз скачам в
спуснатата

лодка, ний гребем към плячката, където тя
лежи,
в мълчание към нея се прокрадваме, аз виждам оня
летаргичен хълм да диша, аз виждам как
стрелецът
става, виждам как харпунът литва от ръката му,
о, бърз отново плава китът надалече в океана
наранен, гмурва се, поема срещу вятъра и тегли на
буксир,
отново гледам как се появява да подиша,
ние пак се приближаваме като гребем, аз виждам
копието да потъва в него, как дълбоко го
забиват
и обръщат вътре в раната, отново се отдръпваме
назад,
виждам да се гмурка пак, животът бързо го
напуска,
когато пак се появи изхвърля кръв, плува в кръгове,
които стават все по-малки, бърза да сече
водата,
виждам го внезапно да умира, прави конвулсивен скок
във центъра на своите кръгове, след туй поляга
на едната си страна безжизнен в кървавата пяна.

О, остарялото ми мъжество, най-благородната ми
радост!
Децата ми и внуците ми, побелелият ми кичур и
брадата,
спокойствието, ведростта ми,
моята царственост — поради дългия живот!

О, радостите зрели на жената! Най-последно щастие!
Аз съм на повече от осемдесет години,
аз съм най-почитаната майка, как ясен е духът
ми,
как всички гледат да са близичко до мен!
Какви са привлекателните сили,

които надминават всички вчерашни?
Какво цъфти над цветето на младостта?
Каква е тази красота,
която слиза върху мене и от мен възлиза?

О, радостите на оратора! Със пълна гръд да
изтъркаляш
гръмотевицата на гласа изпод ребрата и през
гърлото,
да караш хората да се гневят да плачат, да желаят
и да мразят заедно със тебе,
да си водител на Америка, да я владееш с мощната
си реч.

О, радостта на моята душа във равновесие със себе
си,
тъждествена с материалното и влюбена във
него,
която вижда важното и го попива, душата ми при
мен
се връща отблъсната от всички тях: от
зрението,
от слуха, от сетивото, от разума, от изказа,
сравнението,
спомена и тъй нататък, реалният живот на
възприятията
и плътта надхвърлят възприятията и плътта,
телото ми е скътало с материите и зрението
ми —
с материалното око, доказано ми е отвъд всякакво
съмнение,
че в последна сметка виждам не с
материалното око,
и не е моето материално тяло, което във последна
сметка
люби, ходи, смее се, крещи, прегръща и зачева.

О, радостите на фермера!
О, радостите на човека от Охайо, Илинойс,
Уискънсин,
Канада и Айова, Канзас и Мисури, Орегон!
Да станеш призори и ловко да започнеш работа,
наесен да ореш земята и със зимница да я
засееш,
напролет да ореш за царевицата пръстта, дървета
да отглеждаш, да събираш ябълки наесен.

О, да се къпеш в плувния басейн или пък на добри
места
покрай брега! Да пляскаш във водата!
Да газииш до коляно или да тичаш гол върху брега!

Да си въобразиш простора! Във всичко пълнота,
и няма граници! Явиш ли се да си едно с небето,
слънцето, луната, плаващите облаци, едно със тях!

О, радост на мъжественото себеупование!
Към никого сервилен, да не отстъпиш никому,
на никакъв тиран — известен или не, да ходиш
със изправена походка, да гледаш със спокоен поглед
и със грейнали очи, да разговаряш с плътен,
звучен глас, излизащ от широката ти гръд и да
сравняваш
с личността си всички други личности в света.

Познаваш ли прекрасните младежки радости?
Радостта от скъпите приятелства,
от веселите думи, от засмяното лице?
Радостта от светлия и лъчезарен ден,
радостта от състезанията на простор?
Радостта от хубавата музика, от осветения салон,
където се танцува и от гледката на двойките?
Радостта от изобилната храна, наздравиците,
пиенето?

И ти, душа, върховното ми достойние?
Познаваш ли ти радостта на размисъла?
Радостите на свободното, живеещо във самота
сърце, на нежното, тъжащото сърце?
Радостите на самотната разходка с преборен дух,
но горд все още, страданията и борбите?
Агонистичните страдания, екстаза,
радостите от тържествените размисли и
денем, и нощя?
Радостта от размисъла над смъртта,
над сферите пространственост и време!
Добро предричащите радости — идеалът висш на
любовта,
небесната съпруга, нежната, безсмъртна,
съвършената?
Радост само твоя, за теб достойна, неумираща
душа!

Додето бъда жив, да бъда господар, а не слуга в
живота,
да срещна тоз живот като могъщ завоевател,
без оплаквания, без критики, които предизвикват,
доказвайки на гордите закони на простора, на
водите
на земята, че мойта вътрешна душа е
непристъпна,
че нищо външно няма никога върху ми да владее.

Защото аз не само радостите на живота славя,
повтарям го, и радостите на смъртта,
красивото докосване на гибелта, уталожващо
и притъпяващо за миг, и с основание.

Сам аз отхвърлям екскрементното си тяло,
за да бъде изгорено, смяно и погребано,
реалното ми тяло, несъмнено то остава

да ме следва в други сфери, опразненото ми
тело
то не е нищо повече за мен, завръща се към
очищението
и към други употреби, към вечността в
пръстта.

О, да привличаш с повече и от привличането!
Как става аз не знам, но виж!
Това е, дете на останалите няма да се подчини!
Вечно нападателно и никога в отбрана —
но колко магнетично то привлича!

О, да се бориш с несравнено по-високи сили,
да срещнеш враговете си непокорен!
Да бъдеш свършено сам, да видиш
колко може сам човек да устои!
Да гледаш боеве, мъчения, затвори, общата омраза в
упор,
да се изкачиш върху ешафода, да застанеш
срещу устието на оръжието с пълно безразличие!
И ще рече: да бъдеш Бог!

О, да плуваш по морето с кораб!
Да изоставиш тази твърда и непоносима суша,
да изоставиш отегчителната прилика на улиците,
протоарите и къщите — да изоставя теб,
о, твърда неподвижна суша, на кораба да се кача
и да пътувам, да пътувам, да пътувам!

Животът ти оттук нататък да бъде песен за все
нови радости!
Да танцуваш пляскайки с ръце, да викаш екзалтиран,
да скачаш и да се въртиш, да плуваш по-
нататък!
Да бъдеш тоз моряк, отправил се към всичките
пристанища!

*Да си самия кораб (гледай тез платна,
които аз опъвам срещу слънцето и вятъра),
бърз маневрен кораб, пълен със богати думи и със
радости!*

ПЕСЕН ЗА ОТВЕТНИКА

1.

*Сега послушай утринния ми романс,
аз ще ти кажа всички знаци на Ответника.
За градовете и за фермите аз пея,
както са прострени в слънчевата светлина пред
мен.*

*При мене идва млад човек с послание от брат си,
отде да знае младият човек подробности за своя
брат?
Кажу ми да ми прати своите знаци.*

*Пред младия заставам аз лице в лице и взимам
дясната му
в мойта лява, лявата му в мойта дясна длан и
отговарям
тъй за брат му и за хората, и отговарям вместо
този,
който отговаря сам на всички и изпращам тези
знаци.*

*Него всички го очакват, нему всички му отстъпват,
думата му е решителна и е последна, приемат
го,
във него се пречистват, във него виждат себе си
и сякаш в светлина във себе си го потопяват
и той във себе си ги потопява. Красивите жени,
високомерните народи, законите, пейзажа,
хората,*

дълбоката земя със атрибутите си, неутихващият океан

(тъй казвам аз във моя утринен романс),
всички радости и собствениности, и пари, и всичко
придобито със пари, най-хубавите ферми,
потта на другите, посевите (и неминуемо той
жъне),

най-благородните, най-скъпи градове,
съзиждани,

изграждани от други (и той живее в тях), на други
нищо,

всичко е за него, далечното и близкото са
негови,

и корабите дето се отдалечават, несекващите
гледки,

ходенето пеш са негови, ако въобще са нечи.

Поставя той нещата в позите, които са заели,
оставя настоящето от него да пониква,
със пластичност и любов той разполага своите
времена,

реминисценции, родители, сестри и братя,
сдружения,

заетост, политика, че другите след тях да не
успеят

да ги посрамят и нито да помислят да ги
подчинят.

Този е Ответникът! Каквото може да се отговори,
отговаря,

каквото не — той сочи, че не може да се отговори.

Човекът е предизвикателство и зов
(излишно е да се прикриваш, чуваш ли шегите и
смеха?

Чуваш ли и ироничното им ехо?)

Книгите, приятелствата, философите,
свещениците,
действията, удоволствията, гордостта се
блъскат
да дадат задоволителен ответ — той сочи
удовлетворението,
сочи той и тези, дето продължават да се
блъскат.

Какъвто да е полът му, какъвто и да е сезонът
мястото,
той ходи неуморно благородно, непокорно денем
или нощем, той има ключа за сърцата, за него
отговорът
е на молещите се ръце, положени върху
главата.

Навсякъде е срещан със добре дошъл, приливът на
красотата
не е по-добре дошъл и не е повече всеобщ,
отколкото
е той, лицата, покровителствувани от него денем,
или с които е прекарал нощите, са истински
блажени.

Всяко съществуване си има своя реч и всяко нещо
има своя реч или език, той стапя всичките езици
в своя и го излива върху хората, и всеки го превежда,
и всеки той превежда със езика му ако едната
част
не се съединява с другата, той гледа как да ги
сглоби.

Той казва всекиму без оглед сана му: „Как си,
приятелю?“
и на президента, когато този дава приеми, му
казва,

и казва „Братко, добър ден!“ на Къдж с мотиката в полетата

със захарната тръст, и всички го разбират,

Той ходи с пълна непринуденост из Капитолия,
разхожда се в Конгреса и народните
представители

си споделят: „Явява се нов равен!“

Тогавя пък механикът го взема за механик,
войникът за войник, морякът мисли, че е скитал по
морето,

писателя го взема за писател, артистът за артист
работниците виждат, че може да работи с тях, че
ги обича,

каквато да е работата, вършил я е или ще я върши,
каквато да е нацията, може да намери в нея братя
и сестри!

От англичани взет е за човек с английско потекло,
евреите го смятат за евреин, русинът за русин —
обикновен и близък, всекому достъпен.

Когато да погледне в кафенето, той се обажда,
италианецът или французинът са убедени,
немецът е убеден, испанецът е убеден,
островитянинът

кубинец също, морякът или инженерът, който
служи

в езерата или някъде по Мисисипи, Сент Лорънс,
Сакраменто

или Хъдзън, или Поманук го викат.

Чистокръвният аристократ признава съвършено
чистата му кръв,

предизвикателният, проститутката,
ядосаният, просякът

открива себе си във неговите настроения, той
странно

ги преобразява, те повече не биват подлеци,
не могат да узнаят себе си, така, са извисени.

2.

Указанията и табелката на времето,
по свършеното му здраве
разпознават майстора сред философите,
времето без да престава да тече посочва себе си на
части,

това, което сочи пък поета, е приятната
компания

певци и техните слова, словата на певците са
минутите

и часовете на лъчите и на мрака, но словата
на авторите на поеми са изобщо светлина и мрак,
творецът на поеми сам установява правдата,
реалността, безсмъртието, погледът му вътре във
нещата

и мощта му обхващат всичките неща и целия
човешки род,

той е славата, екстрактът на нещата и цялото
човешко племе.

Певците не пораждат, поетите пораждат!

Певците са добре дошли, разбрани са и често се
явяват

но рядък е денят а също тъй и
местораждането

на твореца на поеми, на Ответника.

(Не всеки век, не всяко петвековие
съдържат по един подобен ден, и както и да се
наричат.)

Певците в следващите се едно след друго като
часове столетия

може да са с мними имена, но всяко тяхно име,
то е име на певец, името на всеки е певец-око, певец-
ухо,

певец-глава, певец-възлюбеност, певец-среднощ,
певец-приемна и певец-любов, певец-съдба и все
такива.

През цялото туй време и през всички времена
очакват

думите на истински поеми, слова на истински
поеми,

това не само се харесва, поетите, действителните,
те не следват красотата, те са възвишените
създатели на красотата, величието на децата
произхожда

от величието на бащите и на майките,
слова от истински поеми — това са шапчици
указващи

за благородство, те аплодисменти са за
науката.

Инстинкт божествен, широта на погледа, закон на
разума,

прекрасно здраве, загрубялост на телото
и затвореност във себе си, радост, слънчев ден,
приятен въздух, туй са думи от поеми.

Морякът, пътешественикът са по-долу
от твореца на поеми, от Ответника,
зидарят, земемерът, химикът, френологът и
художникът

стоят по-долу от твореца на поеми, от
Ответника.

Слова от истински поеми дават на човека повече
отколкото поемите, те позволяват да си
правите сами

поеми, религии, политики, войни, примирия,
държание,
история, есета, ежедневието и всичко друго,
те балансират чиновите, цветовете, расите и пола,
те не търсят красота, самите те са
търсените,
завинаги във досег с тях или пък непосредствено до
тях
ги следва красотата, страстното желание,
готовността и нуждата от обич.

Те не подготвят за смъртта, но те не са финал,
по-скоро са начало, на него и на нея те не носят
край,
нито доволство, нито пълнота, когато грабнат те
го грабват
във пространството, да види там
зараждането
на звездите и да научи нещо си от смисъла, да го
захвърлят
във простора с абсолютна вяра, да го понесат
в неспирни кръгове, та тъй да няма никога покой
отново.

ПЕСЕН ЗА ИЗЛОЖЕНИЕТО

1.

*(О, малко работи увреждат на работника,
колко близко води неговият труд до Бога,
влюбен труженик във времето и във
пространството!)*

*Най-сетне, не само да създаваш или да откриваш,
но отдалеч да донесеш това, което вече е открито,
да му дадеш от твойта самоличност,
от средните ни качества, безбрежност,
свобода,
да изпълниш едрата, оцепеняла маса със религиозен
огън,
не да отхвърлиш или разрушиш,
ами да вземеш, да свържеш, да възстановиш
и не само да изпълниш, а и да командваш,
повече да следваш нежели да водиш —
това са също тъй поуците на тоз Нов свят, защото
колко малко нов е Новият в последна сметка
и колко стар е Старият ни свят!*

*Дълго, дълго расла е тревата,
дълго, дълго е валял дъждът,
дълго, дълго глобусът се е въртял около себе си.*

2.

*Ела от Гърция или от Йония, о, Музо!
И моля, зачеркни тези огромни, надплатени сметки*

сюжетите за Троя и за Ахиловия гняв, скитанията
Одисееви

или Енееви, сложи „Премести се!“ или „Под
наем!“

на скалата, на покрития със сняг Парнас,
повтори го във Йерусалим, сложи известието
горе

върху портите на Яфа и на хълма Мориа, туй
същото сложи

върху твоя немски, френски, италиански замък,
върху твоите италиански сбирки, защото — знай —
една по-хубава, по-свежа, по-заета сфера,
едно просторно неописано владение те чака, иска
те.

з.

Във отговор на нашето послание, или по-скоро в
отговор

на собствената си от време хранена
наклонност,

свързана с една естествена, неотразима
гравитация,

тя идва! Чувам шум от дрехата ѝ,
чувствам как ухае нежно нейното дихание, виждам
как божествено пристъпва, как със

любознателност

наоколо си се оглежда върху тази сцена.

Тя, дамата на дамите! Да вярвам ли наистина,
че тези стари храмове, класическите скулптури,
че нищо не успя да я сдържи — ни сенките на Данте
и Вергилий, ни милиарди спомени, поеми стари,
всякакви асоциации не са могли да я
намагнитизират,

да я задържат че тя запусна всичко туй и че е тука!

Да, ако позволите да се изразя така,

аз виждам я, дори и вие да не можете,
същия безсмъртен дух, във който са изобразявали
земята,
красотата, дейността и героизма.
От еволюцията си дошла, привършила със
пластовете
на предишната си тема, скрита и покрита
от сегашното, от основанията на сегашното,
свършена,
във времето умряла, гласът ѝ при изворите на
Кастия,
безмълвни строшени устните на египетския сфинкс,
безмълвни всички тези с вековете борили се
гробници,
свършени, за съжаление, епическите цикли в Азия,
героите със шлемове в Европа, свършени са
някогашните
възвания към Музата, зова на Калиопа, млъкнала
завинаги,
а Клио, Мелпомена, Талия са мъртви,
свършени тържествените ритмуси на Уна и на
Ориана,
свършени са приключенията на свещения Граал,
Йерусалим е шепя пепел, от ветровете разпиляна и
угаснала,
потокът кръстоносци, среднощната войска от
сенки
бърза в утрото, Амадис и Танкред изчезнали със
Карл Велики,
Оливер, Роланд са си отишли, Палмерия
чудовището
е заминала, изчезнали са кулите, които Ъск
във своите води е отразявал, Артур изчезнал е
със всичките си рицари, Мерлин със Ланселот и
Галахад
изчезнали са, разсеяли са се като че изпарения.

Минали са! Минали са! Минали за нас, завинаги е
минал
този някога тъй мощен свят, сега изпразнен,
неодушевен и призрачен, покрит с бродерии,
предизвикателен
и чуждестранен свят с разкошни митове,
легенди,
с царете си и с гордите си замъци, с духовниците си
и с аристократите, със светските си дами,
преминал
е под гробищния свод, положен в саркофаг с
венец,
оповестен от шекспировите пурпурни процесии,
опян от Тенисъновата сладостна и тъжна
рима.

Аз казвам, виждам я, приятели — и вие да не
можете! —
тая знаменита емигрантка (която твърде се е
изменила
от ония дни, макар и да е същата, която е пътувала
значително) дошла направо тук на randevu,
с енергия пробивала си път и като крачела през
бъркотията,
от тътен на машини, от писъци на свирки
несмутена
и нито за момент уплашена от филтрови тръби и
газометри
и от изкуствените торове, усмихната, доволна,
с доловимо намерение да заживее тук, тя тук е,
инсталирана във магазините за кухненски
потреби.

4.

Но чакай, не забравям ли доброто си домашно
възпитание?
Да ти представя чужденката (за кой ли друг живея,

за да го възпявам?) аз на теб: Колумбия.
Добре дошла, безсмъртна моя, от името на
свободата!
Дай ръка и от сега нататък двете нека бъдете
сестри.
Не се страхувай, Музо! Вземи от мене истинските
нови дни
и птица, и с тях се обгради, признавам
откровено —
странно, странно племе с нови нрави и въпреки това
пак старото човешко племе, същото отвътре и
отвън,
лицата и сърцата същите, и чувствата, съгласията
същите,
оня съща древна обич и същата оная красота и
нравственост.

5.

Не те презираме, Стар свят и нито се откъсваме
от тебе,
(синът възможно ли е от бащата да се отдели?),
назад погледнем ли към теб и видим ли те
пак зает със своя дълг, със своето величие,
приведен върху миналите векове и да градиш,
и ние почваме за нас си да строим сегашното.

По-мощни от египетските гробници,
по-хубави от храмовете на Елада и на Рим,
по-горди от Миланската скулптирана и вдъхновена
катедра,ла,
по-живописни и от замъци край Рейн
възнамеряваме да изградим над всички
събора на светата ни индустрия, не гробница —
опора за живота, за практичните открития.

Като видения наяве, додето пея, виждам
както я въздигат, изучавам я, предсказвам

ще видиш тук ръце на работа в стари
производства
и във всички нови, ще видиш всякакви зърна и как
брашно
се мели, след това как месят и опичат хляба,
ще видиш рудата на груби късове от Калифорния
или Невада
да се върти, ще видиш как словослагателят
набира,
ще научиш що е печатарския компас, ще гледаш
удивен
как пресата на Хау притиска вихрово
цилиндрите
и разделя отпечатаните листи сигурно и бързо,
ще гледаш фотоапарат, модел, часовник,
карфица, гвоздей да ги правят пред самите ти очи.

В просторни тихи зали музеят ще ти прочете
безкрайния урок
за минералите, във друг за гори, растения и
вегетация,
във друг — животни, животински мир, развитието
на живота.
Една голяма сграда ще е музикален дом, ще има
други
за изкуства, за учения, науки, всичко ще е там,
нищо няма да се пренебрегне, на почит ще е
всичко,
всичко ще намери тук подкрепа, ще се представи в
образци.

6.

(Това, това и пак това, Америка, ще бъде твоите
пирамиди,
твоите обелиски, Александрийския ти фар,
градините на Вавилон и твоя олимпийски храм.)

*Жените и мъжете, които не полагат много сили,
ще бъдат съпоставени със хората, които ги
полагат,*

*със полза и за прослава всекиму,
за твойта, Америка, за твойта, вечна Музо!*

*И тук ще се заселят мощните матрони!
В широкия ни свят по-всеобхватен и от стария,
пронизал с ехото си дълги, дълги векове, които идат,
за да звучат различни, горди песни с по-могъщи
теми,*

*практичен, пълен със покой живот —
живота на народа, не, самия ни народ,
издигнат, озарен, окъпан в мир, избран и сигурен в
мира.*

7.

*Стига теми за войни! Но стига и войни!
От днес нататъка пред тръпния ми поглед да се не
завръща*

*гледката на почервенелите, осакатените тела!
Този ад разтворен! Кървави набези, хубави за диви
тигри,*

*за вълци със оплезени езици, не за разумни хора,
наместо туй започвайте кампания в индустриите,
с необуздани армии заети с инженерстване,
сигналните ти флагчета, о, труд, освободени в
бриза!*

И твоите тръби, тръбящи радостно и ясно!

*Стига старата романтика! Стига повести,
интриги и пиеси*

*за чуждестранни дворцови истории,
стига тез любовни стихове, озахарени в рими, тез
интриги*

*и любовни похождения на незаети хора,
подхождащи*

на ноцните банкети само, където двойките се
хлъзгат

с късната мелодия и за нездравни развлечения,
екстравагантно пропиляване на средства,
практикувано

от малцинства с парфюми под омагьосаните
канделабри.

Към вас, почитани сестри със здрави чувства,
издигам аз гласа си за далеч по-важни теми,
за поети и изкуства, които да възпеят
настоящото,

да обяснят на средния човек прославата
на ежедневию му труд и занаята му,
да обяснят във песни, че упражненията, че
животът —

погледнато химически — не ще да бъдат
възпрепятствани:

ръчен труд за всекиго и всички, оран, копан със
мотики,

изкопчийство, садене, грижи за дърветата,
за храстите, за растенията, за цветята, да види
всеки мъж и всякоя жена наистина, че прави
нещо,

да вземе чука и триона, да добие някакъв похват
във дърводелството, тапицерството и
бояджийството,

да работи като шивач, шивачка, болнична сестра,
прислужник в ресторант и портиер,
да изнамери нещо малко, остроумно, дето да
помогне

във прането, готвенето, чистенето и да не
счита

за нещастие, когато му се случи да помага в тия
работи.

Аз те пренасям, Музо, днес и тук,

всички занимания и задължения, далечни или близки,
умора, здравата умора с пот, безкрайна, без
прекъсване,
стария практически товар, интереси, радости,
семейството, роднинството, детинството,
съпрузите,
домашния комфорт самият дом и всичко, спадащо
към него,
храната, нейното опазване — приложна химия,
каквото образува средното, завършеното, силното
—
нежнокръвния човек, завършената дълголетна
личност,
каквото дава на сегашния живот и щастие, и здраве
и вае неговия дух за предстоящия живот.

Със най-последни връзки, трудове и вътрешния
кръговрат
в света, с мощта на парата, петрола, газа,
тези триумфи на епохата, с атлантическия
деликатен кабел,
железница за Пасифика, Суецкия канал, Мон
Сени
и Годар, тунелите под Хусък, моста в Бруклин,
земята — цялата опасана в железни релси,
във линии на параходи, бродещи по всичките морета,
нашата окръгленост, въртящия се глобус нося
аз.

8.

И ти, Америка,
потомството ти тъй се извишава,
ти самата по-високо се издигаш върху всичко
с победата в лявата ти длан, във дясната ти — със
Закона,
ти във съюз обединяваш всичко, сливаш, абсорбираш,
толерираш всичко — аз вечно те възпявам.

Теб също т'й, Земя,
с'с цялата просторна география, многообразна и
далечна,
от теб закръглена ведно, в един всеобщ и глобусен
език,
една всеобща, неделима орис, дадена на всички.

В намеците, с'с които ти удостояваш
своите министри строго, аз в'плъщавам
своите
теми, назовавам ги с'с тях, за да мога да ти ги
представя.

О, виж, Америка (и ти, неизразима моя гостенко-
сестра),
за тебе преминават в строй водите в твоите земи.
Виж! Твоите полета, фермите ти, твоите лесовете и
планини
като в'в шествие прииждат.

Виж и самия океан,
с'с кораби върху въздигащата му се необятна гр'д,
виж дето белите платна, от вят'ра издути,
са изп'стрили зеленото и синьото,
виж параходите, дето идват и отиват, които
влизат
и излизат от пристанището,
виж сумрачни, вълнуващи се д'лги знамена от дим,
виж и Орегон, далеч на Север и на Запад,
или в'в океана, там далеч, щастливите ловци с'с
брадви,
стоят цял ден в'в р'цете си с'с брадви.

Виж в езерата твоите пилоти с техните кормила,
твоите гребци, как ясена се чуни в мускулестите
р'це.

Там, до пещта и наковалнята,
виж силния ковач своя чук толкоз здраво,
високо го издига и стоварва с радостен
тътнеж,
като че врява някаква от смехове.

Виж откривателския дух навсякъде, виж бързите
патенти,
виж постоянните си работилници, леярните, дето
се издигат,
виж, от комините им бликат огнени езици.

Виж нескончаемите ферми на Север и на Юг,
богатите си щати — дъщери на Изток и на Запад,
различните продукти на Охайо, Пенсилвания,
Мисури,
Джорджия, Тексас и другите,
безкрайните жита, треви, захар, олио, ориз, коноп и
хмел,
хамбарите препълнени, безкрайните товарни
влакове,
пълните догоре складове, лозите, дето зреят
гроздовете,
ябълките във овощните градини, неизмеримите
гори,
говеждо, свинско, твоите въглища, картофи,
твойто злато
и сребро, желязото неизчерпаемо от твоите
мини.

Това е твое, о, свещен Съюз!
Ферми, кораби, дюкяни, рудници, фактории,
хамбари,
Сити и Щатът, Север, Юг, съоръжения и агрегати,
ний посвещаваме на теб, Майко, вдъхваща ни
трепет,

всичко посвещаваме на теб.

*Ти, абсолютна покровителко! Ти, бастион за всички!
Добре го знаем, всекиму ти даваш всичко (щедра
като Бога),
без тебе няма всичко, няма всекиму, няма нито дом,
земя,
без тебе няма кораб, нито мина,
без тебе никой не е днес обезпечен,
без тебе няма даже дреболия някаква
и ни един единствен ден обезпечен.*

9.

*И ти, емблемо, вееща се върху всичко!
Нежна хубост, само думичка една към теб
(тя може да е изцелителна), помни,
че никога не си била така суверенна като днес,
аз виждал съм те в други сцени освен тия да
плющиш,
о, знаме, не тъй докарано и цялостно,
и свежо разцъфтяло в гънки недокосната коприна,
аз съм те виждал окъсано, да виснеш върху своята
дръжка,
или да те притиска върху гръдта си знаменосец-
юноша
с отчаяни ръце, ожесточено зарад тебе да се
бият
на живот и смърт и да се бият дълго, посред
топовен рев
и всякакви проклетия и стонове, и вик, и
залпове,
и движеща се маса хора като диви демони измрели,
единствен жив останал със лице одимено,
опушено,
потънало във кръв — поради туй, ти хубост моя,
да се развяваш като днес уверено ей тука
видях да пада не един прекрасен мъж.*

Сега си Тук и с тези, и оттогава си във мир,
и всичко твое е, о, знаме!
И тук и отсега за тебе всичко е, универсална Музо!
И ти за тях си всичко! И тук от днес, Съюз,
е всичко твое, трудът на всички, всички трудещи са
твои!

Никой не е отделен от теб от днес нататък,
та и ние
(какво е детска кръв, в последна сметка, ако не е
кръвта
на майката? Животът и трудът, какво са те,
ако пътища не са към вярата и към смъртта?).

И ако ний преизчисляваме неизмеримото богатство,
то е за тебе, скъпа Майко, ний цялото го
притежаваме,
недей да вземаш песента ни, представлението ни
за някакъв суров продукт или изгода, те са за
тебе,
за душата в тебе, електрическа, духовна!
Фермите си и откритията си, житата
притежаваме
във тебе, градовете, щатите — във тебе!
Цялата си свобода във тебе. Животът ни във
теб.

КОГАТО ЛЮЛЯКЪТ СЕ РАЗЦЪФТЯ ПРЕД ПРАГА

1.

*Когато люлякът се разцъфтяваше пред прага
и едрата звезда изгряваше преди останалите
във нощното небе на Запад, скърбях и ще скърбя
със пролетта, която винаги се връща.*

*Завръщаща се пролет, ти, разбира се, ми носиш три
неща:*

*вечно цъфващия люляк, унилата звезда на Запад
и мисълта за този, който ми е скъп.*

2.

*О, мощна падаща от Запада звезда!
О, нощни сенки, о, нощ на сълзи и на тежки
настроения!*

*О, едра и изчезнала звезда! О, черен мрак, прикрил
звездата!*

*О, безмилостни ръце, които ме държите немощен!
О, безпомощна душа! О, бързи и обграждащи ме
облаци,*

които няма да оставите на свобода духа ми!

3.

*Пътната врата пред старата фермерска къща,
близо до рендосаните тараби са люляците
едро расли със листа със сърцевидна форма,*

маслено зелени, със много цветове,
настръхнали,
повдигащи се деликатно със ухание, което аз обичам,
където всеки лист е чудо, от тези храсти при
вратата
със деликатно багрени цветчета, със сърцевидните
листа
наситено зелени, откъсвам вейчица със нейните
цветя.

4.

В тресавището, във уединено глухо място
плаха, скрита птица пее своята песен.

Самотен дроздът,
оттеглил се при себе си, избягващ посещенията,
на себе си запява песен.

Песен на кървящо гърло, песен на раздяла със
живота
(защото, мили братко, знам добре, че ако теб
не бе ти дадено да пееш, щеше да умреш!).

5.

Върху гръдта на пролетта, върху земята, между
градовете,
между ливадите и старите гори,
където напоследък теменугите, като пробиваха
през сивите листа и сред тревите на полетата,
от двата края на ливадата, отвъд безкрайната
трева,
отвъд житото с жълти копия — всеки стрък,
поникнал през савана на кафявото поле, зад повей от
бяло
и от розово на ябълковите дървета във
овощните градини

и като носи някакво мъртвешко тяло за мястото,
където
ще почива в гроба, ден и нощ пътува някакъв
ковчег.

6.

Ковчег, ти като преминаваш през улици и през
ливади,
и през деня и през нощта със сиви облаци,
засенчили страната, със пищността на вързаните
флагове,
със градове драпирани със траур,
с картината на Щатите, застанали като забулени
жени,
със дълги шествия, които се извиват,
със блясъците на нощта, с безкрайните горещи
факли,
с безмълвното море, лица и гологлави хора,
със гарата, която чака идеция ковчег, с мрачните
лица,
със погребални песни през нощта, със хилядите
гласове, надигащи се силно и тържествено,
със тъжни гласове на погребални химни, леещи
се там,
неясно осветени църкви, със тътнещи, ехтящи
органи
къмто които ти пътуваш, с биещите
непрекъснато камбани, ето, ковчег, додето
преминаваш бавно, аз ти давам клонка люляк.

7.

(Не за тебе, само за един
цветя и клонки зеленика слагам на ковчезите,
като утро свежа бих изпял за тебе песен,
здрава и свещена смърт.

Цялата в букети рози,
о, смърт, аз те покривам с рози и със ранни лилии,
най-вече с люляк, той цъфти най-рано.
Много съм накъсал, чупя клоните от храста,
със претоварени ръце пристигам и пред тебе ги
изсипвам,
пред теб и всичките ти ковчези, о, смърт!)

8.

О, западно кълбо, което се възкачваш на небето,
сега аз знам какво ти означаваше, когато преди
месец
се разхождах, разхождах се безмълвно в сенчестата
прозрачна нощ и аз разбрах, че имаш нещо да ми
кажеш,
както се привеждаше върху ми нощ след нощ,
сякаш от небето се привеждаше, като че
искаше
да бъдеш с мен, додето другите звезди ме гледаха,
и ние заедно вървахме във тържествената нощ
(защото нещо си, не знам какво, не ме оставяше да
спя),
доде нощта напредна и видях върху ръба на
Запада,
че беше ти, изпълнена със скръб, доде стоях горе
там
на височината в бризите на хладната прозрачна
нощ,
додето гледах как минаваше и бях загубен в
прилепващия
до земята нощен мрак, доде душата ми
потъваше
разочарована във своята скръб, там, дето тънеше
и твоето пълно със тъга кълбо —
и най-накрая се отрони във нощта и се стопи.

9.

Пей там в блатата,
певец свенлив и нежен, чувам нотите ти, чувам твоя
зов,
чувам, идвам веднага, разбирам те, за миг се
колебая,
защото светлата звезда за кратко ме възпря,
мойта заминаваща приятелка владее ме и ме възпря.

10.

О, как ще пея аз самия за мъртвия, когото тъй
обичах?

Как песента си аз ще украся
с голямата и нежната душа, която си отиде?
Какви ще бъдат моите благовония
на гроба на човека, който аз обичах?

Духат морски ветрове от Изток и от Запад,
духат те от Източния океан и духат те
от Западния океан, додето в прериите се
пресрещнат.

С тях и със дъха на мойта песен
ще лея благовония на гроба на човека, който ми е
скъп.

11.

Какво ще закача върху стената в стаята на
мъртвия?

Що за картина да поставя на стената?
Да украся със нея погребалното му жилище —
на този, който ми е скъп.

Картина на настъпващата пролет с ферми и със
къщи,
със вечерите на Четвърти месец мъничко пред залез,
с пушека прозрачен и просторен,

със прилива на златно жълтото, в неџа разкошно
слънце

в залез, огнено, изпълващо простора,
със пресни, нежни всякакви треви под ходилата
и зелено бледи листи по обилните дървета,
в далечината с тичащия блясък по гърдите на
реката,

с вятър, който я набръчква тук-тамѐ,
със подредени хълми по брега, с много линии в небето
и със сенки, и със града наблизо, със поставени
нагъсто къщи, с множество комини и с всички сцени
на живота и на работниците, които се
завръщат у дома.

12.

Виж, тяло мое, виж, душа — тази страна,
виж моя роден Манхатън със неговите кули,
с искрящите забързани вълни и с кораби
разнообразна и пространствена земя, Юга и севера
в светлина, брега покрай Охайо и искрящата

Мисури

и далеч разстилащи се прерии, покрити със трева и
жито.

Най-превъзходно слънце, тѝй спокойно и
високомерно,

теменуџното и пурпурното утро със едѐам
усещаци се бризи,

с благородната, родена меко и безмерна светлина,
която буди чудеса и къпе всичко, виж настѝпилото
ладне

и предстоящата прекрасна вечер, добре дошлата
нощ

със нейните звезди, които греят върху моите
градове,

която в себе си загрѝща човека и земята.

Пей, продължавай тъй, кафяво-сива птицо,
пей от мочурището, от укритието си, изливай
песента
от своя храст, безгранично в здрача сред кедри и
борове.

Пей за обичания брат, реди ми твоите тънки трели,
високите човешки песни с глас на най-дълбока скръб.

О, леещи се, о, свободни, о, пълни с нежност!
О, див и волен за духа ми, о, необикновен певец!
Само тебе слушам — но звездата ме задържа
(тя, обаче, скоро ще си тръгне!),
но люлякът със властен мирис ме задържа.

Доде стоях във светлината на деня и гледах ей така
напред,
в угасващия ден със светлината му със
пролетните
му поля, с фермери, които готвят се за жетва,
с просторните неосъзнати сцени на земята ми,
със езерата и със лесовете и с небесната въздушна
красота
(настъпваща подир смущаващите ветрове и
бури),
със сводестите небеса на бързо преминаващи
следобеди,
с гласовете на децата и жените и с
многократните вълни
на прилива, и като виждам корабите със опънати
латна,
и като виждам как лятото се приближава
с богатствата си, как полетата кипят от труд,

как разпръснатите къщи продължават с
дребните си
ежедневни занимания, как улици пулсират с
обичайния си
пулс и градовете са заключени, виж сега и тук
как върху всички пада и мен със всички други ме
обвива
явлият се облак, явилата се дълга траурна
процесия,
и аз познах смъртта и свещеното познание за тази
смърт.

Тогава със познанието на смъртта до мене
от едната ми страна и с помисъла за смъртта
от другата страна, аз подслоних се във
прикриващата,
подслоняващата нощ, която не говори,
надолу по брега, покрай водата, по пътеката
за блатото в мъглата, къмто тържествените
тъмни
кедри и призрачните борове, тъй застинали.

Певецът спрямо другите тъй плах при себе си прие
ме,
кафявата и сива птица, моята позната ни прие
нас тримата другари и тя изпя мелодията на
смъртта
и каза стих за този, когото аз обичам.

От дълбоките усамотени кътове със благовонни
кедри,
с призрачните борове така спокойни
достигна песента на птицата.
Очарованата песен ме омая
и аз държах като че за ръка другарите си във
нощта,
гласът на моя дух съвпадна с песента на птицата.

*Ела, любима утешаваща ме смърт,
люлей се над света спокойно идейки, спокойно
идейки*

*в деня, в нощта, при всички и при всеки,
рано или късно, деликатна Смърт.*

*Да бъде възхвалена безграничната вселена,
за радостта и за живота пълна с чудеса,
но и за странните обекти и познания,
заради любовта, заради сладката любов —
заради нея слава, слава, слава!*

*Да бъде възхвалена за сигурно притискащите ни
обятия
на хладно милващата смърт.*

*Тъмна майко, която постоянно ходиш покрай нас
беззвучно,*

*не е ли някой съчинил за теб приятна песен?
Тогава аз за теб ще съчиня, защото те прославям
повече от всичко, донесъл съм ти песента,
когато дойдеш пристъпи към мен без да се бавиш.*

*Приблужи се, мощна ми спасителко,
когато туй настъпи, когато ти ги вземеш,
аз ще възпявам радостен умрелите,
изгубени във твоя любещ, плувнал океан,
изкъпани във прилива на твоя благослов, о, Смърт!*

*От мен за теб радостната серенада,
за тебе танци аз предлагам, с които да те поздравя,
предмети, украшения и празници — за теб,
гледката на целия открит пейзаж
и високо просналото се небе за случая са подходящи,
подходящи животът и полетата с огромната
замислила се нощ,
безмълвието на нощта под многото звезди,
брегът на океана, хрипкавият шепот на вълните,*

чиито глас познавам, и моята душа, към теб
обърната,
просторна смърт, добре закрита с було,
отправлям с радост тази песен, към тебе с радост,
Смърт.

15.

В съзвучие със моята душа
високо, мощно продължаваше кафявата и сива
птица,
със чисти отривисти тонове изпълваше нощта.

Високо в боровете, в кедрите неясни,
неясни в прясната и силна влага,
сред изпаренията на блатата
и аз със моите другари във нощта.

А междувременно бе погледът на моите несклопени
очи
като че ли отправен в панорами от видения.

И аз видях изкосо армиите,
видях като безмълвни сънища стотици бойни
знамена,
носени във пушека на боя и пробити от куршуми ги
видях,
и бродещи във пушека, накъсани и напоени с кръв,
и най-накрая няколко парцала се развяваха на
дръжките
(и всички мълчаливо, и дръжките до сетната
разцепени).

Видях и труповете на полетата, видях ги с хиляди,
и бели скелети на млади хора — аз видях и тях,
видях останките на всичките убити във войната,
видях, че те не са такива, за каквито всичките ги
взимат,

те бяха всички преизпълнени с покой, не страдаха,
живите останаха и страдаха, майките — те
страдаха,
съпругата, детето и мечтаещият стар приятел
страдаха,
и армиите, дето бяха оживели, страдаха.

16.

Минаваха виденията, преминаваше нощта,
отпускаха приятелите ми ръката ми другарски,
минаваше и песента на птицата-отшелник,
минаваше съзвучната и песен, на душата ми
съзвучна,
победна песен, песен на сбогуването със смъртта,
все пак различна, винаги подемана отново,
дълбоко скръбна, все пак с ясни тонове, издигащи се
и сподавящи се, потекли във нощта,
тежко глъхнещи и чезнещи като предупреждение,
и пак загърмяващи от радост, покриващи
земята
и изпълващи простора на небето като ония мощни
псалми,
които чух да идват от мочурището —
оставям те аз, люляк, със листа със сърцевидна
форма,
оставям те на прага цъфнал, връщам се със
пролетта.

Прекъсвам песента си аз за теб,
преставам да те гледам там на Запад,
срещу Запада и да разговарям с тебе,
о, ласкав мой другар, със сребърно лице в нощта.

Да трае всичко, всичко, откровенията им нощта
и песента, и удивителната песен на кафявата и сива
птица,

и песента, която лее ехото събудено във моята
душа,
със ласкавата падаща звезда със изражение на
скръб
и с тез, държащите ме за ръка,
додето ние приближавахме зова на птицата,
съпътниците ми и помежду им аз и паметта за тях,
която вечно ще се пази — за мъртвия, когото аз
обичах,
за богатата, най-мъдрата душа на мойто време
и на всичките страни в света —
тази песен от любов към него.

Люляци, звезда и птица се преплитаха
със песента на моята душа
там сред ухаещите борове и кедрите, здрачени и
неясни.

ЗАВРЪЩАНЕТО НА ГЕРОИТЕ

1.

За тези тук земи, за тези страстни дни и за самия мен.

*Сега аз междувременно завръщам се при теб,
о, пръст на есенни полета, глава да сложа на гръдта ти*

*и на теб да се предам, да отговоря на пулсирането на сърцето ти и праведно, и здраво,
и да съставя някой стих за теб.*

*О, пръст, която си безгласна, довери ми своя глас,
о, жетва на страната ми, о, безграничен ръст на лятото,*

*о, щедра и кафява пораждаща земя,
о, безкрайно плодородно лоно —
тази песен за да те възнея е.*

2.

*Вечно върху тази сцена
се разиграва божата, спокойна, ежегодна драма,
пищните процесии със птичи песни,
изгревите, дето нашата душа уталожват и я освежават,*

вълнуващото се море, вълните по брега, могъщо музикални,

леса, стърчащите дървета, стройните и тънички овошки,

неизброимите и лилипутови войски на ниските тревни,

горещината, дъждавенето, неизмеримите
пространства паша,
кулисите на снеговете, на вятъра свободните
оркестри,
просторната надвиснала стреха от облаци,
ясното небесносиньо и посребрените крайнини на
лесовете,
високо извисяващите се звезди, спокойните и водещи
звезди,
пасящите стада и хергелета, равнините от
смарагдови ливади,
гледката на разните земи,
на всеки прираст и на всички плодове.

3.

Америка, най-плодната — сега!
Ти цялата си раждане и радост!
Ти стенеш от богатства, твоето благосъстояние
те е опасало като орнаментиран пояс
и ти се смееш ясно с болката на тежкото
богатство,
милиони сплитащи се съществувания, като че
преплетени
лози обединяват твоите просторни
притежания,
като огромен кораб, натоварен до ръба, ти влизаш
във пристанището и както от небето пада
дъжд
и пари се издигат от земята, тъй скъпоценни
стойности
валят върху ти и от теб нагоре се издигат,
ти, завист на Планетата, ти, Чудо!
Ти, къпана, ти, задушаваша се, плувнала във
пълнота,
честита господарка на спокойните хамбари,

ти, дамата на прериите, седнала в средата и
оглеждаща
света си, поглеждаща към Изток и към Запад,
разсипница, която срещу дума даваше хиляда милии
и милиони ферми и не губиш, ти, всички
приютяваща,
гостоприемна (ти само си гостоприемна като
Бога!).

4.

Когато напоследък пях, гласът ми беше тъжен,
тъжни бяха гледките край мен със оглушителния
трясък
на омразата и с пушеците на войната.
Посред сраженията сред героите стоях
или минавах с бавни стъпки сред умиращи и сред
ранени.

Но аз сега не пея за войната,
ни за отмерени войнишки маршове и нито за
палатките
в бивака, нито за полковете дето бързо
приближават
и се разгъват в редове за боя, и ни за тъжните
и неестествените гледки на войната.

Простор ли искат тез почервенели и безсмъртни
редове,
първите настъпващи напред войски?
Простор ли искат призрачните редове, уви,
ужасните войски, които следват?

(Минавайте, минавайте, бригади горди с тропаци
нозе,
с младежките си здрави плеци, с раниците си
и с вашите мушкети, как Окрилен стоях
и как ви гледах, като тръгвахте на поход!)

Вървете, бие барабанът пак,
защото цяла армия пред погледа ти се стълпява
и друга се събира, като гъмжи, вървейки в
арьергард,
о, ти ужасна и множаща се войска, вий, полкове,
тъй жалки със убийствената си диария и
жълта треска,
о, мъчениците на моята страна, с прогизнали от
кръв
превръзки, с патерици, виж, бледата ви армия
върви!

5.

Но в тези светли дни, във ширналия се красив
пейзаж
по пътищата и полетата с високи редове фургони
на фермери,
с плодове, хамбари, да влезе ли нечакана смъртта?

О, мъртвите не ме безпокоят, те са най-добре в
природата,
те са най-добре в пейзажа под дърветата и под
тревите
и някъде по края на небето, в далечната черта на
хоризонта.

Не ви забравям аз, заминали,
ни лете нито зиме, ах, загубени за мен,
но често на открито, като днес, когато моят дух
е омагьосан и е в мир, като приятно привидение
възниква споменът за вас и покрай мен безмълвно
преминава.

6.

Видях деня със връщането на героите,

*(но несравнимите герои няма никога да се завърнат,
тях него ден не ги видях!).*

*Видях несвършващи колони, видях процесии войски,
видях да идват и да дефилират във дивизии,
като течеха в северна посока, завършили труда си, •
на бивак във групи от големи лагери.*

*Не празнични войници — млади, вече ветерани,
измъчени и смугли, красиви, здрави, домоседи и
работници,
калени не в една кампания безкрайна и във потни
походи,
калени в много с труден бой завзети кървави полета.*

*Пауза, войската чака,
милиони, притекли се за бой, завоеватели очакват.
Светът, той също чака и после леко като ноц,
която свършва, сигурно като зората те се
стопяват, чезнат.*

*Ликувайте, земи! Победни ми земи!
Не там е вашата победа, в онез червени, трескави
поля,
а тук и отсега нататъка е вашата победа!*

*Стопете се и изчезнете, армии,
пръснете се, бойци, облечени във синьо,
върнете се назад, хвърлете смъртоносното оръжие,
оръжие от днес за вас са хлебородните поля на Юг и
Север,
с по-здравословни битки, сладки битки, даващи
живот.*

7.

Бъди високо, гърло мое, ясна — ти, душа!

*Сезон на благодарности и глас на пълното ни
разбирателство,
песен радостна и мощна безгранична плодовитост.*

*Всичките неразорани и необработени полета са се
ширнали
    пред мен, виждам аз арената на мойто племе и
първите,
    но и последните, невинните и мощните арени на
човека.
    Виждам аз героите, заети с друга работа,
    виждам здраво хванати в ръцете им по-
*благородните оръжия.**

*Виждам майката на всичко,
отворила широко своите очи, напред се взира,
брои вариращите добиви продукти.*

*Изпълнена е със живот далечната, обляна в слънце
панорама,
    прерии, градини, жълтите жита на Север,
    памук, ориз на Юг, тръстиката в Луизиана,
    открити, незасети угари, поля богати с фий и
детелина,
    крави и коне, стада овце и свини
    и не една тържествена река, течаща в не един
поток,
    изпълнен с младост и здравословните плата
    със бризите, ухаещи на билки, зелената добра трева,
    туй деликатно чудо, вечно раждащата се
*трева.**

8.

*Трудете се герои, събирайте плода!
Не само в тези сякаш войнствени полета вас ви
гледа*

майката на всичко със благородното лице и греещи
очи.

Трудете се, герои, трудете се добре,
добре с оръжието си служете —
майката на всичко тук и както винаги ви гледа.

Америка, доволно наблюдаваш ти
в полетата на Запад тези пъплещи чудовища,
божествено-човешките изобретения,
освобождаващите от труда машини, виж как
навсякъде,
като че пълни със живот, вървят въртящи се
сенокосачки,
парните жетварки и машините със конска
тяга,
вършачките, веялките, които хубаво отделят
плевата,
виж новите дъскорезачници, на Юг машината
за чистенето на памука и парната чистачка на
ориза,
пред твоите погледи, о, Майко,
със тези механизми и със други или само с мощните
си мишци плода събират твоите герои.

Събират всички, всички жънат, без теб, обаче,
о, Всесилна, никой сърп не би се движил в мир,
никой царевичен стрък не би се люшвал,
както люшка своите сребърни листенца в мир.

Под тебе само жънат те, и всеки сноп трева
под едрия ти лик събират, прибират житото в
Охайо,
Илинойс, Уискънсън, всеки стрък заради теб,
прибират царицата в Мисури, Кентъки и
Тенеси

в бледозелените ѝ листи ежегодно, сеното струпват
те
от милионите откоси във уханните спокойни
плевници,
овеса във хамбара му и белите картофи в техния
хамбар
и граха в неговия, берат памука в Мисисипи
или Алабама, копаят, трупат запаси от златните,
от сладките картофи в Джорджия и Каролина,
стрижат вълната във Калифорния и Пенсилвания,
жънат лена в щатите, които са в средата,
тютюна
и конопа в щатите, които са на края, обират боба
или граха
или пък обират ябълките от дървото,
гроздовете от асмата, каквото зрее и на Север, и на
Юг,
във всички щати, под греещото слънце и под
теб.

ЗА ВРЕМЕТО КАТО ПОМИСЛЯ

1.

*За времето като помисля — с цялата му
ретроспекция,
за този днешен ден като помисля
и за епохите, които почват отсега нататък!*

*Разбрал ли си, че ти самият няма как да
продължиш?
Боиш ли се от тези земни бръмбари?
Страхуваш ли се от това,
че бъдещето може би за теб ще бъде нищо?*

*Нищо ли е този днешен ден?
И нищо ли е миналото, безначалното?
Ако е бъдещето нищо, то и двете с положителност
са нищо.*

*Като помисля слънцето че е изгрявало от изток,
че мъжете и жените са били подвижни,
истински и живи,
като помисля, че със теб не сме били прогледнали,
не сме ни чувствали, ни мислили и че не сме били
поели своя дял, че сега сме тук и че поемаме дела си.*

2.

*Не минава ден, минута и секунда без рождение,
не минава ден, минута и секунда без умирање.
Помътените ноци преминават, и помътените дни,
горчивината да лежиш в леглото свършва,*

лекарят след толкова отлагане ти дава мълчаливия
ужасен поглед вместо отговор, децата идват
бързо
хълцащи и пращат да извикат братята, сестрите,
лекарствата стоят ненужни на лавицата
(дъхът на комфорта отдавна е изпълнил стаята),
вярната ръка на живия не пуска китката на
умирающия,
потръпващи уста докосват леко челото на
смъртника,
дъхът престава, пулсът на сърцето спира,
трупът е проснат на леглото, живите го гледат,
той може да се пипне, както може да се пипне
живия.

Живите оглеждат трупа,
без зрение остава друг един живот —
той гледа с любопитство трупа.

3.

Като помисля, че понятието за смъртта се появява
във понятието за материя, като помисля за
онези
чудеса на градовете и страните, за тез, които
хранят
интерес към тях, за тез, които не живеят с
интерес
към тях, като си помисля колко алчно си строиме
къщи,
като си помисля, че и други ще са алчни като
нас.

(Виждам тоя, който вдига къща, дето ще му служи
няколко години или пък седемдесет-осемдесет
най-много,
виждам тоя, който вдига къща, дето ще му служи
повече.)

Бавно движещи се черни линии пълзят по цялата
земя,
те не престават, те са погребални линии,
този, който беше Президент го погребяха, този,
който днес
е президент и него с положителност ще
погребат.

4.

Спомен от вулгарната съдба,
чест пример от живота и смъртта на труженика,
всеки според своята участ.

Хладен плясък на вълни по кея, дето спира
ферибота,
лед и камъчета във реката, полузамръзналата
кал
на улицата, обезсърдчено сивото небе над тебе,
къса
дневна светлина, декември, катафалка и
каре́та,
погребение на кочияш от Бродуей и шествие от
кочияши.

Равномерен ход към гробищата, точно бие
смъртната камбана,
минават прага, спират се пред гроба, изкопан съвсем
наскоро,
живите са слезли от каретите, отварят
катафалката,
изваждат ковчега, стоварват го направо на земята,
камшикът е върху капака, набързо го заравят,
отгоре купа пръст с лопати изравняват — тишина,
минута, никой не говори, не помръдва, свършено е
всичко,

той почтително е отстранен — потребно ли е още нещо?

Той бе добър приятел, свободен в изразите си,
темпераментен и не беше лош на вид,
готов да бъде на живот и смърт приятел, влюбен
във жените,
комарджия, мъжки хапваше и пиеше по мъжки,
знаеше какво е да си силен, изгуби напоследък дух
и легна, и получи някакво обезщетение, умря
на четирийсет и една — туй бе неговото
погребение.

Палецът протегнат, показалецът нагоре, със
престилка,
шапка, ръкавици, с ремък, с плащ за дъжд,
с камшик добре избран, бос, състезател, кантонер,
надзорник на яхъра, някой все те чака,
ти пък чакаш другого, пътуването, човек пред тебе
и човек след теб, един ден работата хубава,
друг ден пък лоша, любим отличен впряг, лош впряг,
пръв навън, последен вън, завръщане среднощ,
като помисля, че така е със останалите кочияши,
а тоя тук не се интересува вече от това.

5.

Пазарите, правителствата, надниците на
работниците,
като помисля за цената, която им отдават
дните ни и нощите, като помисля, че и другите
работници
ще ги ценят така високо, макар че ние
тъй не ги ценим или пък никак не ценим.

Вулгарният и рафинираният — какво наричаш грях,
както наричаш чистота, като помисля колко е
голяма

разликата, като помисля, че при другите тя става по-голяма, а ние сме отвъд на всяка разлика.

*Като помисля колко му е удоволствието, удоволствие ли е
за теб да си в града? Да си зает със работа?
С плана да се кандидатираш в изборите?
Или да си със своята съпруга и семейство.
Или със майка си или сестра си? Или да си заета
с домакинството? Или с красива майчина
заетост?*

*Те също тъй текат напред към други и ние с теб
течем напред, но като дойде времето
със теб ще влагаме по-малко интерес.*

*Вие, печалби, ферми, урожаи, като помисля колко
сте нарасли, като помисля, че ще има вечно
ферми
Доходи и урожаи, но каква Ще бъде ползата за
тебе?*

6.

*Каквото бъде, ще е хубаво, защото туй което е, е
хубаво
Да имаш интерес е хубаво,
но и да нямаш интерес ще бъде хубаво.*

*Домашни радости, вседневен труд или заетост,
издигане на къщи, туй признаци не са
туй има тежест, форма, местонахождение
фермите, печалбите, реколтите и надниците,
пазарите, правителствата, туй призраци не са,
и разликата между грях и чистота не е измама,
земята не е ехо, човекът и животът му, и всичките
неща
в живота му с внимание са наблюдавани.*

*Не си захвърлен ти на ветровете
ти се прибираш сигурно и безопасно пак при
себе си
при себе си, при себе си, при себе си, завинаги и
винаги.*

7.

*Не да те разпият си роден от майка и баща,
а за да имаш своята идентичност, не за да бъдеш
неопределен — напротив, определен да бъдеш,
което е било без форма
то е стигнало до тебе и в тебе е приело форма,
от днеска си обезпечен каквото и да дойде или си
отиде.*

*Изпредената прежда е навита,
основата кръстосва вътъкът, моделът е
системен.*

*Подготвеното винаги се оправдава
в оркестъра достатъчно настройвали са
инструментите
палката подала е сигнала.*

*Пристига гостът, доста чака, но сега е подслонен,
той е от тез, които са красиви и щастливи
от тез, които да ги гледаш и да бъдеш с тях ти
стига.*

*Законите на миналото няма да избегнем.
Законите на настоящето и бъдещето няма да
избегнем.*

*Закон на живота няма да избегнем — вечен е.
Законите на милостта и на преобразението няма
да избегнем.*

*Закон на героите и добротворците и него няма да
избегнем.*

*Закона на пияниците, информаторите
и на дребните души на йота няма да избегнем.*

8.

*Бавно движещи се черни линии се носят
непрекъснато върху земята, на Север те се
носят
и от Юг се носят, към Атлантика и към Пасифика
и във всеки помежду им и по цялата земя.*

*Великите властители в света се чувствуват добре,
добре — героите и добротворците,
известните водачи и изобретатели, богатите и
милостивите,
почитателите са добре, но има нещо с повече
значение
от туй, но има нещо със значение над всичко.*

*Безкрайните пълчища на невежите и злите,
туй не може да е нищо, варварските племена
от Азия и Африка не може да са нищо,
и постоянните вълни на плитките натури
не може да са нищо, когато те се движат.*

*За тях и в тези всичките неща сънувах аз,
че ние няма повече така да се меним
и че законът няма тъй да се мени, сънувах,
че героите и добротворците са подчинени
на законите на настоящето и миналото,
и че убийците, пияниците и лъжците са
подчинени
на законите на настоящето и миналото,
защото бях сънувал, че законът —
този, на когото те са подчинени, е достатъчен.*

*И аз сънувам, че намерение и същност на познатия
живот,*

*преходния, е да даде подобие
на непознатия живот, на непреходния.*

*Но ако всичко бъде прах от тор,
но ако червеи и плъховете бъдат края им —
тогава бий тревога! Ние сме предадени!
Тогавя гледайте със подозрение смъртта!
Ти подозираш ли смъртта?
Ако я подозираш, бих умрял веднага.
Мислиш ли, че бих вървял
така приятно разположен към унищожението?*

*Доволен, разположен, аз вървя.
Къде вървя не мога да определя, но зная, че е към
добро.
Вселената ми казва цялата, че е добро.*

*Колко хубави и колко съвършени са животните!
Колко съвършена е земята с най-дребните неща по
нея!
Туй, на което казваме „добро“ е съвършено
и туй, което сме нарекли „зло“ е съвършено,
растенията, минералите са съвършени
и безформените течности са съвършени.
Бавно и с увереност са стигнали до тук
и бавно и с увереност отиват по-нататък.*

9.

*Кълна се, според мене всяка вещь, без изключение,
е надарена с неумираща душа: дървото,
вкоренено във земята, водораслите в морето и
животните.*

*Кълна се, според мене
няма друго в този свят, освен безсмъртие!
Измислените схеми го доказват,
плувалата небулоза го доказва,*

*кохезията го доказва и всяка подготовка го доказва,
тъждественостите доказват го, животът го
доказва.*

Издание:

Уолт Уитман. Тревни листа
Американска. Второ издание
ИК „Клио“, София, 1998

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.